

3/1/37

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 12

మేన్ పట్టణము 1926 వ సం॥ మార్చి నెల 6-వ తేది శనివారము

No. 563

సంపుటము ౧౨

శ్రీ కృష్ణనామ సంవత్సరము, ఫాల్గుణమాస బహుళ నవమి ౭.

సంచిక ౭౬౬

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వలకువలు యోగ్యతావత్తములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగడదు.

అమృతాంజనము నకలవిధ నొప్పులకు నంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారజోలును, పొట్లబోగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే యెముక పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టిపీథి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

ఏల మీరు ఫోర్డుకారునే కొనవలెననుటకు

9 కారణములుగలవు

ధ ర
నెల్పుస్టార్డు
లే క
ర్పు 2050

9

ధ ర
నెల్పుస్టార్డులో
స హా
ర్పు 2300

1. ఇతరమైన వాటికంటెను అనేకవందలు రూపాయలు తక్కువ వెలగలది.
2. పెట్రోలుకు తక్కువ ఖర్చగును.
3. టైరులఖర్చు తక్కువ.
4. రిపేరింగుఖర్చు తక్కువ.
5. ఎల్లచోట్లను ఇది పనికివచ్చును.
6. దీనిని మరల అమ్మనప్పుడు లేక వర్తకధర యితర కారులన్నిటికంటెను చాల హెచ్చుగానుండును.
7. నడుపుట అతి సులభము. ఎప్పుడును రెండుచేతులు స్తీరింగు చక్రముపైననే యుడవలెను.
8. మీకు కావలసినంత ఎంజిను, పవరు ఎప్పుడును సిద్ధముగా నుండును.
9. త్వరలో దీనిని తీయుడు-మనుష్యుల గుంపునందు ఇది ముందుగా పోవును.

కొత్తమాదిరిని ఈదిగువ కంపెనీయందు చూడుడు

OAKES

Mount Road

MADRAS.

మద్రాసు పెన్సల్లు

ప్రతి రకము ప్రాంతము పెన్సల్లుయొక్క శ్రేష్ఠత్వమునకు, పోడిమికి పూచీ యివ్వబడును.

మద్రాసు పెన్సల్ ఫ్యాక్టరీవారిచే మాత్రమే తయారు చేయబడుచున్నది.

వీటిని ఉపయోగించి స్వదేశీద్యమమునకు ప్రోత్సాహ మొనగడు. వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు:

1964

వి. పెరుమాళ్ శెట్టి అండ్ సన్సు, మద్రాసు

మనస్సునకు ఆహ్లాదము నిచ్చునది ఏది?

అన్ని దుకాణములందును దొరకును. నేడే ఒకబుడ్డినికొని వాడిచూడుడు.

చూచుటకు ఇంపైనది! ఉపయోగించతగినది! మనోహరమైన అత్తరు!

వస్త్రమునకు అత్తరు ముఖ్యము. ప్రస్తుత కాలముందు అనేకరకముల అత్తరులు, సువాసన ద్రవ్యములు దుకాణములందు విక్రయించబడుచున్నది. అవి అందమైనబుడ్లయందుండుటచే చూచుటకు అందముగా నుండును.

అయితే?

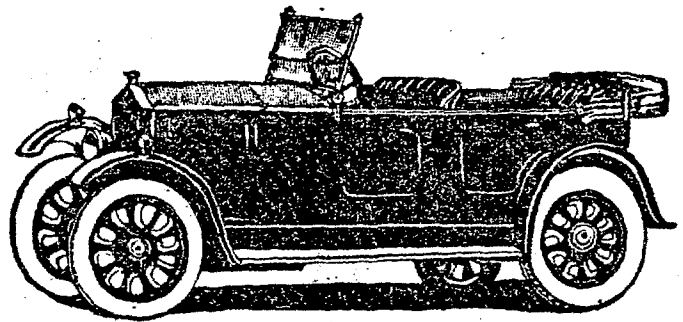
1. దీర్ఘ కాలమువరకు వాసన విడువకయుండుట
2. వస్త్రములపైనను, శరీరమునకు మరకపడ కుండుట
3. వాసన చూచినప్పుడు ముక్కునకు వెగటుగనుండకుండుట
4. వెల నరసము, ఫలమధికము.

ఈ వైగుణములన్నియు అనేక అత్తరలందుండవు. అయితే ఇవన్నియు డాక్టరు డ్రాల్పులైన అత్తరనందే గలదు. సోల్ వజంట్లు ఒకసారి వాడినవారు ఎప్పటికిని వదలరు. 1827

వి.వి.ఆర్.వి.అడికప్ప చెట్టి 25 బందరువీధి, మద్రాసు

వచ్చి చూడండి “ఇంగ్లాండు
కొత్త అందమైనటువంటి
పుల్ సిలి మోటారు కారులు
WOLSELEY

ఒక గాలను 36 మైళ్లు పరుగెత్తగలది.

“Built up to a
STANDARD
Not down to a Price”

“పుల్ సిలి స్టాన్ డర్డు”	రెండు సీట్	11/22 H. P. రు 4500
“పుల్ సిలి స్టాన్ డర్డు”	నాలుగు సీట్	11/22 H. P. రు 4700
“పుల్ సిలి డిలక్స్”	నాలుగు సీట్	11/22 H. P. రు 5350
“పుల్ సిలి డిలక్స్ నెలున్”	నాలుగు సీట్	11/22 H. P. రు 6,550
“పుల్ సిలి ట్యూరింగు”	నాలుగైదు సీట్	16/35 H. P. రు 8750

అన్ని మోటారు కారులకును, వాటివాటికి తగినటుంటి దీపములు, స్టార్ టెర్లు, బల్బుహార్ను, స్పీడియామీటర్, టూల్ సెట్సు, ఇంకను ఇతర సామానులతో ఇవ్వబడును.

పైని చెప్పబడినవరలు రొక్కభాగములు

ఇప్పుడే ఈ పుల్ సిలి మోటారులను కొని అనుభవించండి.

సోలు ఏజంట్లు: ఆర్. పటేల్ అండ్ కంపెనీ, మదరాసు,
మోటారు వ్యాపారస్థులు, మదరాసు.

R. PATEL Co.,

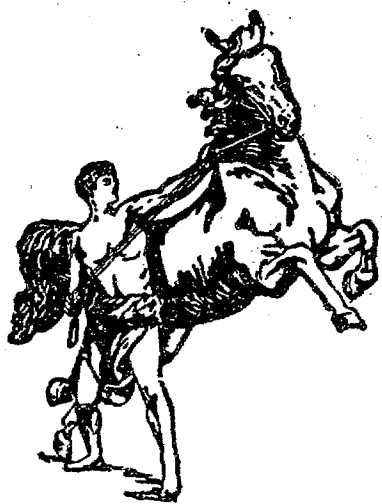
మోటారు వ్యాపారస్థులును, జిల్లా ఏంజంట్లు, ఇప్పుడే సబ్ ఏజంట్లు
కావలసినవారు లేకుండా తెలియపరచుమని కోరుచున్నాము.

2545

మంచి ఆరోగ్యస్థితిలోనున్నప్పుడు

బలమునకు సంబంధించిన విద్యలను మీరు చేయగలుగుదురు.

సూరబల్లికషాయము గొప్పసరముల టూనికు కాయలచే తయారుచేయబడినది.

చెడిపోయిన నన్ననిసరములను త్వరలో మంచిస్థితియందుంచును. మాంసఖండలను, ఎముకలను, నరములను వృద్ధిజేయును.

సూరబల్లిని ఉపయోగించి, మీ ఆరోగ్యమును కాపాడుకొనుడు.

సూరబల్లికషాయము

బుడ్డి 1-కి ధర రూ 1-8-0.

అభివృద్ధిదశలోనుండు ప్రతి దుకాణాదారునియొద్ద దొరకును.

శ్రీ

C. K. SEN & Co., Ltd.
29, KOLUJOLA
ALCUTIA

2643

శతకకపులచరిత్రము- గ్రంథకర్త: పండిత వంగూరి సుబ్బారావుగారు	3	0	0
హిందీమొదటివాచకము 0 6 0 శబ్దకాముది (నిఘంటువు జేబులో నిముడునది) 1 4 0	1	4	0
రిలక్ మహాశయుని జీవితము సంపూర్ణోపన్యాసములు. (మూ సత్యనారాయణశాస్త్రి విరచితము)	...	2	4 0
హిందీబాలశిక్ష (తెనుగు తెలిసినవారందరు స్వయముగ హిందీ నేర్చుకొనుటకు అనుకూలమగునట్లు వ్రాయబడినది)	...	0	6 0

శస్త్రచికిత్స మూలవ్యాధి కుదర్చబడును లేకనే

జర్మనీయందు క్రొత్తగా కనిపెట్టబడిన ఔషధము శస్త్రచికిత్స లేకయే మూలవ్యాధిని మిక్కిలి జయముగా కుదుర్చును. దాని పేరు.

“హడెన్ సా”

మరణించుటకు సిద్ధముగానున్న లక్షలకొలది ప్రజలను కాపాడినది. ప్రస్తుతము జర్మనీయందున్న వైద్యశాలలన్నిటియందును మూలవ్యాధికి ఉపయోగించబడుచున్న ఔషధ మిదియేకాకటియే.

రక్తమూలము, లోమూలము, మొదలగునవి హడెన్ సాచే తీవ్రక ఆచ్యుతముగా కుదర్చబడును. రక్తమును నిలిపి, బాధలన్నిటిని పారద్రోలి మూలము ఎండిపోవునట్లు చేయును. ప్రతిదినము మిలిలేని యోగ్యతాపత్రకలు వైద్యుల వద్దనుండియు, మూలవ్యాధిచే బాధపడువారివద్దనుండియు వచ్చుచున్నవి.

హాచి

హడెన్ సాను (రక్తము ప్రకారము వాడినతరువాత, మీ వ్యాధి కొంచెమైనను కుదురలేదని యాపించువారి వారి పైకమును వాపనీయబడును.

నేడే హడెన్ సాను ఆర్డరును పంపి, మీ దుఃఖములను విడుపును ప్రత్యేక మూతగలిగిన పెద్ద గొట్టము 1 కి ధర రూ. 2-4-0 మాత్రమే. 2030

Sole Agents:—THE INTERNATIONAL TRADERS,

1961 Sankdi Sheri

Telegram.—“Special.

AHMEDABAD

Agents for Andhradesa:—Mr. K. A. RAJU, Goraganamudy, Post Vissakoderu,

Tq. Bhimavaram Kistna Dt.

Agents for Madras Presidency:—

Messrs, DADHA & Company, Esplanade, MADRAS.

Agents for Mysore & Coorg:—

Messrs JONES & Co., No. 5, Gundopenh Street, Bangalore city.

AGENTS for Travancore:—

KRISHNA & Company, Trivandrum.

కంపోజిటర్లు కావలయును

తెలుగు, యింగ్లీషు తెలిసిన కంపోజిటర్లు 4 గురు వెంటనే కావలయును. రాదలచువారు, వివరములకొరకు యీదిగువ విరునామాకు వ్రాయును.

తెలుగు ప్రింటింగ్, (2696) 77-38 వ వీధి, రంగూన్.

మీ అదృష్టమును పరీక్షించుకొనుడు

తూత్తుకుడికి పోవనక్కర లేదు

తూత్తుకుడిలో గవర్నెంటు మూలముగా ఎత్తబడు మొదటితరమైన ముత్యపు చిప్పలు అమ్ముటకు సిద్ధముగాయున్నవి.

30 సంవత్సరములకు వెనుక తూత్తుకుడిలో యిప్పుడు ముత్యములు ముణిగి యెత్తెదరు.

టిన్ 1 కి 150 ముత్యపు చిప్పలుగలవి

ఇతర వివరములకు, సరకులను సప్లై చేయుటకు, ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాసిన తెలుపబడును.

R. V. E. మల్లెపెరుమాళ్ పిల్లె.

ప్రాప్రయిటర్.

తూత్తుకుడి ముత్యపు చిప్పలకంపెని.

125 గౌవిందప్ప నాయకన్ వీధి, చెన్నపట్టణ.

ఏలూరు మున్సిపాలిటీ

నోటీసు

1926-27 సంవత్సరముకు ఏలూరు బస్తీ మున్సిపల్ టోలుగేట్లు, బల్ల దొడ్లు, మార్కెట్లు, కమేళాలు, వ్యవసాయముకు కాభీభూములు, చత్త, మైల డిపోవగైరాలు 1926 సం॥ మార్చి 12 వ తేదీ సాయంకాలము 4 గంటలకు ఏలూరు మున్సిపల్ ఆఫీసులో బహిరంగముగా వేలంవేయబడును గాన కావలసినవారు వచ్చి ధరావతులు కట్టి పాడుకొనవచ్చును. ఇతర వివరములకు యీక్రిందివారికి వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును.

ఏలూరు మున్సిపల్ ఆఫీసు 3 తేదీ మార్చి 1926 } బి॥ వెంకట్రామయ్య చైరమన్

వేలము అమ్మకము

అమ్మకము తేదీలు 15-3-26;

16-3-26; అండు 17-3-26

బళ్ళారిలోనున్న అల్లంబనప్పగారి ఎస్టేటు ప్రస్తీల ఉత్తరువు ననుసరించి ఈ దిగువ తెలిసినవారిచే ఈ క్రింద తెలుపబడిన బళ్ళారిలోనున్న అల్లంబనప్పగారి జిన్నింగు ప్రెస్సింగు ఫ్యాక్టరీలు బహిరంగ వేలమునందు విక్రయించబడును.

(1) 10 ప్లాట్లు డబుల్ రోల్ జిన్నులు హారిబంట్ హైడ్రోఎక్స్ లోను, మొదటి రెండవమోషన్ ట్రాడు గిలకలోను (ఫుల్లీలలోను), 18 అడుగుల కార్మిషు బాయిలు లోను గల కాటన్ జిన్నింగు ప్లాంట్లు ఒకటి.

(2) ఒక బ్రక్లెట్సు పేటెంటు హాఫ్ ప్రెస్సు 400 పౌనులకు వత్తుటకు 2 పెట్రెలతోను, నాస్టిక్సు విన్సెన్సు ఫీనివర్ రెండు 21" అంగుళముల యంత్రములు, ఒక్కొక్కటికి 14 గీలు గలదు.

(3) రెండు 16 బి. హెచ్. పిహోరస్సు బి. ఆయిస్ ఎం జినులు 4 పిండి మరలతోను, ఒక రైసు హెల్లరుతోను, 2 డికార్టి కేటరులతోను గలదు. ఇవిన్నియు ప్రహరిగోడగల 10 1/2 ఏకరాల పట్టా భూమియందుండు గట్టికట్టములందుగలవు. సదుక్త కట్టపను ఊరికి మగ్గభాగమునందున్నది.

రహస్యముగా వ్రాయబడు టెండరును కూడ 16-3-26 తేదీలోపున ఈదిగువ విలాసమునకు చేరునట్లు పంపుకొనవలెను.

బి. వెంకటసుబ్బారావు

2-2-26.

హక్కిలి, బళ్ళారి.

గుంటూరుమండల జాతీయమహాసభ

శ్రీయుత సామి వేంకటాచలంశ్రేష్ఠిగారి అధ్యక్షకావన్యాసము

(నిన్నటి తరువాయి)

నేనాటికీ త్యాగభావములు అంతక నలవడలేదు. ఈ ద్వైతప్రామాణ్యము లభించుచుండిన యధికార ధనసంపత్తులను చవి చూచుచున్నవా రగుటచే ప్రజాభావములను శ్రేయము పనిచేయుటలేదు. దేశసేవయందు తమ శరీరార్పణ గావించగల ఓక్క లేకపావులయే గాక, జాతీయమహాసభయందు తాము చేయుచుండిన కార్యములను తమ యద్యోగప్రాపకమునకు పయమొగించుకొనుచుండిరి. కాని అవ్యవస్థను దేశసేవవారత్వము లు కొందరు జాతీయమహాసభను ఏటే నిర్వహించుట ఉల్లాస వాదించుచు నుచిత ప్రజాహితైకకార్యములను స్వాతంత్ర్యమున పూర్వమునున్నట్లు సంస్కృత గవరచనంపగ జేయ నశక్తినుచుండిరి కాని 1897 సం॥న తిలకుగారిని శిక్షించుటయు తగు పరి అధికారోన్మత్తుడై యుండి న్నగోరురాజకీయవేత్తల యభిప్రాయముల తృప్తిప్రాయముగ కొంచి కర్మకర్తవ్యము వంగదేశవిభాగము గావించుటయు, ప్రజలయందు దుర్రేకము, ఆవేశములు ప్రబలుటయు, దేశభక్తి యినునుండించుటయు సంభవించినది. అప్పటినుండియు జాతీయ మహాసభయందలి నాయకుల మనంబులు ఆవేశపూరితములై, స్వాతంత్ర్యోద్యమము పెచ్చుపెరిగించుచు, వారియందు ఆ త్యాగకావిత్యాగశీలతల నొకప్పుడి అభివృద్ధికి దెచ్చెను. అప్పటినుండియు గోఖలేగారి నాయకత్వమున కొందరును, తిలకు గారి నాయకత్వమున కొందరును, రాజకీయవేత్త లుద్ధితులై జాతీయ మహాసభను విశేషరహితముగ కనేక విధముల ప్రయత్నముల జరుపుచుండిరి. అట్టిగాఢప్రయత్నములే నూరలు విచ్చిననుగ పరిమించినవి. ఆనాటనుండియు మితవాదులు, అతివాదులను నిరసకములువారేర్పడిరి. దేశమునందు ప్రచారముల జేయుచు, ప్రజలసమ్మతి కొంద తిలకు పక్షమువారు ప్రయత్నములు చేయుచుండిరి. ప్రభువులను మామూలకర్మములు 600 ప్రతినిధులకన్న హెచ్చునంది సభకు రాతేదు. అలహాబాదు సభయందు ప్రభుత్వమువారి పక్షములను నిరసించుచు స్వాతంత్ర్యోద్యమ కనుబరచినందున రెండు సంవత్సరములు 1250, 1900 ప్రతినిధులు విచ్చేసిరి. తదుపరి మరల ప్రతినిధుల సంఖ్య క్షీణింప నారంభించినది. తిలకు, లజపతిరాయి ప్రభృతులు రాజకీయరంగమున కాలెట్టినప్పటినుండియు అనగా 20 వ మహాసభనుండి ప్రతినిధులసంఖ్య పెరుగుచుండెను. నూరలుసభకు 1600 విచ్చేసిరి. కాని అచ్చటినుండి తిలకు మున్నగు వారు జాతీయమహాసభకు పోవుట మానివైచినందున ప్రతినిధుల సంఖ్య తగ్గిపోయెను. ఇంతవరకును ఏడాది కొక పరిచేర్చేరంబొమ్మల పెండ్లిండ్లు చేయులాగున సమావేశమునుండి తమ వచనపాటముల ప్రదర్శించుచు, పరస్పరము కొనియాడుకొనుచు కాలము బుచ్చుచుండిరి. 1914 మద్రాసు సమావేశమున లార్డుపెంట్లండు గవర్నరు విచ్చేసియుండెను.

1914 వ సం॥న ఐకోపా మహాసభాగ్రామము ప్రారంభమాయెను. ఇట్టి సమయమున బెంట్లగారు తన యసమానప్రజ్ఞాకాశములను వినియోగించి మ్యూనిసిపాలిటీ యందు ఆందోళనను సాగించినందున, జాతీయమహాసభయందు ప్రజలకు త్యాగము హెచ్చుకాజొచ్చెను. హోమేరులు ఉద్యమమును ప్రారంభించెను. ప్రజలయందు ఆందోళన పెచ్చుపెరిగెను. ఐకోపాసభాగ్రామము స్వాతంత్ర్యోద్యమ దోహద మొసంగెను. బొంబాయినగరము 1915 సం॥నువ్వన సమావేశమునకు 2759 ప్రతినిధులు విచ్చేసిరి. జాతీయమహాసభాదేశములు మార్చబడెను. రెండుసంవత్సరములకాలము పనిచేసిన ప్రతిసంఘమును ప్రతినిధుల సంపాదించి మార్చ గావించబడినందున అతివాదులు, జాతీయమహాసభయందు పాల్గొనుట కిచ్చుగించిరి. మరుసంవత్సరము 1916 న లక్నోపురమున మున్సిమిలీరు నారును. అతివాదుల పక్షమువారు నుల్లం నేకమై 31 వ సమావేశమున సమావేశమైరి. హోమేరులు సంఘము 1916 న స్థాపించబడిన నాటనుండియు ప్రబోధమొచ్చి ఆందోళన హెచ్చెను. లక్నోసభయందు కాంగ్రెసు, ముస్లింల సంస్కరణప్రజాళిక స్వరాజ్యసంపాదనకు ప్రయత్నములు గలపంపిరియని తీర్మానింపబడెను.

ఇకనుండి జాతీయమహాసభ చరిత్రము సంపూర్ణముగ మారింది. రౌలటుబిల్లుపై దేశీయులు గాంధీమహాత్ముని నాయకత్వమున ఆందోళనము సలుపుటచే స్వాతంత్ర్యసంపాదనమునకు సవినయములు గోచరములాయెను. అంతదనుక అభినందించుచుండిన భిక్షుకవృత్తిని మాని వేసి స్వసేవనైనను, ఆత్మత్యాగమునైనను ఆధారపడిన సత్యాగ్రహవ్రతమును ఆవలించి అత్యద్భుతముగ విధమున దేశీయులనే కులు సమరమునకు దునుకిరి. హిందూదేశరత్నకావనము యుద్ధసమయంబుల గావించబడిన దగుటచే యుద్ధమాగిపోయినవెంటనే ఆకావనము పనికిరాదనియు, అందుమారుగ అంతటి నిరంకుశాధికారముల హక్కుకముగావించు కావన మొండవరకుని రాజద్రోహవిచారణసంఘమువారి నివేదికపై నాధారముంచి కావించబడిన రౌలటుకావనము మితవాదుల ప్రతిపక్షమున లోనుగా వలసినదైచు. స్వయంసహాయముపై నాధారపరవలయు నని భారతీయులు వేలవేలు సత్యాగ్రహవ్రతమునకు గడగిరి. కాని దౌర్జన్యరాహిత్యనిధాంతముల బాగుగ గుర్తింపనివారై, ప్రభుత్వమువారి దుండగములను వైపరేక అచ్చటచ్చట కొన్ని యల్లరులుజరిగెనని సత్యాగ్రహవ్రత మాపబడెను. ప్రభుత్వము వారు శిక్షి మున్నగు స్థలములందును, జలియన్వాలాబాగ్ నందు డయరుసేనాని యుత్తరువులపై చాలింపబడిన యాఘోరమున దుండగములు భారతీయులను మరింతగ కోపావేశపరచుట జేసెను.

1919 వ సం॥న అమృతసరమునందు సమావేశము కానుండిన మహాసభకు పూర్వమే సంస్కరణప్రజాళికను చట్టము గావించవలయునని మాంటేగు పట్టుబట్టి కామన్వెధయందు మాన్యువర్డు ప్రజాళికను చట్టముగావించెను. అదివఱకు సత్యాగ్రహవ్రతవలంబులగు నాయకుల లక్షములు వందలకొలదిగ కారాగారమున బంధింపబడిరి. వారివల్ల విడుదలగావించినం గాని దేశీయు లీసంస్కరణముల నామోదించుట కుశాగ్రబుద్ధిగలవారై ప్రభుత్వమువారు వారివల్ల విడుదలజేసి అమృతసర మహాసభనాడు కొలుపుతీర్చియుండ వారైరు సభకువచ్చునట్లు నరించిరి. ఇవన్నియు లాభము లేకపోయెను. సంస్కరణము లెంతయు తా మభిలషించినట్లు లేవనియు, అ వెంతమాత్రము హిందూదేశమునకు చాలుననియు, హిందూదేశ మింకను బహుకాలము స్వరాజ్యసంపాదనకు వేచియుండజాలదనియు సంస్కరణప్రజాళికను త్రోసివేయవలయుననియుతిలకునాయకత్వమున అమృతసరను అనేకులు పట్టుబట్టిరి. పంజాబునందు గావించబడిన దౌర్జన్యసహితపరిపాలన, చిత్రవధుల నాపుట కీమాతన చట్టమునందును దేశీయులకేమాత్రము అవకాశములేదని అతితీవ్ర మునవాదమును గావించిరి. కాని గాంధీగారి నాయకత్వమున కొందఱుద్దాని కొప్పుకొనరైరి. తుదకు గాంధీ జాతీయమహాసభ నుండి చీలిపోయెననియు బెరవించెను. ఎట్లులయుననేమి తుదకు సంస్కరణ లెంతమట్టున కుపయోగకరమా అంతవఱకు సమాకారము చూపుచు, అసరమునకప్పుడెల్లను ప్రతిష్టంభనాది నిరాకరణ పక్షములవలంబిలపవలయునని యొకఅభిప్రాయమారి రాజీనోర్నటు చేసికొనిరి. ఇద్దానినే రెస్పాన్సివు కోఆపరేషన్ సమాకారజనితసమాకార మని చెప్పవచ్చును. ఈసమాకారము సంపూర్ణ ప్రభుత్వమువారి సమాకారముపై నాధారపడియున్నది. పంజాబుదుండగములకై ఐగ్రహాసి, వాటిని సక్రమముగ విచారించి, శేరస్థుల శిక్షించుటయు అట్టిసమాకారమునకు ప్రభువుచిహ్నముగను, మానవ స్వాతంత్ర్యమున కవసరముగ ప్రాథమిక హక్కులనువలించి కావించబడిన తీర్మానమును చట్టము గావించుట రెండవ చిహ్నముగను వైసమాకారమున కవశ్యమని నిశ్చయించుకొనిరి. కాని ప్రభుత్వమువారి రెంటియందును ఇంచుకేని ప్రజాభిప్రాయము నెఱవేర్చలేదు. పంజాబుదుండగకారకుల శిక్షింపలేదు. వైసెచ్చు ఇంగ్లాండునందు డైయరు సేనాని యొనరించిన భీష్మముల కొనియాడుచు, రత్నభివ్రతనువర్ణింపమున బహుమాన మొసంగి సన్మానింపబడెను. అటోమాన్ సామ్రాజ్యచిహ్నమును కాన్స్టాంటినోపొలునందలి భిలాభువదవి నామమాత్రావిశిష్టము గావించబడి, తుర్కీసామ్రాజ్యము విచ్చినము కావించబడెను. ఇందుని హైందవమహమ్మదీయుల కోపావేశముగావించి గాఢనిద్రనుండి మేల్కొల్పెను. మహమ్మదీయ సోదరులకు వచ్చిన కష్టము భారతీయుల కంతకును కలిగినదేయనిభావించి గాంధీమహాసీయుడు మహమ్మదీయుల కండయై వారి భిలాభులు ఆందోళనమున సహాయము చేసెను. యుద్ధకాలమున ప్రభుత్వమువారికి వైస్యమునందు పంచలకొలదిగ జేరువని ప్రబోధముగావించిన గాంధీ, తిలకుమహాసీయుని ఎదిర్చి ప్రజాళిక నుపయోగింపవలయునని పట్టుబట్టెను.

గాంధీ, బ్రిటిషువారి న్యాయచింతనమునం దఖండమున నమ్ముకముంచినగాంధీ, మున్నగునాయకులను, సమాకారము స్వరూప వివాదకరముని అభిప్రాయపడిరి. తిలకు నిర్యాణము జేందెను. అందున సంస్కరణముల త్రోసివేయవలయునను తిలకువాదము మతంత బలవంతమొందెను. కలకత్తానగరమున అవసరమహాసభ సమావేశము గావించబడెను. గాంధీగారి నాయకత్వమున దౌర్జన్యరహిత నిరాకరణోద్యమము దేశీయుల ఒప్పువల నొందెను. బహుసంఖ్యాకులు అసహాయోద్యమమునందు తమసర్వస్వమును దాదాపాయ సమకట్టి త్యాగముజేసిరి. బహిష్కారవ్రతము హిందూమహమ్మదీయసఖ్యత ప్రచారమున కనునగు ప్రాతిపదిక గ నేర్పడెను. దేశ మొక్కమ్మడిని ప్రచండముగ ఆందోళనపరిపి ప్రభుత్వమును సంపూర్ణముగ సాగకుండ చేయవలయునను దృఢముగ పట్టుదలను చూపించిరి. కలకత్తా సమావేశముననే దాను చిత్తరంజనుడు కావనసభలను సంపూర్ణముగ స్వాధీనము గావించుకొని అంతరంగమునందు సయితము అసహాయోద్యమము కొనసాగింపవలయునని పట్టుబట్టెను. కాని అధికసంఖ్యాకు లా యభిప్రాయముల కియ్యకొననందున అయ్యది అసహాయోద్యమ ప్రజాళికయందు దొకకాఖగ నేర్పడలేదు. భారతీయప్రపంచము నందు శాంతియుతముగ సమరము గావించి విజయమునొందుటకు సమయ మాసన్నమయియుండెను. దేశమునందు ప్రజలయందు కోపాగ్ని సంపూర్ణముగ రగుల్కొని జ్వాలల విడుచుచుండెను. అనేకుహిమాచలము 'స్వాతంత్ర్యము, స్వరాజ్య' మనుపదములు ప్రతిస్వనించుచుండెను. వేలకొలది భారతీయులు జాతీయతభేద వివక్షలులేక కావనవిరస్కారము నవలంబింప సంసిద్ధులైయుండిరి. శరీరత్యాగముచేసి కష్టనష్టముల కొర్పుకొనుటకు లక్షలకొలది హైందవయోధులు సమరోత్సాహమున గాంధీమహాసీయుని శంఖారావంబునకై వేచియుండెను. దిగంతముల దనుకను నిలిచియుండి ప్రపంచమునకు మార్గదర్శక మగు విధమున భారతస్వాతంత్ర్యోద్యమము, కావించ సన్నాహముచేయబడినది. కాని దౌర్జన్యవశమున దౌర్జన్యనిధాంతముల ఆచరణమునకు వచ్చునట్లు కొంద అప్రమత్తులై యుండిరి. అంత గాంధీ బహిష్కరియందు తీవ్రకావనతిరస్కారమును ఆపవేసినిర్భాగకార్యక్రమమును సాగింపవలయుననియు తీర్మానించెను. అంత సమరసన్నాహము విచ్చిన్నమై ప్రజలయందు దొకవిధముగ నిరాశ వొడమినది. ఈసమయమున 'కనిపెట్టి' తనవేటకై పొంచియుండిన ప్రభుత్వమువారు గాంధీని చెఱసాలయందుంచిరి. ఆనాటికి దాను ప్రభృతులు సయితము కారాగారములందు డ తట్టొచ్చెను. దేశమునందలి జాతీయయోధులు తమతమ స్వకార్యముల జూతుకొన మొదలిడిరి. ఇట్లు భేదింపబడినబలమును సమహర్షికావన తిరస్కారమునములనందుచు ఘోరమాధిగ కనిపించెను. కాని అంతటిసాహసముచేయగల నాయకుడు లేమిచే ప్రజలు మతంత నిరుత్సాహులై నిట్టూర్పులు విడువజొచ్చిరి. నాను కారాగార విముక్తుడైవచ్చి కావనసభాప్రవేశముదక్క వేటొందుమాగ్గును లేదని ఆఖండమున ప్రచారమును ప్రబోధమును గావించి ఎల్లర నాశ్వర్యనిమగ్నుల గావించెను. కావనసభాప్రవేశోద్యమము దేశీయుల మనంబుల నాటికొనినది మొలలు కావనతిరస్కారమున కనునగు వాతావరణము మందుకైవడి అదృశ్యమాయెను.

కావనసభల సంపూర్ణముగ స్వాధీనము గావించుకొనవలయు ననియు, అంతరంగికమునందు ప్రభుత్వమును డీకొని వారిని జస్యరూపముగ నిరంకుశపాలనను చూపవలయుననియు, ద్వంద్వపరిపాలనను రూపుమాపవలయుననియు దేశద్రోహులును, స్వలాభపరులును జాతీయనాయకులు వెలుపల అష్టకష్టముల నొందుచుండ, తాము కావనసభలయందు సభ్యత్వముల సంపాదించి దేశపురోభివృద్ధి మారుమార్గముల నడిపించి అసర్థకము పనికికకుండ జేయుటయు నావశ్యకమని చిత్తరంజనుడు తనయసమానవాక్యాలమున దేశీయుల మెప్పింప బ్రయత్నించి గయమహాసభయందు భగ్గుమనోరథుడై స్వరాజ్యపక్షము పేరిట ప్రత్యేక సంఘము నేర్పఱచెను. కావనతిరస్కారముతప్ప వేటుమార్గము లేదని నమ్ముచు, అట్టికార్యవిధానము నవలంబించుట కనుకూల పరిస్థితులు లేవనియు, కావనసభ స్వాధీనముగావించుకొని స్వరాజ్యప్రజాళికను తయారుచేసి అద్దానిని కావనసభయందు దధికసంఖ్యాకులచే ఆమోదింపజేసిన పిమ్మట ప్రభుత్వమువారు తమ సమ్మతిని జూపకున్న ఎల్లర కావనసభలకు పోకయే, దేశమునందు ప్రబోధముగావించి కావనతిరస్కారము నమలునందుంపవలయునను శంఖమును పూరించి దేశబంధుకు ఆసేతుహిమాచల పర్యంతమును ప్రచారముచేసెను. కంగదేశమునందును మగ్గ్యరాజ్యములందును కావనసభలయందు దధికసంఖ్యాకులు స్వరాజ్యవాదులు ప్రవేశించి ప్రతిష్టంభనములగావించి ప్రభుత్వమును

సాగనీయమండ జేసెను. కాకినాడయందు ఆక్షేపణ లేనివా రెల్లరును శాసనసభలకు వెళ్లవచ్చునని బహిష్కారమును తొల గింపబడెను. దేశబంధునకు దేశమునందగు సమూహిన్ పలుకు బడికి ప్రభుత్వమువారే చెప్పరునది, స్వరాజ్యవాదులు తీవ్రముగ నందుల కోర్కలేక ఎట్టులేని పీరిని హింసింపవలయునని సమ కట్టిరి.

౧౮౮౮ వ సం॥పు వంగదేశపు ఆర్థికవస్తువులను అను బంధించి స్వరాజ్యవాదుల ననేకుల విచారణ చేయకయే శిక్షితుల గావించిరి. లిట్టకప్రభువును రిడింగురాజప్రతినిధియు అట్టితీవ్రము ఆచరణమునకు అవకాశమున్నదని చెప్పి తమయందే శ్యముల గప్పిపుచ్చిరి. నానాపక్షముల నాయకులు బొంబయ నగరమున కావించిన సమావేశమునందు ఎల్లలు నైకకృత్యమున ప్రభుత్వమువారిచేయవల ఖండించిరి. అంతటి తీవ్రమునచట్టును నాచరణయందుంచి నిరంకుశపాలన జఱుపుటకు ఆవశ్యకత నొ సంగు అపాయ మేమియు కనిపించలేదనియు, అట్టిపరిస్థితు లేర్పడినను తీవ్రపండితవిధాన మంతిమాత్రము పనికిరాదనియు పరిస్థితులు అపాయకముగ నుండినను అట్లువాటి నణచుటకు సాధారణస్వభుతలే చాలుననియు, ఒకవేళ అట్టి అత్యధికశాస నము లవసరమయి యుండిన శాసనసభల యనుమతి నద్దానిని ఆచరణయం దుంచుటే ప్రజాస్వామికప్రభుత్వమునకు కర్తవ్య ముకాని వేటుకాదని అన్ని పక్షములవారును విశ్వముగ నుడిచి నను ప్రభుత్వమువారు విసరైరి. ప్రభుత్వమువారు కావించిన యుపన్యాసములన్నియు దేశీయు లికాశేమిచేయగలరో మాత ము కానిండిన అత్యుభావముల ప్రతిస్పందించుచుండినవి. ప్రభు త్వమువారి డిట్టియాటలనాడుట సహజము. ఈజిప్టునం దాంగ్లే యు సెవ్వరో చంపిరమిమిపై, ఆదివజకు ఈజిప్టువారు కొసం గిన స్వాతంత్ర్యమును కాస్త లాగిపాటవేసిరి. అకాలేల నామ టకు వారునాస్థానా, గురుభాసా, జైట్లందు గావించిన అధి కారపు పిచ్చిచెట్టలే వీరి ఆత్మయందతి యభిప్రాయములకు తార్కాణములు. శ్వేతముఖులకన్న కృష్ణవర్ణులు తక్కినవారనియు, సదా వీరు శ్వేతజాతులపరిపాలనకు లోనై యుండుటే వీరికి శ్రేయస్కరమనియు వాయింపు వాద్యములం దివి యిన్నియు సర్వములని వేటుగ జెప్పనక్కఱలేదు.

ఇట్లు ప్రభుత్వమువారు విప్లవకారుల నణచుటయనుమమ పై గావించిన తీవ్రపండిత విధానమువల్లను ఇంగ్లీషు స్వరాజ్య వారు లనేకులు కారాగారములందుంపబడిరి. వారి నెల్లర విడువ వలసినదిగ దేశబంధుడు ఫరీద్పూరునందు ప్రభుత్వమువారితో సంధిచేసికొనుటకు సంపూర్ణముగ మనోనిశ్చయమును కనబఱ చెను. ప్రభుత్వమువారును ఇందుక సహకార సూచనలు జూపు చుండిరి. కాని దాసునిర్వాణమువలన నారు తమ భయము సంపూర్ణముగ తొలగిపోవ ఎప్పటియట్లు బిచ్చును జూపి తమ నిరంకుశాధికారమును చలాయించుచు సంస్కరణముల నింక కొన్నింటి నొసంగు సూచనల జూపరైరి. బెల్గామునందు రాజకీ యవిషయము లన్నియు స్వరాజ్యపక్షమువారి యధీనమునం దుంపబడినను జాతీయమహాసభ సంపూర్ణముగ స్వరాజ్యవాదుల నశము కాలేదు. కాన్పూరు మహాసభయందు అధికసంఖ్యా కులు స్వరాజ్యవాదులుగ మాటిరి. వండిత మోతీలాలును సా మ్రాజ్యశాసన సభలయందు అనలంబించుచుండిన కార్యక్రమ మును గుఱించి యద్దానియందు నమృతముంచినవారై అదివజకు లేనిపోని ఆపాకుల నొందు చుండిన జాతీయ మహాసభవాగు తమ సందేహములను సంపూర్ణముగ విడనాడి నైహూగారి నా యకత్వమునం దుండిన స్వరాజ్యపక్షవిధానమును సంపూర్ణ ముగ నొప్పుకొనెను. అంతకు పూర్వమే సామ్రాజ్యశాసనసభ యం దధికసంఖ్యాకులచే ౧౮౮౭ సం॥ ఫిబ్రవరి మన భారతదేశ మునకు వెంటనే సంస్కరణము లొనగవలయునని తీర్మానింప బడిన ప్రణాళికకు ప్రభుత్వమునా రంతవడకు ఏ విధ ము జవాబును ఇచ్చియుండలేదు. తుదకు స్వ్వపక్షములవారొక కార్యాలయచనసభ గావించవలయు నని కోరినను, ఇయ్యకొన రైరి. సకల ప్రణాళికను జాతీయమహాసభవారు సమ్మతించి అద్దానికి ప్రభుత్వమువారి జవాబుకై వేదీయండవలయు నని యు, అట్లు ప్రభుత్వపు టు తీర్పు ఆసంతృప్తికరముగ నుండే నేని శాసనసభలయం దుండు సభ్యులెల్లరును తామకమును భీషనసభలకు రాకుంట్లై నిశ్చయించుకొనినారము. ప్రభుత్వ మువారికి శాసనసభలయందే విస్తరించి ప్రత్యేకముగ నియమిం పబడిన సంఘమునకు తమ యాచరణమును తెలియజేయవల యు ననియు, సామ్రాజ్యశాసనసభ స్తేయసభలయందలి సభ్యు లు ఆదాయవ్యయ అంచనాను త్రోసివేయవలయు ననియు తీర్మానింపబడినను. సామ్రాజ్య శాసనసభయందు సంపూర్ణ బాధ్యతాయుతపరిపాలనను సత్వరమే కావలయు నని ౧౮౮౭

న కావించబడిన తీర్మానములకును, కాన్పూరు తీర్మానములకును ప్రభుత్వమువారి ప్రత్యుత్తరమునకై వేచియుండిరి. ఫిబ్రవరి ౧౮ వ తారీఖునాడు స్టేటు శాసనసభయందు తక్షణమే ప్రస్తు త సంస్కర ముల ప్రభుత్వమును, అందుపై కావించబడవలసిన మాన్యులను విచారించుటకు విచారణసంఘమును వెంటనే ఏర్పా టుచేయవలసినదిగ కోరుచు సెత్తా గారొక తీర్మానము నుపపా దించిరి. నేటు గోవిందబాసుగారు అట్టి రాయలు కమిషనులు అనవసరమును ధనవ్యయమునకు హేతువుననియు, ౧౮౮౭ ఫిబ్ర వరి సెప్టెంబరు తీర్మానములందు సూచించబడిన విధంబున ప్ర స్తుత రాజ్యాంగచట్టునందు మార్పుల గావించుటయే ప్రభుత్వ పుట్టుదేశ్యమని కాన్పూరుసభయందు ప్రకటింపవలసినదిగ కోరు చు నొక సవరణ నుపపాదించెను. అందుపై సర్ ఆల్బాండ్సు ముడ్డిమై ప్రభుత్వముతరపున సదరు సవరణకు ప్రతిపాటులుగ ముచ్చటించెను. ఏవిధముగ ఆక్షేపణ లేనట్టియు, ఎట్టిమార్పుల పై ఆధారపడనట్టి సహకారభావములను స్వరాజ్యవాదులు కనబఱచినగాని లాభ మేమాత్రము లేదనియు, అట్టివిధవిశ్వా సము కామన్యుభవారికి కలిగించిన నేగాని నవినసంస్కరము లొసంగబడవలయు వాక్రమ్యెను. మధ్యరాష్ట్రములు, వంగదేశ ములందు సంస్కరణముల నుపయోగించుకొనుట లేదనియు మొ దలగు కారణములజెప్పి వ్యతిరేకభావమును కనబఱచి కాకా పూరు మహాసభ తీర్మానమునకు, ప్రత్యుత్తర మొసంగెను. తుద కు సెత్తాగారి తీర్మానమును సయిత మెదిర్చి ౧౮౮౭ సం॥ లోపల విచారణసంఘమును నియమించుట వీలు కాదని ఘం టాపథముగ చాటెను. ఇకను మన కోరికల నెట్లు నెఱవేర్చ జూచుదుమో మన మాలోచింపవలసియున్నది. అఖిలభారత జాతీయోపసంఘసమావేశము కానున్నది. కాన్పూరు తీర్మాన ముల ననుసరించి రాబోవు అంచనాను త్రోసివేసి, సభలకు పో వుట మాని ప్రజయందు ప్రచారమునకు స్వరాజ్యసభ్యులెల్లరును పాటుపడునట్లు జాతీయోపసంఘమువారు తీర్పు నొసంగుదు రనుటకే సందియము లేదు.

ఇకను ప్రస్తుతము వివిధపక్షముల స్థితిగతుల సమాచార ముల నాలోచింతము.

భారతమాతకు హిందువులును మహమ్మదీయులు చెందు కండ్లని చెప్పవచ్చును. సాధారణముగ భిన్నరుచులు, భిన్నా చారములు గలవారు, భిన్నములగు భాషాసాంప్రదాయములు గలవారు ఒకచోకలిసియుండవలసివచ్చినప్పుడు సంఘర్షణ ముం డుట సహజమేను. కాని ఏనాడు మహమ్మదీయులు భారత దేశమును తమ మాతృదేశముగ మార్చికొనిరి, ఆనాటినుండియు భారతీయులును మహమ్మదీయులును అన్యోన్యముగ సోదరులవలె వర్తించు చున్నారనుటకే సందియములేదు. అందులకు చారి త్రిక విషయములే సాక్షి అక్కర్లనదై తొడరుములు మౌలికమం టయు, హిందువులు సయితము నే నాధిపతులుగ నుండియుంట యు అందులకు తార్కాణములు. కాని ఈనాడు అచ్చటచ్చట ఈ ఇరు సంఘములవారలకును ప్రబలమగు పోరాటములు జరుగు చున్నవి. ఇందులకు ముఖ్యకారణము పరరాజుల పాలనకు లో బడి యుండుటయే యని వేటుగ జెప్ప నక్కఱలేదు. సంపూర్ణ స్వరాజ్యము ఏనాడు భారతదేశమునకు చేరుదనో ఆనాడు ఈ ఇరు సంఘములవారును విశ్వమును ప్రతిపాడును నేను ప్రప తుతః భారతీయుడనని సగర్వముగ భారత జాతీయతాభివృ ధికి తోడ్పడును. మన రాజ్యాంగమువారి కలవాటగు విభాగించి పాలించుపద్ధతులకు లోనై నవారయి యిరు సంఘములందును కొంతలు పరస్పరద్వేష భావముల పెంపొందించు చున్నారు. ముస్లిము లీరునందు అల్లులరహిమాను తన అధ్యక్షకోపన్యాస ఘన స్వయం దేశమునండి మారులను స్వానీయతెల్లుతెలుచుగొ ట్టిరో బాట్టుకే భారతదేశమునకు స్వాతంత్ర్యము లభించెనేని హిందువులు మహమ్మదీయులకు పాఠద్రోలుదురనియు ఫితా మూసు కలిగించు ఉపన్యాసమును కావించియున్నారు. ము టొకనైపున హిందూదేశమునకు స్వరాజ్యము లభించెనేని మ హమ్మదీయపరిపాలన సిద్ధించుననియు, కఠకతులకల నమృరా దనియు హిందువులు కొందఱునాటికిని లేనిపోని ఆపాకుల నందుచున్నారు. ఇట్టి పరస్పర సందేహములు సమసిపోవల యును. అందులకు ప్రథమతః ప్రత్యేకసంఘప్రాతినిధ్యముల తీసివైచి ఏకసంఘప్రాతినిధ్యమును నిలిపినగాని యాపరస్పర విశ్వాసము కలుగజాలదు. స్థానికసంఘం దట్టి ప్రత్యేకప్రాతి నిధ్యములు తేవు గనుకనే మన మీనాటికిని అట్టి వ్యవహారము లందు సంఘర్షణములు లేకుండ వ్యవహారముల జరుపుకొనగలగు చున్నాము. చెన్ననగర పురపాలకసంఘపు టెన్నికల గమనిం చితిమేరీ హిందువు లధికసంఖ్యాకుల లన్న స్థలములందు మహ మ్మదీయ భిక్షువులు, క్రైస్తవభిక్షువులు విజయము గాంచ

గలిగి ననియు, అందుచే ప్రత్యేకసంఘప్రాతినిధ్యములే పరస్ప రమైత్రి కనగదాయకములుగ పరిగమించుచున్నదని గోచరమగు చున్నది. సాధారణముగ నిట్టి వివాదములు ప్రభుత్వమువారి ప్రాప్తన పెరుగుచున్న వనుటచే మనమెల్లరము జాగ్రత్తతోడ సంచరించుచు పరరస్పరమైత్రిని పెంపొందించుటకు యత్నింప వలసియున్నది. అందులకు ముఖ్యకర్తవ్యము దేశీయుల నెల్ల స్వరాజ్యసమగోత్సాహులగావించి జాతీయతా భావములు వారి యందు చిరస్థాయిగ నెలకొనునట్లు చేయుటయే..... గారిప్ర త్యుత్తరమును గమనించి వీరు తమయాత్మగౌరవమునే నెలకొనుట కేమి చేసెదరో చూతము. తమ దాస్య నై జనును వీడి, భిక్షుక వృత్తిని త్యజించి, ఆత్మగౌరవమును కాపాడి దలంచికొనిరా స్వరాజ్యవాదుల కార్యక్రమమును వేనోళ్ల చాటుచు అనలంబిం పవలసినదే ముఖ్యకర్తవ్యము. వారిదేశభక్తి త్రాసునందు తూనిక వేయబడుసయను మానన్న మైనది. చింతామణిజాస్త్రిగారలేమి చేయుదురో చూతము. ఇకను అంచును ఇందునుగాక ఇండి పెం డెంట్ల మని వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యమును వోలుచ్చు మహనీయులు స్వరాజ్యపక్షమునందు చేరుటే లాభకరమును గణనీయమును.

ఇదియు నదియుగాక సహకారజనితసహకారమునే కనబఱుమని కెల్లారు పక్షమువారు చెలరేగియున్నారు. ప్రభుత్వమువారి వైపునుండి సహకార సూచన లేమాత్రము లే నప్పు డీమార్గమున కర్థమేమున్నది? ఇకను మనమే సహకారము నవలంబింతు మంటిమా, అయ్యది ఆత్మనిశానకరమగుచున్నది. ఇయ్యది కేవలము లిబరలు లీనపక్షమువారి కార్యక్రమమే ఆ చరణయందు కానున్నదనుట కేసందియమును లేదు.

ఇంతియ గాక మనరాజధానియందును స్వరాజ్యపక్షము వారి కార్యక్రమమున కభ్యంతరము చెప్పముకాని మౌలికపదవుల స్వీకరింపవలయునని కొందరు వాదించుచున్నారు. ఇవి ఉద్యోగ ములు కావట, అధికారము జవాబుదారి నహించుటయట! బా గుగనే యున్నది. ఈ సంతయమున కిప్పుడు అవకాశమే లేదు. 'అలలేదు చూలులేదు. బిడ్డకు యేమని పేరు పెట్టెదమా' అను వివాదము రీతిగా నున్నది. భారతీయుల జాతీయవాదమునకు ప్రభుత్వమువారు వ్యవహారపరపురణాపూర్వమనోవైఖరి జూపిన గదా ఉద్యోగస్వీకరణ నిరాకరణసమస్య యిప్పు డెందులకు మన కాలము వృథాపూర్వమనో తెలియదు. అధికార మెచ్చట నున్నది? జవాబుదారి ఎవ్వరికి? ద్వంద్వపరిపాలనను ననుభవము నందు కాంచగలిగినవీరు ఇట్టి భ్రమ నందుట యాశ్చర్యము. ద్వంద్వపరిపాలన భ్వంసము కావలయునుగదా! లేనన్న సంపూర్ణ బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వ మైనను లభింపవలయును. ఆత్మ మన చెన్న రాజధానియందో మనకు మఱొకచిక్క ఉన్నది. హిందువులందు కత్తులు ఏర్పడినవి. స్వలాభపరులు ప్రభుత్వము వారిప్రాప్తన జేరి జప్తి సుపక్ష మనువేటి సంఘమును విభా గించి సౌమ్యమును ద్వంసముచేయుటకు తనప్రయత్నములజేయు చున్నారు. వీరు ప్రభుత్వమువారి యనుసంగిడ్డలవలె వారికి సపర్యల జేయుచుండిరి. కాని కీరిని చేరదీసిన పెంపుడుతండ్రి విల్లింపడక ప్రభు విప్లవం లేకుంటుండేనే వీరియాటలు చల్లారి నవి. వీరి నాయకమణియును పానుగలురాజాగారు తమ ఉద్యో గ ప్రాధేమమును వినియోగించి సర్వవిధముల తమపక్షమువారికిని బలమునొసంగుచున్నారు. బోర్డులకు లేదితరసంస్థలకును తమవారి ని నామినేటుచేసియు, ఉద్యోగముల నిప్పించియు తమపక్ష బలమును పెంపొందించుచున్నారు. మామగారు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులుగనున్నందున తాలూకాబోర్డునకు తనయల్లుని నియ మించుచున్నాడు. ఇట్టివి ఏర్పాటుచేసియు, జమిందారుల పురి కొలిసియు రాబోవు ఎన్నికల నశపఱచుకొన బ్రయత్నించుచు న్నారు. గుంటూరు పురమున మతవిషయమునందు ప్రాన్యాలుల ము నైశ్యులకును తగాదాలు పెచ్చుపెరిగినవని వినియున్నా ను. అట్టివివాదముల పెంపొందించి రాజకీయవిషయములం దా కలతల చొప్పించుటకు జప్తి సుపక్షమువారు చేయు ప్రయత్న ములకు నా వైశ్యసోనరులు మోసపోకుండురుగాక యని నమ్ము చున్నాడను.

అసహాయోద్యమము నవలంబించి శాసనసభల ఎన్నికల బహిష్కరించుచుండినందున వీరీనాడు ప్రాతినిధ్యము నొంద గలిగి శాసనసభలయందు సభ్యులుగనుండి తమ యిచ్చకొలిపి అంతర్జాతికలహముల పెంపొందించుచున్నారు. వారిపలుకుబడి రానురాను సమసిపోవుచున్న దని చెన్ననగర పురపాలక సంఘపు టెన్నికలందు జప్తి సువర్ణమువారు పరాజితు లగుట చెప్పకయే చెప్పముచ్చుది. ఈ త్రైరాగ్నాడునందు శాసనసభ ఎన్నికలందు మొన్నను నాన్నే హేతుకు స్వరాజ్యపక్షభిక్షు శ్రీ వెంకటరంగంనాయుడుగారు జప్తి సుపక్ష అధ్యక్షిపై ౪౦౦౦ సమ్యుతుల హెచ్చుగ బహి జయమొందుటయు, స్టేటుగాన్సిలు ఎ్నికలందును స్వరాజ్యపక్షమునా రిరువురు అందును ప్రాన్యా

బాలు విజయముగాండులయు జన్మి నువ్వగువారి ప్రభ వాలిన దని గోచరమగుచున్నది. జాతీయమహాసభతో బాటు తమసభల జరుప నెంచి అనుకోటియందు తమ బ్రాహ్మణేతరమహాసభకు కాలగెనను నామమిడి సభలజరిపిరి. ఏవెట్లున్నను వీరియుద్వోగములయొనగే వీరికి పాపపతముకానునట్లు పనుల కేసందియమును లేదు. బ్రిటిషుప్రభుత్వమునకు ప్రణామములచరించి, ఇంగ్లీషు సివిలుసర్వీసువారిని ఖూజించుచు వారియడుగులకు మడుగులాత్తుటయు జాతీయమహాసభవారిని నోటికివచ్చినట్లేల్ల తిట్టుటయు ప్రభుత్వమువారికి సంపూర్ణముగ అంగీకరించుటే (Meek Sub-mission) ముఖ్యమనియు పానగలురాజాగారు తమ రాజకీయసభ్యులతోంచి చెందుపదములందు బహుచక్కగ నిమిడించి యున్నారు. ఇది కాదేని బ్రిటిషు వస్తుబహిష్కారము గావించి తద్వారా బ్రిటిషుజాతివారి మనంబులకు మనవిన్నపములు వినునట్లు చేయుట యట. ఇవిచెందేటట మార్గములు. ఇందు చెందన దానిని అవలంబించుటకు వీరికి శక్తిలేదు. ప్రభుత్వమువారికి కోపము నవ్వును. వారికోసంగడు బహుమానములు లభింపవు. స్వదేశనైపుణుల ధరింపరు. మనదేశమునందే ప్రస్తుతము మన మనుభవించుచున్న చెప్పరాని బాధలనుండి తప్పించుటకు పానగలురాజాగారివార్గ మెయ్యది? స్వరాజ్యమును సంపాదించుటకు కార్యవరగా మెయ్యది? తెంగాలు ఆర్థి నెన్నులు, జీయింకా వాలాబాను శత్రువులు దక్షిణాఫ్రికాయందలి భారతీయులను భవించుచున్న స్థితిచేటును అనాదరణములు సహనోపసాహనలు చేయుటకు పానగలురాజాగారి కార్యక్రమ మెయ్యది? ఇకను బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారి రాజకీయనీతియందును / ర్యచింతనము నందును వీరికి సంపూర్ణమున నమ్మక మున్నదట. తా నీనాడు దక్షిణాఫ్రికానుపోయిన మానవమాత్రుడుగ జూడబడడను వాచి నాడుకాబోలు! బ్రిటిషు న్యూగయానాయంతలి బ్రిటిషు మాండేబరీ ప్రభుత్వమువారి నీతిబాహ్యవర్తనమును వీరించుక గమనించిన ఇట్లు నుడువదు. అంతర్జాతీయవిషయముల గమనింప కుండుటవలన ఎంతటి దురభిప్రాయములు కలుగుచుండునో గమనింతురుగాక!

రాజోవు ఎన్నికలందు చెందుపక్షములకుమాత్రమే అన కాళమున్నది. ఒకటి స్వరాజ్యపక్షము, మరొకటి ప్రభుత్వ పక్షము; పేరు లేన్నియైన గానిండు సంఘములపై అభిమాన ములకుగాని మతావేక్షములకుగాని ఎంతమాత్రము చోటులేదు. ధనికులనిగాని బీదలనిగాని విడదీయటకు ఆనకాళములేదు. ఎల్లరు నొక్కటే యనునిషయమును గమమునం దుంచుకొనవల యును.

దేశబంధు చిత్తరంజనుని సందేశసారాంశమును, ఆతని జీవిత సందేశమును గమనింపుడు. ప్రపంచమునకంతకును ధక్కా ముట్టిక నైపుణుల సంపుటమిడిన భాగ్యదినముల జ్ఞాపికి నెచ్చు తొనుదు. మనదేశ భావిభాగ్యోదయము మనహృదయలందే యు న్నుది. విద్వాండు ఎంతటిపొరాటమును సోపి స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించెనో హువకుడు. దేశోద్రోహులమటల నాలకించి మోసపోకుడు. స్వరాజ్యపక్షమువాడను, బహిష్కారపక్షము వాడను భీష్మించియారకొనకుండకుడు. దక్షిణమునబహిష్కార పక్షమునకు చెందిన శ్రీ సి. రాజగోపాలాచార్యులుగారు ఎట్లు స్వరాజ్యవాదులకునొట్టినొసంగడని ప్రబోధముచేయుచున్నాడో గమనింపుడు. దేశమునం దన్నిసంస్థలందును స్వరాజ్యవాదులతో నింపివేసి భారత మాతృదేవతారాధన గావించుటకు తయారగుట యందు గుంటూరుమండలవాసులగు మీరు ఎంతమాత్రము వెను కంజవయ్యవారు కారని నాకు దృఢమగు విశ్వాసము కలదు. కాని మీ బహిష్కారపక్షవాదులకు లింకను కార్యభార మూని యుత్సాహముజూపకుండుట అడ అనుగలు మనల జూచి పరి హసించుట కడ మొసంగుచున్నారా యన సందియము కలుగు చున్నది.

దేశ ప్రతికక్షివారగు జన్మి నువ్వగువారి చెయిడనులు కొంత గమనించెదము. సర్కారుఉద్వోగములలో బ్రాహ్మణేతరులకు వారిసంఖ్యను తగిన ప్రాతినిధ్యము లేదనియు స్థానికసంఘ ములయందుసభా వారికి అవకాశము లేదనియు అన్నిస్థానములు బ్రాహ్మణులే ఆక్రమించిరియు, బ్రాహ్మణేతరులకు న్యాయ ముకల్పించుటకుగాను ఏర్పడినకక్షి జన్మి నువ్వగు. ఈకక్షివారి సమస్యలతోమాత్రము నిలిచియుండిన వారు విఫలమనోరథు లగుటయే గాక భావిబ్రాహ్మణేతరసంతకుల కృతజ్ఞతకు పాత్రు లయ్యే యందురు గాని ప్రభుత్వమువారు పన్నిన కుట్రలకు లోనై సంస్కరణప్రణాళిక యలోచనలోనుండుసమయమున హైందవులు స్వరాజ్యార్థులుగారని యిండియా స్టేటు క్వెల్లిరి గారికి తండ్రివార్త చెప్పి దేశోద్రోహపాత్రులై విరాజిల్లిరి. అ ప్పటినుండి యిప్పటిదనుక వారి దృక్పథము మాటలేదు. విశ్వ

ర్యము అనర్హులకే వచ్చునట్లుగ ప్రభుత్వవిధానమునందు మార్పు నద్దనివారికే 1921 సంవత్సరమున జరిగిన ఎన్నికలలో బ్రాహ్మణేతరులు బహుసంఖ్యాకులయి యుండినందున బ్రాహ్మణేతరు లందరు జన్మి నువ్వగువారే అనియు న్నారు అధికారములో నుండిన ప్రభుత్వము తిన్నగా సాగించుకొనవచ్చునను తలంపున విల్లింగ్డనుప్రభువువారు జన్మి నునాయకులనే మంత్రులుగా నియ మించిరి. సంస్కరణములనిమిత్తము పోరుజేసిన దేశనాయకులు వెనుబడిపోయిరి. 1923 సం॥న జరిగిన ఎన్నికలలో జాతీయ మహాసభవారు శాసనసభల బహిష్కరించి యుండుటచేతను స్వరాజ్యవాదులు ప్రబలము గాక యుండుటచేతను జన్మి నువ్వగు వారికి ప్రతికక్షిలప్రతినిధుల మొత్తపుసంఖ్య అక్కువగా నుండి నను ప్రతికక్షిలు వేరువేరుగానుండుటచే జన్మి నువ్వగువారికే అధికారము కలిగెను గాన వారు యీనాడు శక్తిహీనులై ప్రభుత్వమువారి రక్షణకు పాత్రులై యున్నారు. ఎట్లుండినను వారి అకసంవత్సరములగ బాధ్యతాయుత్తర ప్రభుత్వమున నున్నారు గదా, వారుచేసినది యేమి మీరు గమనింపుడు.

1. బ్రాహ్మణేతరులలో నేకీభావము
2. నిమ్నజాత్యుత్థరణ
3. రైతులయెడ సానుభూతి
4. స్థానికసంఘముల వృద్ధి (1) చీరాలఎన్నికలు (2) నామినేషనులు (3) శాసనము, ప్రస్తుతనవరణ
5. విద్యాశాఖ-ఎల్.మెంటర్-సెకండరీ-యూనివర్సిటీ
6. మత్తుపదార్థములు, సారాయి, కల్లుదుకాణములు.
7. వలబాదు Waggon Tragedy.
8. Political Works. Volunteers in the Temperance Work.
9. జమీందారుల నైతికీట్టుట.

మీ సభ్యకేంద్రుల వినియోగించి స్వరాజ్యవాదులనే శాసన సభల కంటే చిరకీర్తియుతులయి భారతమాతయొకీర్వచనముల నొందుదురుగాక! దేశమాతను ధన్యుగావించి వేశప్రతిష్ఠను కాపాడుడు. భారత మాతృదేవతాపాదపద్మములందు చేయునేపకు ఎంతటి త్యాగనయినను చెప్పకాదు. సర్వస్వము కొలుపోయి నను సరియే, దేశవేదయే పరమావధియని గుర్తించి భారత యువో కాంతుల దిగంతముల విస్తరింపజేయుడు. భగవంతుడు కర్మ యోగివై పే ఎల్లప్పుడును అండయై యుండును.

భగవంతుని గుంటూరుపురవాస్తవ్యులకు చెప్పట అనా వశ్యకమే. ఇటీవలి మాకు జన్మి నువ్వగువారి యాజమాన్య మున నుండిన మా మునిసిపాలిటీవాడు సభా ఒకసంవత్సరముక్రిత మున వారిబడులలో నాలువడుతుట ప్రారంభించి యిప్పటికి మత, సాంఘిక, వర్గ, జాతిభేదములు లేక గుమారు ఒకనంద మంది ప్రవీణులై యున్నారని విని చాల సంతోషమైనది. నుద్రాను కార్యోరేవునను మొన్ననే యీవిధానమును అమలు లోనికి తేగల సాహసము కలిగినది. నెల 1-కి వెయ్యిగజముల మూలను భారతమాత పాదపద్మములకు సమర్పణచేయుచున్నారని తెలియవచ్చుట నాకోకవైపున మేము చెప్పనగరమున నింత మాత్రమైనను చేయజాలమికి సిగ్గున, మరియొకవైపున అపరిమితా నందమును కలుగుచున్నది.

విద్యార్థులు కళాశాసన 882

మోటారుకారులకు నడపుటకు, గుంతు సంబంధించిన మెకానిజము పూర్తిగా నేర్పుకొనుటకు 2 గుంతు కావలెను. ప్రాప్త్యైక్తుకు ఈదిగవ విలాసమును గాయుడు.

Principal
SKI RAM MOTOR SCHOOL
(Recognised by the Govt.)
The Best Equipped Motor School
Walajah Road
Tel. 3444 Madras.

నమ్మక మైన మెన్ను కాచిన నెయ్యి

చౌ క థ ర

మానేతిలో యే విధమైన కల్తీలేదని నొక్కి చెప్పగలము. స్వల్పలాభమునకు విక్రయించుచున్నాము. వాకమారు తీసుకొనిన వారు మరల నెన్న డును వేరొకతావుకు వెళ్లరు. ఒకసారి పరీక్షించుడు.

వరదా రాధాకృష్ణయ్య
(2676) నెం. 1/29 ఆదియప్పనాయుని వీధి, మద్రాసు

క్రౌను థియేటరు 2253

6-8-26 శనివారమునుండి 9-3-26 మంగళవారమువరకు ప్రదర్శనము 2 ప్రదర్శనములు 8-15 గం, రాత్రి 9-30 గం. శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 3-15 నిమిషములకు ప్రత్యేక మాటినిగలను.

మ ద న్ థి యే ట ర్సు లి మి టె డ్

ఆపెచ్చి బేరములోనున్న

అసమానమైన నక్షత్రము

అనిత స్టూ అర్లు

ను ప్రదర్శింతురు. మొదటిజాతీయ బొమ్మలు 6 రీల్సుగలది. ఆపెతన జీవితమును 50,000 డాలర్లకు విక్రయించెను. గొప్పఆశ్చర్యమును గలుగించుద్రామా. "వంటగదికి వెనుక" హాస్యరసముగల 2 రీల్సుగలది

Our Special Cycles.
"Horton on Humber"

Rs. 85. Rs. 85.

Sole Agents for Madras Presidency.
MANILAL NEMCHAND & Co.,
2634 7. B. Broadway G. T. MADRAS.

మదనకామేశ్వరిలేహ్యము

బలహీనుల సంతేవి, మేహము, నిక్కాక, నిస్సత్తువ శుక్ల నష్టము, అతియాత్రము మొ॥ వాటిని హరించి బలమును, వీర్య వృద్ధిని, సంసార సౌఖ్యమును, సంతానప్రాప్తిని గలిగించును, 2 డబ్బీలు చాలును. 8851 (4)

20 తు. డబ్బీ రు 1-4-0 వి. పి. 0-6-0.

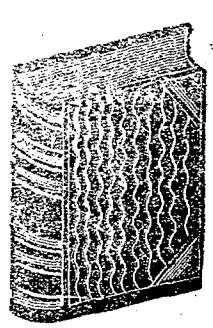
పి. పి. ఏ. అండు కో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిచేసి. (నెల్లూ)

ఇప్పుడే రెండవసారి ముద్రితమైనది బ్రహ్మశ్రీ ఆంధ్రదేశీమంత్రులను సుప్రసిద్ధ మదవిన కపిశ్యేరులను !!! పురాణం మార్కసారాయా తీర్థలుగారిచే పరిశోధింపబడినది. 2289

శ రీ ర మ ర్త శాస్త్రము

చదున చదున సంతోషించెదరు ! నీకు కావలసినదియు, నీవు చూడవలసినదియు చాలాకోజాలు వెదికిన శాస్త్రమిదియే

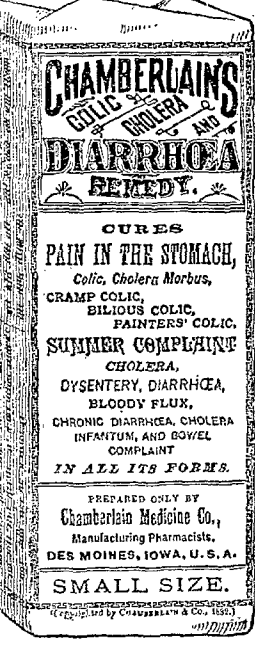
ఆంధ్రభాషలో ఇట్టిపూర్తిరహస్య శాస్త్రము ఇవేవరకు యెవరినెల్లను బహి రం గ ము గా ప్రచురింపబడలేదు. దీనిలో శ్రీ పురుష లక్షణములును వారియొక్క అవయవము విలక్షణ ములు శృంగార రహస్యములును. మొగ అడ అను శిశు ఉత్పత్తి వివర ములును, పూర్వము మహాబుఘలు మర్మముగా వ్రాసిపెట్టినపుస్తకమును చక్కగా 64 వివిధచిత్రపటములతో ముద్రించి యున్నాము. రూ. 1-0-0 వి.పి. చార్జీ 7 అణాలు. ఎం. ఎస్. సరస్వతి అండు కంపెనీ, నెం. 11, ఆరుముగం కిడ్డి, మద్రాసు.

చేంబరేను

శూలనొప్పి, అతిసార నివారిణి 133

ఇది చాల ముఖ్యము ఆహారము జీర్ణము కాకపోవుటవలనను, దురు నీరును త్రాగుటచేతను లేక గాలి, శీతోష్ణ సి తి తటాలు మని మారుటవలనను వైద్యాధులువచ్చును. ప్రతియింటను, ప్రతిప్రయాణికుని సంపించుందును, సెలవులకు బయటి పూరికిపోవువారి ప్రతిపెట్టె యందును తప్పక చేంబరేను శూలనొప్పి, అతిసార నివారిణి యుండవలెను. గృహమునందు ప్రయాణములందు అకస్మాత్తుగా గలుగు వ్యాధులకు వాడతగి డివ్యావధము. ప్రతిచోటను విక్రయమునకుదొరకును.

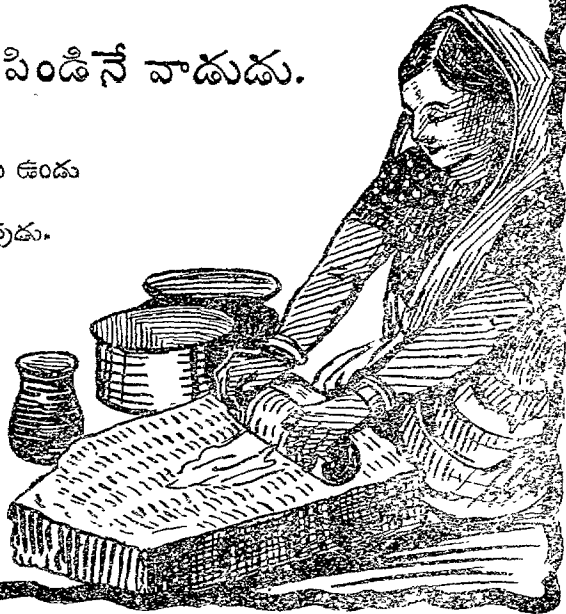
కోల్మాన్స్ ఆవపిండిని కూరలకు చేర్చుడు.

మామూలుగా కూరలతో చేర్చు సాంబారముతో దీనినికూడ చేర్చి ఉపయోగింపుడు. ఇతర వస్తువులకు స్వాభావికముగానున్న రుచిని హెచ్చించును. జీర్ణశక్తికికూడ తోడ్పడును.

ఇదియొక శ్రోత్ర అభిప్రాయము. అయితే దీనిని ఉపయోగించిచూడుడు. మీరు మిక్కిలి ఆశ్చర్యపడుదురు. కోల్మాన్స్ ఆవపిండి డబ్బాలలోను, బుడ్లయందును వేసి అన్నిదుకాణము లందును సిద్ధముగా విక్రయింపబడుచున్నది. అది మిక్కిలి పరిశుద్ధమైనది. చేతితో తాకబడుట లేదు. ధర చాల స్వల్పము.

ఎప్పుడును కోల్మాన్స్ ఆవపిండినే వాడుడు.

డబ్బాలపైనను, బుడ్లపైనను ఉండు
వర్తక గుఱుతును గమనింపుడు.

లిట్టను ప్రభువు సత్సంకల్పములు!

భారత దేశమిత్రుడ నని చెప్పుకొనుట

డక్కా, మార్చి 5:—

లిట్టను ప్రభువు నేడు మస్లిం యూనియనుహాల్‌లందు యావజ్జీవ గౌరవసభ్యుడుగ జేర్చుకొనబడెను. అందుల కాయన ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు నిట్లుచెప్పెను. “ఇంగ్లాండులో పెద్దపెద్ద పట్టణములందు నుప్రసిద్ధులకు సర్వస్వాతంత్ర్యభిరుదము లొసంగుట ఆచారము. మీరును ఆట్లే నాపై మీసంఘస్వాతంత్ర్య భిరుదమును వైచితిరి. దానినంగీకరించుటకు నేను గర్వపడుచున్నాను. ఇంగ్లాండు విశ్వవిద్యాలయమునందు నేను భారత విద్యార్థులను చాలవరకు జూచితిని. వారలనుండియే ముందు భారతవ్యవహారముల దెలుసుకొంటిని. కావు భారతసమస్య నెప్పుడాలోచించినను యువజనుల దృష్టితోనే జూచెదను. వారల కష్టములు నాకు దెలియను. వారి యాదర్శముల యెడ నాకు సానుభూతి గలదు. వారలకేమైన జ్యేష్ఠమున్న యెడల నేను పాటి జేయను. నేనే వారిసాసమున నుండి వారికి దెలిసినవన్నియు నాకును దెలిసినయెడల వారివలెనే భావించి ఆట్లే పనిజేసియుండెడివాడను. నేను భారతయువకుల నన్ని పక్షములవారిని చాలమందిని నావద్ద వద్దోగముల కొనమనియో లేక యేసహాయముకొరకొ నచ్చినవారితో వ్యయముగ మాట్లాడితిని. నేనీదేశమునకు పెద్ద కేత్రుడననియు, వారల స్వాతంత్ర్యము నరిగట్టుచున్నాననియు భావించువారితో గూడ మాట్లాడితిని. నుభూష బోనుగారు కేంబ్రిడ్జిలో అండరు గ్రాడ్యు యేటుగా నన్నప్పటినుండియు యెరుగుదును. అప్పుడాయన యూనివర్సిటీ అఫ్ సర్ ప్రెయినింగు కోర్సులో భారతీయులకు గల ఆటంకమును తొలగించుటకు జేయుటకు ప్రయత్నించుచుండెను. ఆయనవలెనే నేనును అట్టియాటంకముండుట అస్వాధ్యమును. ఆక్షేపణీయమునని తలంచితిని. నేనింకను రాజకీయ యువకులలో నతివాదులతో చాలమందితో మాట్లాడితిని. భారత దేశమున కెవరేమీమి కావలెనని కోరుచున్నారో యెట్టి రాజకీయాదిర్శములు గల్గియున్నారో అవన్నియును నాకును గలవు. నేనును కోరెదను. నేను వారితో మాట్లాడునెడల వారికి గల అనుమానముల నన్నిటిని పార్ద్రొగలను. దురదృష్ట వశాత్తును వారికిని మాకును యెడమైపోయినది. సరిసమాన విషయము లుభయయులకును యేమియులేవు. అందుచేత మీరునున్న మీ గ్రోనికి రానిచ్చి స్వాగతమొసంగినందులకు సంతోషమునుచున్నది. మీరు నన్ను యావజ్జీవసభ్యుడుగ జేయుటవలన నన్ను మిత్రుడుగను, మానవ మిత్రుడుగను మీ ఆదర్శముల యెడనానుభూతి గలవానిగను భావింపవలయును గాని, నైతాను ప్రభుత్వము విదేశప్రభుత్వముయొక్క ప్రభుత్వాధికారిని భావింపవలదని కోరెదను. (అ. ప్రె.)

ఇందోరు యువరాజు పట్టాభిషేకము

విదుగగురు సభ్యులుగల మంత్రివర్గపాలనము

అలహాబాదు, మార్చి 5:—

శ్రోత్ర మహారాజుగారి పట్టాభిషేకము 11 వ తేదీ జరుగునని ఇందోరువార్త చెప్పుచున్నది. సంస్థాన పరిపాలనము ముగ్గుందు తరువులు జేయువరకును ఒక మంత్రివర్గముచే జరుపబడుచుండును. ఇందు విదుగురు సభ్యులుండురు. వీరు పెంట్రిలు ఇండియాలోనున్న గవర్నరు జేనరలు ఏజెంట్లు సలహాప్రకారము వారి తనిఖీక్రింద పనిజేయుచుండురు. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి పోర్టుటస్టు

బడ్జెటు అంచనా

(ప్రీప్రెసు తంతి)

బొంబాయి, మార్చి 5:—హాలు సంవత్సరమునకు 277 లక్షలు ఆదాయము రావచ్చునని బొంబాయి పోర్టుటస్టు అధ్యక్షుడు అంచనా వేసెను. సంవత్సర ప్రారంభముందు మదింపు వేయబడిన మొత్తముకంటె 15 లక్షలు ఆదాయము తగ్గెను. హాలు సంవత్సరములేపు పరిపాలనమున 1,86 లక్షలులోటువచ్చునని అధ్యక్షుడునుడిచెను. 1926, 1927 సంవత్సరములో ఖర్చులతో గూడిన ఆదాయము 282,88 లక్షలు రావచ్చును. ఈ మొత్తముందు ఓడలకు దారిమంపులకు నీయబడు నుంకముగాని లేక ప్రత్యేకకరుములుగాని చేరలేదు. అయినట్టికిని నిరుటికంటె నూటికి రెండు రూపాయలు ఆదాయము పెరిగెను.

ఆస్సాం గ్రామస్వపరిపాలనచట్టము

ఆస్సాము శాసనసభయందు మంత్రి ప్రవేశబెట్టెను
(ఆసోసియేటెడు ప్రెసు)

షిలాంగు, మార్చి 5:—నేడు తిరిగి ఆస్సాముశాసనసభ సమావేశ మయ్యెను. ఆస్సాము గ్రామస్వపరిపాలన చట్టమును మంత్రి గౌరవనీయులకు ప్రమోదచంద్ర దత్తగారు శాసనసభలో ప్రవేశబెట్టి, గ్రామజీవనమును పునరుద్ధరించుటకు చట్టము ప్రయత్నించుచున్నదని నుడిచెను. చట్టము ప్రవేశబెట్టవలయునని మంత్రి ప్రతిపాదించినపిదప, తీర్మానముపై వేయబడిన ఓటుల లెక్కపెట్టవలయు నని సభ్యులు గొందరు గోరిరి. మంత్రి తీర్మానమున కనుహలుగ 28 ఓట్లును ప్రతిహలుగ 10 ఓట్లును వేయబడెను.

ఖుదామల్ ఆర్డర్స్ డిప్యూటీషను

ఇబిను సాదు డిప్యూటీషనును యీజిప్టునకు
డిప్యూటీ చేయుట

బొంబాయి మహమ్మదీయుల బహిరంగసభ

తీర్మానము

(ప్రీప్రెసు తంతి)

బొంబాయి, మార్చి 5:—హెడ్డాజియందు వెడ్డురాజును యిబినుసాదు పరివారము గావించిన దురంతములను విచారించుటకు హెడ్డాజిరాజ్యాధిపత్యము విసర్జించినట్టియతనియు, అతని సంతతివారలయు తరపున బొంబాయినుండి మహమ్మదీయులచే పంపబడిన ఖుదామల్ ఆర్డర్స్ (పవిత్ర స్థానముల సంరక్షణ) డిప్యూటీషనును యిబినుసాదుగారు జైదానగరమందు నిర్బంధించి యీ జిప్టునకు డిప్యూటీ చేసినందులకు హెడ్డాజి స్వాధీనము చేసికొనినయిబిను సాదువారినము ఖండించుచు బహిరంగ సభయందు మహమ్మదీయులు తీర్మానము గావించిరి.

సింధు పురాతనవస్తువులను

ఎచ్చటికిని తీసుకొనిపోకూడదు

పూనా, మార్చి 4:—పూనా భారత ఇతిహాస సంఘోధకమండలివా రీదిగువ తీర్మానమును గావించిరి:— ఈ సింధు దేశములోనున్న పురాతన వస్తువులలో అసలువాటిని గాని దూషింపకలుగాని ఏకారణముచేత నైనను హిందూదేశములో మరెచ్చటికిని తీసికొనిపోకూడదని మేనేజింగు కమిటీసభ్యుల మైన మేము గట్టిగా చెప్పుచు ఇండియన్ స్కాలర్లలయొక్కయు హిస్టారిక్ రిసర్చ్ సంఘములయొక్కయు మ్యూజియములయొక్కయు హక్కులకు కాపాడుటకై తగిన చర్యను దీసికొనవలసిన దని ప్రభుత్వమువారిని వేడుచున్నాము. (అ. ప్రె.)

ముద్దాయి అప్పీలులో విడుదలయగుట

అలహాబాదు, మార్చి 4:—తనకిచ్చిన వస్తువులయెడల తప్పుడులేక్కలు వ్రాసినందున నమ్మకశ్రోహమునకై 1 సంవత్సరము కఠినశిక్షయు వేయిరూపాయలు జరిమానాయు విధింపబడిన డాలము సెక్టర్ ఫర్మనెంటు వే ఇన్ సెక్టరు యస్. వి. డిఫాబా తరపున బారిష్టరు డిసేంజుగుారు దాఖలుచేసిన అప్పీలును అంగీకరించి ముద్దాయిని తప్పేమిలేదనియు అంతయు సబార్డినేటులు చేసినవనియునియు డిసేంజుగుారు చెప్పిన వాదమువిని ముద్దాయి నిర్దోషియనియే నమ్మి రాయబెరిల్లీ సెషన్సు జడ్జి మాడలేగారు డిఫాబాను విడుదలచేసిరి. (అ. ప్రె.)

చెన్నపురి కార్పొరేషను

రాత్రిపాఠశాలలకు ఉచితముగ

ఎలెక్ట్రిక్ దీపములు

బంకులు-వసారాలు

చెన్నపురి కార్పొరేషను సభ నిన్న సాయంత్రము సామెలెంకటాచలం శ్రీశ్రీ గారి అధ్యక్షతన ప్రతిపక్ష మైనపుడు, చాల ఆత్మవిశ్వాసమున విషయములు చర్చింపబడెను.

ఎదుర్కొనునటు ఆఫీసరునకు ఋణము

క్రొత్తగా నియమింపబడిన ఎదుర్కొనునటు ఆఫీసరునకు, మోటారుబండి కొనుక్కోనటకు రూ 2500 ల ఋణము నొసగవలెనను ప్రతిపాదనను శ్రీమంత్రిగారు తీవ్రముగ నెదుర్కొని, ఋణముల నొసగుట, తీవ్రముగ నెదుర్కొనబడు చాల ప్రయోజనముగూడినదనియు, కార్పొరేషనువారిట్టి కార్యమునకుడిగవలదనియు అంతియగాక, ఇటుల ఋణమునకు సభవారికధికారములేదనియు హామీలి.

డా. స్వామినాథనుగారు, శ్రీమంత్రిగారికి సమాధానమున గుచు, మోటారుబండిలేనిది, ఒక్క ఆఫీసరు, నగరమునకుగల పాఠశాలలన్నిటిని తరుచు పరీక్షించుచుండవలసి నుడివీరి పాప్రథమికవిద్యకొర కెన్నియో లక్షలు చెప్పించుచున్నారు. సరియగు యజమానియేలేనియెడల నాధనములేయు, వ్యర్థమైన రిస్కవారమునకు కార్పొరేషనువారి ఋణమునొసగనియెడల, నాతడు, మాంబుగొడ్డులోని ఫరం గీ వర్తకుల యొద్ద వాయిదాలపద్ధతిపై కొనుక్కొన వలసి న వాడగును. వాయిదాల పద్ధతిమీద కొనుక్కొనినచా రెట్టివిక్రమము లోనగుచున్నారో అందరకును తెలిసి న విషయమే. అటులానిర్వహించుచు తిరిగి కొనుక్కొనుట చాల దుస్సాధ్యము. కావున కార్పొరేషనువారి ఋణమును విద్యాభ్యాసాధికారికి ఋణముగా నొసగుట తమకే లాభకరము.

కామతుగారు:—ఈ ఆధికారిని నియమించినపుడు మోటారుబండి అల్లవెన్న నొసగెదమని ఒకటింటిలో దెలిపితిమా? అధ్యక్షుడు:—మోటారు బండి నుంచుకొనునెడల నెల 75 లను పైసెకొనుచుకొనునెడల 50 లను నొసగుటలేర్పాటుగలదు. “అనులైనచో నీ ఋణము నొసగుట తప్పలేదు మార్గములేదు” అని కామతుగారుచిరి. తీర్మానము వోటునకు బెట్టగా నామోదింపబడెను.

ఎన్నికదార్ల పట్టికను తయారుజేయుటకు గుమాస్తాలు

ఎన్నికదారుల పట్టికను తయారు జేయుటకుగాను నెల 1 కి రూ 50 ల తీసుకొనిన ఆరుగురు గుమాస్తాల వారు నెలలవరకు నియమింపవలెనను తీర్మానము చర్చలేకయే అంగీకరింపబడెను.

సభల కాలనియమము

“కార్పొరేషను సభ సాయంత్రము 5 గంటల 15 నిమిషానికి 7 గంటలకు 15 నిమిషావరకు మాత్రమే జరుగువలెననియు రెండు గంటలకంటె నెక్కువసేపు జరుగరాదనియు నీ సభ వారు తీర్మానించుచున్నారు” అను తీర్మానమును డబ్ల్యు. హెచ్. నర్సంగారు రుపపాదించుటకు లేచినపుడు, కాంగ్రెసు సభ్యుల స్థానములనుండి “కపసంహరించుకొనుడు. ఉపసంహరించుకొనుడు” అనుకేకలు మిక్కిలుమయ్యెను. నర్సంగారు ముందు ఉపపాదించి తరువాత నెలుల పీఠైన నలులజే నెవననిడుచుచు, ఇటీవల, రాత్రి 8 గంటలవరకు సభ జరుగుచుండుటచే కొంతమంది సభ్యులకు చాల కష్టముగనుచున్నదనియు, తానప్పుడు ఆరుమైళ్ల దూరముననున్న తన గృహమునకుపోవలసియున్నదనియు మదిచిరి.

అధ్యక్షుడు డీక్షయమున మాటలాడుచు, ఇకమీద సాయంత్రము 7½ గంటలకే సభను ముగించుటకు ప్రయత్నించెదనని నుడివెను. అందుపై నర్సంగారు తన ప్రతిపాదన నుపసంహరించుకొనిరి.

పాయిఖానా దొడ్లు

“చింత్రాద్రిపేటయందు, ప్రాత పాయిఖానా దొడ్లకు బదులు క్రొత్తగా ‘నిర్మించుచున్న’ ఫ్లవ్ ఆవుట్ పాయిఖానా దొడ్లను నిర్మించునపుడు, అధునును ఇదివర కెంతవైకాల్యముగలదో అంతవైకాల్యమునైనను చనవలెనని తీర్మానించుచున్నారు” అని టి. పి. మినాక్షి సుందరముగారు రుపపాదించిరి.

“చింత్రాద్రిపేటయందలి అను పడముల తరువాత “మరి ఇతర ప్రదేశములందును” అను పడముల కేర్వనలసినదని రా. బ.

టి. వగదరాజులు నాయుడుగారు సవరణ నుపపాదించిరి. ప్రతి పాదనయు సవరణయు గూడ సభవారిచే నామోదింపబడెను.

“బంకులు” వసారాలు

అమియప్ప నాయుడుగారు జి. వి. రంగయ్యచెట్టి అను నతడు నిర్మించుకొనిన వసారాను వసారాగ పరిగణింపవలెననిగాని “బంకు”గ పరిగణింపరాదని జి. రంగయ్యనాయుడుగారు రుపపాదించుచు, వసారాకు రూ 1 కి రూ 2 ల వూరిన పన్ను వసూలుజే నెవరనియు నిప్పు డీప్రదేశమునకు రూ 42 వూరిన పన్ను వసూలుజేయుమనెదనియు ఇది చాల అన్యాయమనియు నుడివీరి. ప్రస్తుతము రంగయ్యచెట్టిగారు ప్రాసిక్యూటరు నడచుచున్నది. 10 కేడీన విచారణకు వచ్చును. అందుచే నీవిషయమును వెంటనే గైకొనుట ముఖ్యము.

బుర్రా సత్యనారాయణగారు, “బంకు” అనగా, “పండు కొని నిద్రపోవు పరువుబల్ల” యని అర్థమనియు, పిఠులందు నిర్మింపబడుచున్న పాకలకు నామకరణ మెటు లానిర్పబడెనో వి. అయ్యగారు నున్నామనియు మదిచిరి.

టి. సుందరరావు నాయుడుగారు:—“బంకు” అనగా నేమి (అందరు నవ్వు)

బుర్రా సత్యనారాయణగారు:—నా మిత్రుడు సుందరరావు నాయుడుగారు సామాన్యముగా మాటలాడున దంతయు బంకుమే. (అందరు పకపక నవ్వు)

సత్యనారాయణ గారు తమవార మాటాడుచు, కార్పొరేషను అధికారులు “బంకు” అని యెటులు నిర్ణయించుచుండునో నిర్ణీతమున పద్ధతులు లేవని ఆక్షేపించిరి. మల్లయ్యగారు ఒక సవరణ తీర్మానమును బలపరచుచు అందు వివరింపబడిన మాదిరి కేసు లే మరీ రెండు గలవని దెలిపి వానిని గూడ తీర్మానమున కేర్పరిసిన దని సవరణ నుపపాదించిరి.

వోటునకు బెట్టగా సవరణయు, తీర్మానమును గూడ ఆమోదింపబడెను.

రాత్రిపాఠశాలలకు ఉచితముగ విద్యుద్దీపములు

“కార్పొరేషను మాడలున్నాళ్లయందు గల రాత్రిపాఠశాలలన్నిటికి ఉచితముగ విద్యుద్దీపముల నొసగ వలెను” అని జి. సుబ్రహ్మణ్యయ్యచెట్టిగారు రుపపాదించుచు, ప్రస్తుతపాఠశాలలవారు దీపములు లేక అల్లాడుచుండిరిని నుడివీరి. నగరమునందలెట ప్రారంభవిద్యను నిర్వహణ మొనర్చుటకు కార్పొరేషను వారు ప్రయత్నించుచున్నారు. అందులకొరకు కొన్ని లక్షలు చెప్పింప బడుచున్నవి. రాత్రిపాఠశాలలందు జరుపుకొనువారందరును కడుపేనలు. వారివిద్యకొరకు మన మితిరవిధముగ నెక్కువసహాయ మొనర్చుటలేదు. కార్పొరేషనువారిభవములందు గల పాఠశాలలకు విద్యుద్దీపముల సుచితముగ నుపయోగించుకొననిచ్చినచో కొంతసహాయ మొనర్చినవారమగుము.

ఒక సవరణ

చక్రవర్తయ్య చెట్టిగారు:—దినమున కధికము మూడు గంటలకాలమే ఈపాఠశాలలకు విద్యుద్దీపముల సుచితముగ నొసగవలెనని యొకసవరణ నుపపాదించుచు ఈమాత్రము నిశ్చేషము లేనియెడల కొంద రీసాకర్యమును దుర్వినియోగ మొనర్చునచ్చునని నుడివీరి.

టి. సుందరరావు నాయుడుగారు:—పట్టణమందలి రాత్రిపాఠశాలలన్నిటికి కార్పొరేషనునా రుచితముగ విద్యుద్దీపముల సదుపాయ మొనర్చునె నని మరియొక ప్రతిపాదనను దెచ్చిరి కాని ఈ ప్రతిపాదన వీరిపోయెను. చక్రవర్తయ్య చెట్టిగారి సవరణతో తీర్మాన మంగీకరింపబడెను. అంతటితో సభ ముగిసెను.

బొంబాయి పోర్టు ట్రస్టు బడ్జెటు

అధ్యక్షుని సూచనలు

బొంబాయి, మార్చి 4:— 1926-1927 సంవత్సరము సరిగా పనిచేసినయెడల మొదట అనుకొన్న 24, 291 గాక రూ 186 లక్షల దిగుబాటు కనబడునని పోర్టు ట్రస్టు అధ్యక్షుడు 1926-27 బడ్జెటు అంచనాలపై తన మిమెరాండములో చెప్పుచున్నాడు. ముందు సంవత్సరములో క్రేటిఫ్ బొగ్గు పరిశ్రమ మీద సబ్సిడీని తీసివేయుటవల్లను కలెక్ట్ చేసే రాయలు కమిషను శిఫారసులవల్లను ఐ రిక మెట్టుండునో చెప్పుటకు వీలులేదు. కాన ముందు సంవత్సరము బడ్జెటు తయారుచేయుట మిక్కిలి కష్టము. సోనిక్ వ్యాపారములో కిరసనాయిలు పెట్రోలు ఎక్కువగా దిగుమతి చేయబడునని తలంపబడుచున్నది. ప్రత్తిపగుమతిదారులు ప్రత్తిపంటలు బాగుగా పండుననియు ఎగుమతి వ్యాపారము బాగుగా జరుగుననియు తలంచుచున్నారు.

(ఆ. ప్రె.)

నేతపరి శ్రమ-దాని కష్టములు

యన్. యచ్. వాడియాగారు

బొంబాయి, మార్చి 4:— బొంబాయి మిల్లు యజమానుల సంఘ వార్షికసభలో నుపన్యసించుచు అధ్యక్షుడైన యన్. యచ్. వాడియాగారు నేతపరిశ్రమయొక్క ప్రస్తుతస్థితినిగూర్చియు నీ సంవత్సరములో దానికి గల కష్టములగుగూర్చియు నిట్లు చెప్పిరి.

ప్రత్తి ఎక్స్పోషన్కు తొలగించుటగుగూర్చి ఆర్థికసభ్యుడువయోగించిన పెద్దపెద్ద మాటలవలన ప్రైవేటు మిల్లు గతి ఏమైనను ఆపన్ను తిరిగి విధింపబడునని నే ననుకొననని చెప్పెను. ప్రత్తి ఎక్స్పోషన్కు చూచు బుక్కులోనున్నయెడల 1926-27 లో యంత్రపండువని 50 వ పేరాలో ఎందుకు చెప్పబడెనో, ప్రత్తి ఎక్స్పోషన్కు తొలగించు వగనుకు ప్రైవేటు మిల్లులో చేర్చినట్లయిన ఎక్స్పోషన్కు కపాయ మేల కలుగునో అయింతు తెలియలేదు. 1898 సంవత్సరపు ప్రత్తి ఎక్స్పోషన్కు ఆస్తును తొలగించుచు ప్రత్యేకముగా నురియొక ఆస్తును చేసినట్లయిన సులభముగా నుండి యుండెడిది.

జపానుపొట్టి విషయమై ఆయన యిట్లు నెను:— మిల్లు యజమానుల సంఘమువారికిని జపాను కాలకు పిప్పర్లు సంఘమువారికిని జరిగిన ఉత్తర ప్రత్యుత్తరముల వలన జపానులో 1931 ఆగస్టు 31 వరకు రాత్రిల్లి ప్ర్యుచేత పనిచేయుచుండు ఆపబడదని తేలియుచున్నది. ఇందువల్ల నీ జపాను భారతదేశ పరిశ్రమతో పోటీపడి నిలువగలుగుచున్నది. ఈలోగా కావలసినదన్ని కడుక్కు మగ్గుములు ప్లాపించి జపాను నేతిబట్టలలో తన యెగుమతి వ్యాపారమును కాళ్ళతముగా నిలుపుకొనవలెనని ప్రయత్నింపజూచుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. ఇప్పుడు ప్రతి సంవత్సరమున కడుక్కువగ్గుచుండుటచే కొద్ది సంవత్సరములలో జపాను రాత్రింబగళ్లు గాక ఒకపగలు పనిచేసినంతమాత్రమున నే యంత్రయంత్రముగల దను నమృతము కలుగుచున్నది. అప్పుడు జపానుప్ర్యుచేత రాత్రిల్లి పనిచేయుచుండు నాపనచ్చును. అచ్చట రాత్రిల్లి పనిచేసేవారివలన నూటికి 80 మంది ప్ర్యులే. దీనితోపాటు యన్ రూపాయమారకము నూతనముగా పెరిగినది గావున జపానుపొట్టినుండి మన పరిశ్రమకు- కొంత రక్షణకలుగవచ్చును. కాని యిచ్చటి మిల్లుయజమానులు గూడ ప్రభుత్వమువారిపై నాధారపడకుండ జపానువారివలెనే తమ ఎగుమతి వర్తకము నెక్కువ జేసికొనుటకై తమ ప్రతిఘటన విదేశములకు పంపవలసిన సమయము వచ్చినది. ఇప్పుడు సమ్మె జరిగినప్పటివలె గాక పనివారి డుకప్పక పనులలోనికి వచ్చుచుండుటచేత పరిశ్రమ అభివృద్ధిచుట కెన్నియో అవకాశములు గలవు. కంపెనీ నూపరుటాకును కాళ్ళతపరచినందుకును 50 వేలవరకు విధింపబడవన్న అభ్యంతరమును తొలగించినందులకు ను పన్ను విచారణసంఘము వారి శిఫారసుల నాయన ఖండించెను. బ్రిటీషు పార్లమెంటువారు దానిని రెండు సంవత్సరముల క్రిందట తీసివేయుగా దాని నిప్పుడు పన్ను విచారణసంఘము వారు కాళ్ళతపచలసినదిగా శిఫారసుచేయుటకు ఆశ్చర్యపడిరి. ఇంపీరియలు ప్రిఫరెన్సును లంచముగా నొసంగి జపానుపొట్టిపై లా: పైరు వ్యాపారుల సహాయ మడుగుటకై తాము ఇంగ్లాండు పోయినది కొందరుకొనుచున్న వార్తలు కేసులు అబద్ధములని వాడియాగారు చెప్పిరి.

వచ్చే సంవత్సరమునకు మిల్లు యజమానుల సంఘము నకు గడ్డినుగా రఫ్టుతులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

వాడియాగారు కేటి రాత్రి గావించిన విందుకు బొంబాయి గవర్నరుగారు వెళ్లిరి. (ఆ. ప్రె.)

గోడ చిత్రపులు

బొంబాయి, మార్చి 3:—జనుకరుగారి అధ్యక్షతన ప్రతిపక్ష మైనపుడు, గోడచిత్రపులుపై కెప్టెన్. గ్లాడ్స్టోక్ సాలామనగా రుపన్యసించిరి. ప్రస్తుతము చిత్రపులు విషయమున కొంత తగాయిదా బదులుదేరి యుండుటచే ఉపన్యాసమునకు చాలముంది వచ్చిరి. బొంబాయి చిత్రపులు కేసు మనుకరణమాత్రములేగాని భారతదేశ కళ అంజీము లేదని కొందరు చెప్పుచున్నారు. కాని అది అట్లు కావలదని కెప్టెను సాలామనుగారు గట్టిగా చెప్పిరి. తుదకు అజంతాగుహలు చిత్రకళలో స్థలము నాక్రమించుట యందు భారతీయులకు గల నేర్పును చిరస్థాయిగా నిల్పుచున్నవని చెప్పిరి. తగాదాలు తెచ్చుటలో స్వవిషయములు రావూడవలయు కాని బొంబాయి కళకు శుద్ధిచేయవలసి యున్నదనియు ప్రోఫెసర్. హెన్రీ గారు చెప్పిరి. (ప్రీ. ప్రె.)

బొంబాయి మైకోర్టుజడ్జి రాజీనామా

బొంబాయి, మార్చి 4:— గో. అశ్వారీ మహమ్మదారీ కాజీజీ బొంబాయి మైకోర్టు జడ్జి యిచ్చిన రాజీనామా ఫిబ్రవరి 18 తేదీనుండి అమలులోనికి వచ్చినట్లుగా అంగీకరింపబడెనని బొంబాయి గవర్నరు మెంటు గజెటు ప్రకటించుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

ధర్మ వృత్తాంతములు

ఇండియన్ పత్రికలకు వ్రాసిన వార్తలు
దక్షిణాఫ్రికా దర్శన-పండిత నెహ్రూగారు ప్రకటన
(ప్రత్యేకతంత)

ధర్మ, మార్చి 5:- పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు ఈక్రింది లేఖను వార్తా పత్రికలకు పంపిరి:- దాక్షిణ్య రహితులగు దక్షిణాఫ్రికాకు పోవుటకు పూర్వము ఆసోసియేటెడ్ ప్రెస్ ప్రతినిధితో చెప్పిన విషయములను నేను చదివించితిని. స్వరాజ్యపక్షమువారు కాసనసభలను వదిలి వెలుపలికివచ్చిన పిమ్మట కూడ దక్షిణాఫ్రికా సమస్యపై చర్చ జరుగుచున్నదని నా ప్రాజ్ఞాకాసనసభకువల్ల సంగీకరించిన దాక్షిణ్య రహితులగు ఆసోసియేటెడ్ ప్రెస్ ప్రతినిధికి తెలిపెను.

ఈ ప్రకటన గావించిన పప్పుడు వారికిని నాకును జరిగిన సంభాషణమును వారు మనస్సునందుకొనినది తెలుపుచున్నాను. దాక్షిణ్య రహితులగు పోరపాటుపడిరి. దక్షిణాఫ్రికా సమస్య విషయమై అన్ని కక్షలవారు ఒకటే అభిప్రాయముగల వారై యుండుటచే స్వరాజ్యపక్షమువారు చర్చయందు పాలుగై కొనకున్నను తీర్మానము సభయందు ఆమోదింపబడగలదని యు, అట్లుకాక పరిస్థితులు విపరీతముగ పరిణమించి స్వరాజ్య పక్షమువారు సభకువచ్చి సమ్యక్తులనిచ్చుట అవసరమైనచో అందుకు కాన్పురు కాంగ్రెసు తీర్మానము ననుసరించి నిర్ణయింపబడు స్పృహలు కవిజీవారి అనుమతి పొందుట కులభమనియు తెలిపియుంటిని. దక్షిణాఫ్రికా సమస్య చర్చసందర్భమున స్వరాజ్యపక్షమువారు అవలంబింపగల విధానమును ఈలేఖ వివరించుచున్నది.

అధ్యక్షుడు రాజీనామా ఇవ్వవలయునా?

హిందుస్థాన్ టైముస్ ప్రతిక విమర్శ

పటేలుగారు అధ్యక్షపదవికి రాజీనామా ఇచ్చుటవల్లగలుగు లాభనష్టములను గురించి విమర్శించుచు హిందుస్థాన్ ప్రతిక ఒక ప్రధానవ్యాసమును వ్రాసెను. 8 వ తేదీన స్వరాజ్యపక్షమువారు సభను విడలివచ్చుటతోపాటు పటేలుగారుకూడ అధ్యక్ష పదవికి రాజీనామా ఇచ్చిన వారొక ప్రత్యేకపత్రికవల్ల అభిమానము చూపినవారయ్యెదరు. అట్లుచేయుట గొప్పపొరపాటుని చెప్పవలసి యున్నదని ప్రతికయందు వ్రాయబడినది.

ఇండియన్ పత్రికలకు వ్రాసిన వార్తలు

8 వ తేదీన స్వరాజ్యపక్షమువారిలో కలసి ఇండియన్ పత్రికలకు వ్రాసిన వార్తలను వదిలివచ్చెదరని కొందరు అభిప్రాయపడుచున్నారు. ఈవిషయమై ఇండియన్ పత్రికలకు వారికిని స్వరాజ్యపక్షమువారికిని జరుగుచున్న రాయబారములు ఏవిధముగ పరిణమించినో ఎట్టిఫలితముల నొసగినో చెప్పటకు పిలువెను. ఉద్యోగములను అంగీకరింపకూడదను వరతును ఇండియన్ పత్రికలకు వ్రాసిన వార్తలను ఆమోదించినవారందరు కాంగ్రెసునందే చేరి పనిచేయవచ్చును. కాని కొన్నివరతులపై ఉద్యోగముల సంగీకరింప అవకాశవిషయవిషయములు, ఇట్లు ఉద్యోగముల సంగీకరించినవారు పార్టీ సేర్వీకరము ననుసరించి ఉద్యోగములకు రాజీనామా ఇవ్వవలయుననియు ఇండియన్ పత్రికలకు పత్రికలలో పలువురు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

స్టేటుకొన్నింటిని సభయందలి స్వరాజ్యపక్షమువారు

ధర్మ, మార్చి 5:- రేపటిదినము స్టేటుకొన్నింటి సభయందు బడ్జెటుపై చర్చ ప్రారంభమగును. ఈచర్చయందు స్వరాజ్యపక్షమునకు చేరినవారెవరు పాలుగై కొనకూడదని పండిత నెహ్రూగారు స్టేటుకొన్నింటినందలి స్వరాజ్యపక్షపు సభ్యులకు తెలిపిరి.

స్పీ-నుకమిటి-పండిత నెహ్రూగారు రాజీనామా

ఇచ్చెదరా?

స్వరాజ్యపక్షపు సమావేశమున స్పీ-నుకమిటి సభ్యత్వమునకు రాజీనామా ఇవ్వ నిర్ణయించుకొనినట్లు పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు ప్రకటించిరి.

ఇండియన్ పత్రికలకు వ్రాసిన వార్తలు

ధర్మ, మార్చి 5: ఇండియన్ పత్రికలకు వ్రాసిన వార్తలను వదిలివచ్చెదరని కొందరు అభిప్రాయపడుచున్నారు. ఈవిషయమై ఇండియన్ పత్రికలకు వారికిని స్వరాజ్యపక్షమువారికిని జరుగుచున్న రాయబారములు ఏవిధముగ పరిణమించినో ఎట్టిఫలితముల నొసగినో చెప్పటకు పిలువెను. ఉద్యోగములను అంగీకరింపకూడదను వరతును ఇండియన్ పత్రికలకు వ్రాసిన వార్తలను ఆమోదించినవారందరు కాంగ్రెసునందే చేరి పనిచేయవచ్చును. కాని కొన్నివరతులపై ఉద్యోగముల సంగీకరింప అవకాశవిషయవిషయములు, ఇట్లు ఉద్యోగముల సంగీకరించినవారు పార్టీ సేర్వీకరము ననుసరించి ఉద్యోగములకు రాజీనామా ఇవ్వవలయుననియు ఇండియన్ పత్రికలకు పత్రికలలో పలువురు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

కొనిరి. ఎక్కివ్యక్తివై కాన్పురు డిమాండును మాత్రము స్వరాజ్య పక్షమువారిలో కలసి నిరాకరించుటకు అంగీకరించిరి. నిన్నటి దినము బడ్జెటు చర్చయందు పాలుగై కొనకూడదని పక్షమువారు తెల్పి నిర్ణయము గావించలేదని తెలియుచున్నది. ఫలహారము నకు సభ్యులు లేమవరకు ఇండియన్ పత్రికలకు వ్రాసిన వార్తలను వదిలివచ్చెదరని కొందరు అభిప్రాయపడుచున్నారు. ఈచర్చయందు స్వరాజ్యపక్షమునకు చేరినవారెవరు పాలుగై కొనకూడదని పండిత నెహ్రూగారు స్టేటుకొన్నింటినందలి స్వరాజ్యపక్షపు సభ్యులకు తెలిపిరి.

యావద్ద్యారత కాంగ్రెసు సంఘసమావేశము

నేటిదినము సాయంకాలము కాంగ్రెసు కార్యసంఘ సమావేశము జరిగెను. స్వరాజ్యపక్షమువారు సభలను వదిలి రావలయునను సలహాను యావద్ద్యారత కాంగ్రెసు సంఘమువారికి తెలుపవలయునని కార్యసంఘమున తీర్మానింపబడినది. ఏ దినమున సభనువదిలి రావలయునో యావద్ద్యారత కాంగ్రెసు సంఘసమావేశమున నిర్ణయింపబడును. బహుశః 8 వ తేదీన మొదటి గ్రాంటుపై చర్చముగిసినపిమ్మట స్వరాజ్యపక్షము వారు సభనువదిలి రావలయునని నిర్ణయింపబడును.

మంజూరు స్వరాజ్యపక్షమువారి నిర్ణయము

లాహోరు, మార్చి 5:- 8 వ తేదీన సామ్రాజ్యకాసన సభ్యులతో పాటు సభలను వదిలి వెలుపలకువచ్చు విషయమై ఇంకను మంజూరు కాసనయందలి స్వరాజ్యపక్షమువారు ఎట్టి నిర్ణయము గావించుకొనలేదు. ఈవిషయమై ఆలోచించుటకు రేపటిదినము కెప్టెన్ ధనరాజు యం. యల్. సి. గారి భవనమున సభ జరుగును.

లాహోరుచందు, సత్యపాలు, సద్దారు సద్దారుసింగు, దాక్షిణ్య గోపీచందు, లాలాగిరిధరలాలగార్లు నేటిదినమురాత్రి యావద్ద్యారత కాంగ్రెసు సంఘసమావేశమునకు ఢిల్లీకి పోవుచున్నారు.

బెంగాలు ఆర్డినెన్సు ఖైదీవిడుదల

కలకత్తా, మార్చి 5:- ఆర్డినెన్సు ఖైదీ కిక్ చంద్రజీ తొడి చనిపోవుటవలన క్రాధముల బెట్టుకొనుటకుగాను కొన్ని వరతులమీద 35 రోజులు ఆయన స్వగృహమును మైమెన్సింగులో నుండుట కు తీర్మానింపబడినది. ఈయనయు నిన్నవిడుదల చేయబడిన ఉపేంద్రనాథ టెన్జీయు అలీఖాన్ జయిలులో నుండిరి.

(ఆ. ప్రె.)

లాహోరుబందిపోటు

4 గురు దొంగలు చంపబడుట, ఒకడు పట్టువడుట
లాహోరు, మార్చి 5: ఈనెల 3 వ తేదీరాత్రి హాన్స్ అబ్దుల్ జిల్లాఆటకలో 303 తుపాకులతో 18 మంది బందిపోటుగా వచ్చి ఒక సాహుకారుని లూటీ చేసిరి. లైసెన్సుగల యితర గ్రామస్థులతో బోలీసువారి రదివరకే ఏర్పాటు గావించుకొని దొంగలపై తిరుగుబడిగా 4 గురు దొంగలు చనిపోయిరి. ఒకడు గాయముతో పట్టుబడినది. ఒక కాన్స్టేబులు చనిపోయెను. ఒక చాకిదారునికి గాయములు తగిలెను. పోలీసుసూపర్వైంటు వెంటనే అచ్చటికి వచ్చెను. సివిలు సర్జనుతో జిల్లా మేజిస్ట్రేటు కూడ వచ్చెను. ఇంకా కొంతమంది గాయములు తగిలినవారు దాగి యున్నారని తెలియుచున్నది. వారికై వెదకుచున్నార. పోలీసువారును ప్రజలును కలిసి సంపూర్ణసహకారముతో పనిచేయుటచే హన్స్ అబ్దుల్ జిల్లాలో చాలా శాంతిగానే యున్నది.

(ఆ. ప్రె.)

హోలీపండుగ

కొట్లాటయు మరణములును తప్పినవికావు
పూనా, మార్చి 5:- జిల్లాలనుండి వచ్చెడి వార్తలవలన అచ్చటచ్చట కొట్లాటలు తప్పినవి కావని తెలియుచున్నది. మార్నాను అనుగ్రామమున మామూలుగా కుస్తీలతో హోలీపండుగజరుగుచుండెను. అచ్చటనున్న రెండు తాలింఖానాలకును పోరాటము కలిగెను. ఎవరు గొప్పవస్త్రాదులో నిర్ణయించుటకై ఫిబ్ర 28 తేదీ సేర్పరచిరి. బాజీరావు బుల్లాజీ జగడలు తన్ను కుస్తీకి ఒప్పు కొనలేదని రెండవవక్తు వారిలో వాదమునకు బోయెను. మాటలుపోయి చేతులు కలిసి పోరాట మయ్యెను. జగడలు కల్గితో పాడువబడియెను. అదియే అతని మరణమునకు కారణమయ్యెను. వానిన్నీ పోతుకు బర్బరు బాధాకుకూడ బిన్నుపై గాయముతగిలెను. పోలీసువారు విచారింపచున్నారు.

(ఆ. ప్రె.)

మూల్కానీల దుండగము

మేజిస్ట్రేటుపై చెప్పను వివరాలు

బొంబాయి, మార్చి 5:- నేడు గర్గామ్ పోలీసు స్టేషనులో 5 గురు మూల్కానీలు విచారింపబడుచుండగా ఒక గలభ జరిగెను. మేజిస్ట్రేటుసంగిన శిక్ష తగ్గమా చేయబడుచుండగా ముద్దాయిలలో నొక డొక చెప్పుచు దీసి బలముగా మేజిస్ట్రేటుపై విసరెను. ఇదియే గుర్తుగా గైకొని రిక్తిన ముద్దాయిలు పోలీసువారిని వివలించుకొని ఒక్క సారిగా మేజిస్ట్రేటుపై హుమ్మని యురికిరి. ఎంతో సేపటికిగాని వారు లోబడలేదు. ఈలోపుగా ఒక పోలీసువానికి మణికట్టువిరిగెను. ముద్దాయిలలో నొకనికి గాయము తగిలెను. అప్పుడు ముద్దాయిలు వేరు వేరు గదులలో నుంచబడిరి.

ప్రకటన

కోటగిరి సంస్థానమునకు 1926-27 సంవత్సరము అనగా 1-4-26 మొ|| 31-3-27 వరకు సర్వే చేయవలసిన అచ్చుపనులు, వ్రాతకాగితములు, ఆఫీసుకు కావలసిన స్టేషనరీ పరికరములు, టేకు దూలములు వగైరాలకు నీలు చేయబడిన టెండర్ల పంపుకొనవచ్చును.

2. ప్రతి టెండరున్నూ రెండువందల రూపాయలు కరెన్సీనోట్లు డిపాజిట్తో సహా "చీఫ్ డివిజన్ లో ఆఫీసరు, కోటగిరి సంస్థానం క్యాంప్ తుని (గోదావరిజిల్లా) కి పంపుకొన వలయును. ప్రతి కవరుమీదను ఏ టెండరుకు సంబంధించినది వ్రాయ బడవలయును.

3. మంజూరుకాని టెండరుదార్ల ధరావత్తు పంపుకము టెండర్ల పరిష్కరింపగనే వాచను పంప బడును.

4. మంజూరు కాబడిన టెండరుదారుడు ఆ విషయము అతనికి తెలియచేయబడిన 14 రోజులలోపుగ 12 అణాల స్టాంపు కాగితముమీద అగ్రి మెంటు వ్రాసి పంపుకొనవలెను. ఇందుకు తప్పినచో ధరావత్తు పంపుకము రద్దుచేయబడుటయే గాక మొదటి టెండరుదారు నష్టము భరించుకొనే పూచీపయిని మరియొక టెండరుదారు కివ్వబడును.

5. టెండర్లన్నియు యీక్రిందివారికి 1926 మార్చి 15 తేదీ లోపుగ పంపుకొనవలయును. మరిన్ని ఏ టెండరునుగాని కారణము తెలుపకయే త్రిప్పివేయుట యీక్రిందివారికి అధికారము గలదు. కావలసిన వస్తువులు వగైరాలవివరము.

ప్రింటింగు డెమ్మా కాగితములు 14, } పాకాలు.
16, 18, పాకాల తూనిక గలవి. } 600
మూడురకములు కలిగి

ప్రింటింగు రాయల్ 50 పానులు కాగితము 2000
" రఫ్. 9 పానుల తెల్ల " 3600

ఇంగ్లీషు ఫుల్స్ కేపు క్రింతయిక్ }
పేషరు 8-10-12 పానులు అన్ని } 16000
రకములు కలిగి

టేకుదూలము ఒక్కొక్కటి 12" X 9" X 12-30
టేకు వానములు ఒక్కొక్కటి 4" X 3" X 6-400

స్టేషనరీ పరికరములు కాగితములకు మాదిరిలు పంపవలెను. ప్రతినెపైకిని వేర్వేరు టెండరు పంపవలెను. ప్రింటింగ్ టెండర్లు వారివారి స్వంత స్థానముతో పంపుకొనవలెను.

(సం) ఎస్. గణపతి,
ఆఫీస్ చీఫ్ డివిజన్ ఆఫీసు.
Office of the Chief Divisional Officer Kotagiri
Samsthanam, Kotagiri, Camp Tum. Date 1-3-26,

పంజాబు శాసనసభ

బడ్జెటుపై సామాన్య చర్చ ప్రారంభమయ్యెను

అసోసియేటెడ్ ప్రెసు

లాహారు, మార్చి 5:—పంజాబు శాసనసభ శేడు తిరిగి సమావేశమై బడ్జెటుపై సామాన్య చర్చ జరప ప్రారంభించెను. బడ్జెటునందలి వివిధ అంశములపైను నిర్ణయ సాధనముగ ఉపయోగించవలసిన పద్ధతిని గురించి నాల్గంటలు పూర్తిగ సభ చర్చించెను. నానాటికి పట్టభద్రుల కిమ్మతు దారునియందు నిరుద్యోగం సంఖ్య పెంచుచున్నదనియు, వారికిని చక్కబరచుటకును మరియుర భర్తకాఖిలకొరకును బడ్జెటు నిర్ణయ ఉపయోగపరచవలసినదని ఆర్థిక సభ్యుని ఐక్యూల్ మానుడుగారు గోరిరి. ఇందుకొర కధమును 50 లక్షలు నూతన ముద్రి కిన్ని పంజాబు దారిద్ర్యమును తొలగింతుటకు సన్నాహములు గావించవలయునని కోరెను. ఆకాలిసమస్యను బరిష్కరించుటయందు మరి కొంత రాజకీయ పరిజ్ఞానమును ప్రభుత్వము జూపినయెడల లా ఆర్డరు కాఖిల్యమునుండి తగ్గించవచ్చునని సభ్యుడు చెప్పెను. రాష్ట్రముం దంతటను నిర్బంధ ప్రారంభిస్తే ప్రజలే బ్రతుకలసినదని మానుడుగారు గోరిరి.

పోలీసు కాఖిల్యపై సభ్యులు గావించిన ఆక్షేపణలకు మజిలీ ఖానుగారు సమాధానముల నిచ్చిరి. ఇటీవల అట్టాకునందు ఆపిడిలు దండెత్త, పోలీసువా రతి భైర్యసాహసముల జూపిరిని సభ్యుడు వచించెను. కొంతమంది పోలీసు ఉద్యోగులు లంచములు తీసికొనుట వాస్తవమే. కాని వారివర్తనమందు పరివర్తనము సంభవించిన గాని లంచకొండెతనమును మాన్పుట కష్టముగాదు.

పన్ను భారము తగ్గించవలయును

పన్ను భారమును తగ్గించవలసిన సమయము వచ్చినదని పండిత నవభిండుగారు వచించిరి శాసనసభయందు సాంఘికాభిప్రాయములు గలవనియు, యీ విశేషములు సభ్యుల హృదయ వైర్యల్యమును బారు చేయుచున్నవనియు పండితుడు బల్కెను. వారలలో వారలకు భేదాభిప్రాయములు గలుగుటయేగాక, వ్యవసాయదారులకును, వ్యవసాయేతరులకును, పల్లెటూరి ప్రజలకును పట్టణవాసులకును ఎడబాటు మొడవచున్నదని సభ్యుడు విచారించెను. స్వరాజ్యము స్థాపించబడవలయునని కోరువారు గమ్యస్థానము దూరమగుచున్న దని చెప్పుచున్నారు. ఫలాని కాఖిల్య రీతిభేదములకు కారకులని చెల్లవలెదు. కాని సాంఘిక తగవుల వ్యాపింపజేయుటకు ప్రభుత్వము కొంతవరకు కారణ మని సభ్యుడు నుడివెను. ప్రస్తుతమందు తయారగుచున్న ఎన్నికవర్గపు జాబితా తయారైనపుడు తరగతి కుల విశేషముల రద్దు చేయవలయునని పండితుడు గోరెను. స్వరాజ్య స్థాపనము ఆనతికాలములో జరుగవలయునని ప్రభుత్వము చలంచినయెడల, పంజాబు ప్రజలకు తోడ్పాటు గావించి జాతీయభివృద్ధి కంఠరాయము గలిగించుచున్న సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమును పెంపొందించుట గావించవలయును. సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమును బట్టి ఉద్యోగముల నిర్వహణకును ప్రభుత్వోద్యోగులు లంచములను దీసికొనుట హెచ్చుక తప్పదని సభ్యుడు స్పష్టముగ వచించెను.

పంజాబునకు వహి అచ్చులను పట్టునున్న దనియు సంభవింపనున్న అచ్చులను మెట్టియో యిప్పుడు చెల్ల నసాధ్యమైనదనియు, బడ్జెటు నిర్వ లాభకరమును పనులకు వెచ్చింపవలసినదనియు, ఆర్థిక కార్యదర్శి మైల్స్ యిర్వింగుగారు బల్కిరి.

గత అయిదుసంవత్సరము లందును నిర్బంధ ప్రారంభ విన్య అభివృద్ధి నొందించినందుకు సర్ జార్జి ఆండర్సనుగారు సంతసించిరి. విన్య నభ్యసించువారి సంఖ్య 50000 వరకు పెరిగెను. అభివృద్ధి యీ తీరున ఉన్నయెడ స్వల్పకాలములో విద్య నభ్యసించుటకు పాఠశాలకు నూటికి 75 మంది పిల్లలు వెళ్లుచుండెదరు, అని సభ్యుడు వచించెను.

సర్ ఫజ్ల్ హుస్సేనుగారు

రివిన్యూ పరిపాలనయొడ సభ్యులు సుస్పృహవమును జూపుటచే సర్ ఫజ్ల్ హుస్సేనుగారు సంతసించిరి. వ్యయకాఖిల్యముండి పంజాబుచేయుకాఖిల్య వినియోగముల హృదయగమందును. నీటి పారుటల సౌకర్యములు, అటవికాఖిల్య వ్యయముచేయుటకు తాను 9 కోట్లు ప్రోచుచేడును. నీటితీరువాయురేట్లగురించి ఫిర్యాదులుచేయువారి వైఖరి తనకు అర్థమగుటలేదు. నీరు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమునకు ఆదాయమును చెప్పు కాఖిల్యలో నొకటి. కావచ్చి నీటిని వ్యయపాచువాగు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వవ్యయములను పన్ను విధించవలసినది. కల్యాణార్థ నిర్మాకకర్మముల అభివృద్ధి గావించుటకు ప్రభుత్వము స్వప్రయత్నముల గావించునని రివిన్యూమంబరు సర్ ఫజ్ల్ హుస్సేనుగారు పల్కిరి.

సర్ జాన్ మేనార్డుగారు

తన్నుగురించి, తనకాఖి కార్యదర్శిని గురించి బడ్జెటుపై సుపయోగకరములైన వివరణముల గావించినందులకును సభ్యులయొడ ఆర్థికసభ్యుడు కృతజ్ఞత గవ్వరచెను. బడ్జెటుపై తీవ్రముగ విమర్శనలు గావించినవారు సమాధాన మిచ్చుటకు తాను లేవకనే సభయందు గానంబడవలెదు! విచారకరముగనున్నదని ఆర్థికసభ్యుడు చెప్పెను. ఉద్యోగులు లంచముల దీసికొనుటకు చాడ్యత ప్రభుత్వముచేసినే గలదని వచించిన సభ్యునకు సమాధానమిచ్చుచు, తాను ప్రభుత్వబాధ్యత నంగీకరింపజాల ననియు, ఎంతవరకు ప్రభుత్వ మిందుల కుత్తరవాదియో చెప్పజాలడనియు సర్ మేనార్డుగారు పల్కిరి. తమ పంథుములందు ఇట్టి దుష్కీర్తిని చూచివాడనట్లుగ పోనిచ్చు ప్రజలు యిందులో భాగస్వాములుగా కమీషనరు (అదివాస్తవము అని ఒక కేక వివర చెప్పెను) నీటి తీరువాయి హెచ్చింపబడినదని జేయుకేకలు వాస్తవమైనవిగాదని సభ్యుడుచెప్పెను. ఎల్లప్పుడు నీటిపారుటల సౌకర్యములుగల భూములు గలవారు కాలువలవలన నీటిసౌకర్యములకు సంపూర్ణముగ నొందుటలేదని మరువరారు. జానుమా సముఖో తిరిగి శాసనసభ సమావేశమగుటకు పూర్వము పన్ను విషయమై సంపూర్ణముగ పునః విచారించుటకు ప్రభుత్వము నిశ్చయించెనని ఆర్థికసభ్యుడు చెల్ల సభ్యులు 'వినుడువినుడు' అని మొదలగు హర్ష ధ్వనములు గావించిరి.

సామవారమువరకు శాసనసభ నిల్చివేయబడెను.

బొంబాయి శాసనసభ

జోసెపు బాప్టిస్టాగారి స్థానమునకు

జేకాయిగా రెన్నుకొనబడిరి

బొంబాయి, మార్చి 5:—బొంబాయి శాసనసభలో జోసెపు బాప్టిస్టాగారు ఖాళీజేసిన స్థానమునకు ఉత్తరబొంబాయిలో మహమ్మదీయేతర నియోజకవర్గమునుండి స్వరాజ్యవాది బయూభాయి టి. జేకాయిగా రెన్నుకొనబడిరి.

ఆయడు నివాసులైన తాకురుగారు బహుళగోరించిన సార్వభౌముని ప్రతిమను శేడు శాసనసభలో గవర్నరు బహిరంగపరచెను. (ఆ. ప్రె.)

క్రొత్తరకపు దొంగతనములు

కలకత్తా, మార్చి 5:—కలకత్తా వోరేసేరములను పోలీసు వారు చాలవరకునిలిపిరి గాని పూర్తిగా నాపలేకపోయిరి. ఏడు లలో మహమ్మలయిన పది దోమకొనుటకు బదులుగా యిప్పుడు మరొకరకపు దొంగతనములు బయలుదేరినవి. ఇప్పుడు దొంగలు మహమ్మలను మాయమాటలచే గొప్పగొప్పయిండ్లను దీసికొనిపోయి చంపుచుమని బెదిరించి బెట్టుకులూగుకొనుచున్నారు. అటువంటిదే యిప్పుడు మూడవ రాజధాని మేజిస్ట్రేటు యెదుటికొక కేసు వచ్చినది. రాగిసామానులయ్యు వర్తిమనోకని జమీందారున కన్నకొరే చాల సామానులు కావలసియున్నవని చెప్పి కొండరు గొప్పయింటికి తీసికొనిపోయి అక్కడ బాతుమూపి చంపుచుమని బెదిరించి వానివద్దనుండి 360 రూయలను తీసికొనిరి. ఈ కేసులో జ్ఞానేంద్రసాహాయమాన్ సింగులు విచారింపబడుచున్నారు. విచారణ జరుగుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

గ్రామ పునర్నిర్మాణము

విద్యార్థుల కర్తవ్యము

కలకత్తా, మార్చి 5:—విద్యార్థులు కెలవులలో జేయవలసిన పనిని గూర్చి దేశబంధు గ్రామ పునర్నిర్మాణ నిధికార్యదర్శి కార్యవిధానమును నిర్ణయించెను అందువారలు ఒక్కొక్క గ్రామమునందు కనీసము 5 చెరువుల నైన పరిశుభ్రము జేయవలెనని ఒక్కొక్క గ్రామమునం దొక్కొక్క ప గటి పాఠశాల నో, రాత్రిపాఠశాల నో ఏర్పింపవలెననియు, వైద్య నివారణపనుల జేయవలెననియు, రాటమును ఖదరును ప్రచారము జేయవలెననియు, స్వచ్ఛంద దళమును ఏర్పింపవలెననియు, గ్రామీయులలో స్వయంసహాయ భ్రాతృత్వభావముల వెలకొల్ప వలెననియు, సహకారపద్ధతులపై భర్తకాలలను, స్థాపింపవలెననియు, స్వదేశుకాముల బెట్టి స్వదేశపు వస్తువులు గ్రామీయులకు సులభముగ జేరునటుల జేయవలెననియు చెప్పిరి.

కలకత్తా విత్తరంబున అనుపక్రిక చెంతాటు పోలీసు సంఘము సంవర్ధనమునకు ఒక్కపక్కను 360 రూపాయలు విరాళమిచ్చెను.

మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభ

బడ్జెటుపై సామాన్యచర్చ ప్రారంభమయ్యెను

శాసనసభాధ్యక్షుడవదవి యెన్నికకు

లిబరలు స్వరాజ్యపక్ష అభ్యర్థులు

(అసోసియేటెడ్ ప్రెసు)

నాగపురం, మార్చి 5:—డిప్యూటీ అధ్యక్షుడు రావు బహదూరు నాయుడుగారియధ్యక్షతక్రింద శేటిమధ్యాహ్నము 1-30 గంటలకు మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభా సమావేశము తిరిగి జరిగెను. ప్రభుత్వమునుబట్టులు 61 ప్రశ్నలు జేయ, దొరతనము సమాధానమిచ్చెను. కొన్ని సమయములందు కరస్పాండెంసు (ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు) ఆవుటకు యిండియా ప్రభుత్వమునకు పోస్టాఫీసు అట్టవనలి 26 కెన్నెసుప్రకారము అధికారము గలదని అభయంకరుగారి కేర వ్రాసిన ఉత్తరము లేబు అపబడెనని డా. ఫేరుగారు ప్రశ్నింప, ప్రభుత్వసభ్యుడు పిల్ సనుగారు సమాధానమిచ్చిరి. ఎప్పుడుగాని, ఏకారణములచేగని ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు ఆవుచేయబడనో చెప్పట ప్రజలకులాభకరముగాదు. కాబట్టి గౌరవనీయసభ్యును కావియమై మరీసమాధానమునీయ జాలవందులకు నిందించుచుండెనని విల్ సనుగారు సమాధానమిచ్చెను. డా. ఫేరు, రాఘవరావు, జి.వి. దేశముఖ్ గార్లుమరి కొన్ని ప్రశ్నల జేసిరి. కాని దొరతనము మరి కొంత సమాచారమునుచెల్ప నుండిండులేదని విల్ సనుగారు పల్కిరి.

బడ్జెటుపై చర్చ

బడ్జెటుపై సామాన్యచర్చ గావించుట ప్రారంభమయ్యెను. సిమ్ పరిష్కారముప్రకారముగ రాష్ట్రీయ ఆర్థికమునందు విశేషభాగము వీరారునందు చెప్పింపవలసియున్నదనియు, అందులకు దాను అంగీకరించుట లేదనియు, స్థానిక ప్రభుత్వపు పరిశీలనను అందుయాలమున గోలుపోవుటయు తలపించుచున్నదనియు ఫేజ్ లీగారు చెప్పిరి. జబుపురం డివిజనులో మైనరు వర్క్సు నిమిత్తము వెచ్చించుటకు ఏర్పాటు చేయబడిన ధనము హెచ్చింపవలసినదని సభ్యుడు గోరెను.

పోలీసు కాఖిల్యరకు వెచ్చింపబడుచున్న మొత్తముతో పోల్చిచూచినయెడల పరిశ్రమలకు ప్రాథమిక విద్యలకు వెచ్చింపనేర్పాటుచేసిన మొత్తము విక్రీలి తక్కువగనున్నది. అనివీరారు సభ్యుడు నేనుగారు చెప్పిరి.

గ్రామసులకును గ్రామములకును సౌకర్యములు గావించుటకు నెట్టి యేర్పాటులును జేయనందున ఆర్థికసభ్యుని అభినందింప జాలనని గణేశం గుప్తాగారు నుడివిరి. పరిశుభ్రవాయువు, నీరు గ్రామముల గోరుచున్నారు. ఇవి ప్రజలకు సరఫరాచేయుటకు ప్రభుత్వము ప్రయత్నములు చేయుటలేదు.

అట్టితీరి మూడు రిగంటలకు చర్చపై పాల్గొనుటకుసభ్యులకు యిష్టము లేదుగాన సభ చాలించవలసినదని కె. పి. పాండేగారు ప్రతిపాదించిరి. రేపు 12 గంటలవరకు సభచాలించ బడెను అఖిల భారత కాంగ్రెసు కమిటీ నిశ్చయమును చెలిసికొనుటకు స్వరాజ్యవాదులు పవ్వింప అని దీనినితలపలయును

ఇదివరకు మధ్యరాష్ట్రీయకాంగ్రెసు సర్ ఎల్ చిట్టా విన్ గారు లిబరలు పక్షమును భీరాధు సభ్యులగు వై. ఎమ్. కేలు గారు స్వరాజ్యపక్షమును అధ్యక్షుడవదవి అభ్యర్థులుగ నామిజేవను చేయబడిరి. రేపుఎన్నికలుజరుగును.

క్రొత్త ప్రతీక స్థాపనము

ముందేమి జేసెదరని యడుగగా బొంబాయిలో క్రొత్త ప్రతీకను బెట్టి తివ్వారా ప్రజావిశ్వాసమును బడయ గోరెదరని చెప్పిరి. ఆయన మంగళవారము రాత్రి ఆఫీసు విడిచిపోవునపుడు కార్యాలయోద్యోగు లందరును రాజీనామాలు నిచ్చుటకు సంసిద్ధులుగ నుండి ఆయనయొడ భక్తివిశ్వాసముల గవ్వరచిరి. ఏ సుపాదకుని యెడల గూడ నట్టిభక్తి జూపియుండగని ఆయన అభిప్రాయము. (ఆ. ప్రె.)

త్రెవీగారు క్రాసికీలు పరిపాదకద్యము వహించిరి. (ఫ్రీ ప్రెస్)

పాశ్చాత్య భారతదేశమున కొండ జాతులలో పనిజేయుచున్న భారతదేశసంఘసభ్యుడు అనుకూల్ వి. కాశ్మీరీఅసాంజాతూ కలకత్తా వచ్చెననియు, ఆసాములో అడవిజాతుల వారి పరిస్థితుల చెలిసికొన బోవుచున్నారని ఫ్రీప్రెస్ విలేఖరి చెల్లుచున్నాడు.

మదరాసు వార్తలు

యస్. యస్. శాల:—తంబుకెట్టి పిథి 180 నెం. గృహమున 7 లేడి ఆదివారము సాయంకాలము 4-15 గం. టలకు తిరువాలూరు రాజాయి పాంకచ్చేరి జరుగును.

కాలక్షేపము:—శ్రీహంతురంగ భగవత్ కథా ప్రసంగసభవారి యాజమాన్యమున పండిత శివగోపాలగారు “రావణ ప్రథమయన్త్రం” కాథా కాలక్షేపమును 7వ లేడిన సాయంకాలము 4 గ. మింటుబిధి తియలూరికల మైసూరులో జరిపెనరు.

రాకపోకలు:—చెంకలగిరి రాజాగారు నేడుదయము వచ్చిరి. జయపురం రాజాగారు వి. రామకృష్ణగారు, దివాను నిన్నరాత్రి జయపురం వెళ్లిరి. బొంబాయి దివపుగారు భార్య నిన్నరాత్రి బొంబాయిబోయిరి. పి. హెచ్. రామరెడ్డిగారు నిన్నరాత్రి కోయంబూరు వెడలిరి.

గుంటకలు రైలుప్రమాదము:—రైల్వే బ్రా ఫి కు మానేజరుగారు గుంటకలునుండి నిన్న నిల్లు తొలినపిరి. సత్తెనపల్లి గుంటూరుస్టేషనుల మధ్య 3 వ లేడిన గేటువద్ద గుడ్డురైలు ఒక పైగుబండిని పడద్రోసెను. బండివానికి గాయములు దగిలి ఆస్పత్రిలో నున్నాడు. (ఆ. ప్రె.)

హిందూగుడు టౌన్లార్లు సమితి:—ఈసమితి వారి యాజమాన్యమున 30. ఆదియప్ప నాయకు పీథిలో 9వ లేడి 5-30 గ. బహిరంగసభ జరుగును. ఎ. రామస్వామి ముదల్యుగారు, ఎన్. అర్జునస్వామి ఉపమాను, సి. ఆర్. నను శివాయుధుల్యుగార్లు వితపనముగూర్చి ఉపన్యసించెదరు. వదరాసు దివపుగారు అధ్యక్షత వహించెదరు.

బ్రాహ్మణేతర సభ:—దక్షిణ ఇండియా లిబరలు డెడలేషను, ద్రవిడసంఘము, ట్యుంటిక్లబువారి యాజమాన్యమున జస్టిసు ప్రకాశయ్యమున 7 వ లేడిన 4 గం. పథజరుగును. కాసనసభలకు అధ్యక్షుల నియమించుట, త్యాగరాయ చెట్టిగారి స్మారకచిహ్నము రేర్పరుమటకు సంఘము నేర్పరుమట మున్న గవిషయములు చర్చింపబడును.

నవరణ:—నిన్నటి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో 15వ పుటయందు బెజవాడ టెన్సిస్ సందేషులు ప్రకటింపబడెను. అందు నారాయణ మూర్తిగారు సుందరరావు గారితో ఆడి ఓడించిరిని పారబాటున ముద్రింపబడెను. ఓడినవారు సుదర్శనరావుగారు (గుంటూరు) కానిస్టేసుందరరావుగారు కాదని పాఠకులు గుర్తించెదరు గాక.

సాల్వేషను ఆర్కి:—రక్షణ సైన్యసంస్థాపకు లగు జనరలు బూతుగారి 70 వ జన్మదినోత్సవసందర్భమున (మార్చి 31) మదరాసు గవర్నరు గోమసు ప్రభువుగారు అభినందన పత్రము బంపిరి. వారి స్మారకార్థము ప్రపంచ మంతటిలో నిర్మించుచున్న చిహ్నముల అభివృద్ధి కోరుచు, చెన్నరాజ్యమున ఏలూరులో నిర్మింపనున్న స్త్రీల ఆస్పత్రికి తమకు కిలయిన సహాయము చేయగల మని చెప్పిరి.

ఆ. భా. సివిలు, పోస్టుల అకౌంటుగుమాస్తాల సభ:—ఈ సంఘము 5 వ సభ నేడుదయము 11 గ. జస్టి కాల్జిలో నందరికి కోరఖానాగారు (డిప్టీ) అధ్యక్షతక్రింద జరిగెను. వివిధరాష్ట్రమునుండి ప్రతినిధులు వచ్చిరి.

వి. వి. తాతాచారిగారు మదరాసు (ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు) స్వాగతోపన్యాసము జదివిరి. అధ్యక్షులు ఉపన్యాసము గూడ నేడు జరిగెను.

ఉపేంద్ర నాథ బెనర్జీ విడుదల

కలకత్తా, మార్చి 31—ఇదివరలో స్టేటు థై డి గ నుండి తరువాత యింట్లోనుండి కడలకుండ నిర్బంధింప బడిన ఉపేంద్ర బెనర్జీ విడుదల జేయబడెను. ఆయన భారత ఆయుధ కాస నము, భగ్గుమనువస్త్రవుల కాసనము, బెంగాలు క్రిమినలు లా సవరణ చట్టము క్రిందనేరముల జేయబడడను మరతులువిధింప బడెను. (ఆ. ప్రె.)

పండితుల త్రయనిగుమరీక్ష విద్యార్థులకు దేశభావల బోధచేయు పండితుల శిక్షణ సర్టిఫికేటు పరీక్ష విధానము యాదిగుమరీతి ప్రకటింప బడెను. వివిధదేశభావల విద్యార్థులకుబోధించు పండితుల అర్హతకు పరీక్ష యేర్పాటు జేయబడెను. అందుకు తగిన శిక్షణ ఏ చేని పాఠశాలలో బొందినవారు హాజరుకావచ్చును.

గవర్న మెంటు పరీక్షల కమిషనరుగారి ఆధికారముక్రింద జరగను. ఒకబోర్డు ఏర్పాటుచేయబడును కమిషనరు గారి కార్యదర్శియే బోర్డు కార్యదర్శిగ నుండును. ప్రతి మార్చి మాస మున పరీక్ష జరుగుచుండును. ఫలము లేదీ ఎప్పటికప్పుడు ప్రకటింపబడును.

ముదు ప్రశ్నపత్రములుండును. (1) మానసిక శాస్త్రము సంస్థాకట్టుదిట్టులు, యితర సామాన్య విషయములు (2) ప్రాచ్యభాషల బోధించు ప్రత్యేకపద్ధతులు, తద్వారిత్ర సాహిత్యము (3) ప్రాచ్యభాషలకు సంబంధించిన వ్యాకరణ మున్నగు పరసీయ గ్రంథములు.

(మరాఠీ—మొదటి ప్రశ్నపత్రము దేశభాషలలోనే యుండును. దేశభాషలోనే వ్రాయవలెను. సంస్కృత బాషకు దేశవాగిరిలిపియే వాడవలెను. నోటిప్రశ్నోత్తరముల పరీక్ష గూడ నుండును.

పరీక్షలు గజెటులో ప్రకటింపబడును. 60, 80, 85 మార్కులు వచ్చువారలను మూడు ప్రత్యేక తరగతులుగా నేర్పాటు జేయుదురు. పరీక్షరునుము రూ 10. దరికాస్తు ఫారములను శిక్షణ పొందిన విద్యాలయాధికారి ద్వారా ప్రభుత్వ పరీక్షల కమిషనరు కార్యదర్శిగారి కంపవలెను. (గజెటు)

దాయాలశిక్షణ

దాయాలకు శిక్షణగరపి “వర్సలు, మిడువైపు రిజిస్ట్రేషను చట్టముక్రింద రిజిస్ట్రేషను జేయుటకు సర్జనుజరుగుగారు యాదిగున విధానమును నూచించిరి:—

సర్జను జనరలుగారు చెలిపెడి జిల్లాకేంద్ర ఆస్పత్రుల యందు మునిసిపలు, తాలూకాకేంద్ర ఆస్పత్రులందు దాయాలకు క్రమశిక్షణ గడుపవలెను. స్థానిక సంఘములవారు శిక్షణ బొందు దాయాలకు నెలకు రూ 7-8-0 వేతన మీయవలెను. 6 నెలలు శిక్షణ ముగిసినపిదప జిల్లాసర్జనుగారు కేంద్ర ఆస్పత్రియందలి మాట్రులు వారిని పరీక్షింపవలెను. అర్హత బడసినపిమ్మట వారు గ్రామాంతరమునందు వృత్తిసాగింపవచ్చును. వారిని ప్రభుత్వ స్థానిక సంఘ మునిసిపలు ఉద్యోగములందు చేర్చుకొనరాదు. కేంద్రకేంద్ర కొకసారి జిల్లా సర్జనులు వారిని తిరిగి పరీక్షింపి సంత్కృష్టికరముగ లేనిచో సర్టిఫికేటులు రద్దుజేసి మరల నొక మాసము శిక్షణ బొంద వాళ్ళాపించవచ్చును. వారు ఇతర వైద్యులు లేక నర్సుల సహాయమును బొందునట్లు ప్రోత్సహించవలెను. అవసరముగచో కేసులను చేరువనుండు ఆస్పత్రులకు పంపుచుండునట్లు, అట్లుపంపిన ప్రతికేసునకు స్థానిక సంఘమువారు రూ 2 యిచ్చునట్లు ఏర్పాటుజేయవలెను.

ఈవిధానము

స్థానిక సంఘము లన్నింటికి అనుకూలాభిప్రాయమును చెల్లిరి. అందుచే సర్జను జనరలుగారిని కోరగా, వారు విధానము కొనసాగించు పద్ధతినిగూడ నూచించిరి. దానిపై ప్రభుత్వము వారిట్లు ఉత్తరు వాసంగిరి:—

ఈశిక్షణ బొందిన దాయాలు గ్రామాంతరములందే వృత్తి కొనసాగించవలెనను సర్జను జనరలుగారి నూచనకు ప్రభుత్వము వారంగీకరింపలేదు. ఈదాయాలను ప్రభుత్వ స్థానిక సంఘ ము నిసిపలు ఆస్పత్రులలో నియమింపరాదు. గ్రామాంతరములందు జైద్యవృత్తి కొనసాగింప నూతనవిధానము ప్రకారము నియమింపబడిన డాక్టరుల వద్ద పనిచేయు ననుజ్ఞానీయవచ్చునని నూచించిరి. తగినంతమంది దాయాలు తయారయినపిదప యావిన మై విచారించవచ్చునని సర్జను జనరలుగారన, ప్రభుత్వమువారంగీకరించిరి. ఔనూచనలతో ప్రభుత్వమువారు సర్జను జనరలు గారి విధానమంతయు ఆమోదించిరి. సర్జను జనరలుగారు స్థానిక సంఘములలో సంప్రదించి తగు ఏర్పాటుల జేయుదురు. జిల్లా తాలూకాశాఖల అధ్యక్షులు ప్రతియేడు తమ ఆవరణలో యీ విషయమై యెంతకృషిజరిగినచో వార్షిక నివేదికములందు చెల్లుచుండవలెను. (ప్రభుత్వప్రకటన)

బ్రాఫీక్కు మేనేజరును నోటిసిచ్చిన చాలునా లేక ఏ తెంటుకే నోటిసీయవలయునా అనువిషయమున లా హోరు హైకోర్టులో ఫిలో బెంచినారు కలుసుకొని బ్రాఫీక్కు మేనేజరుకు నోటిసిస్తే ఏ తెంటుకిచ్చినట్లేనని తీర్పుం ందిరి.

ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము

మదరాసుకు మార్పుట

టి. ప్రకాశం పంతులుగారు అధ్యక్షులు బొంబాయి మకానుండి యిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—

“ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘ కా ర్యాలయము చీరాలనుండి మదరాసునకు మార్చబడెను. జి. రంగయ్యనాయుడుగారు కార్యదర్శిగ నియమింపబడిరి. ఇకముందు ఉత్తర మలర్షియు కార్యదర్శి, ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము, 40, బ్రాడ్వే, మదరాసు అని యుండవలెను.

నానాజాతినమితి

డాక్టరు పిళ్ళేగారు

ఆల్ఫురు, 1 మార్చి 31:—జీనీవా జాతినమితి, సెక్రటేరి యటుకు జేందిన డాక్టరు పిళ్ళేగారు మస్లిం యూనివర్సిటీలో రెండు యువ న్యాయము లాసంగిరి. జాతినమితివారు జేయుచున్న పనిని తెలుసుకొనుటకై ఖండారతర విశ్వవిద్యాలయ సంస్థ యొక్క అభివృద్ధిని గూర్చి రెండవ యువ న్యాయములో చెప్పి అంతర్జాతీయ సమస్యలను తెలుసుకొనుటకై జాతినమితి యూనియనుకు మస్లిం యూనివర్సిటీ కాళునుగూడ స్థాపింపవలెనని చెప్పిరి. పాలిటిక్సు ప్రొఫెసరు అగ్నీశ్వరక్రింద నొకసంఘము స్థాపింపబడెను.

సిమ్లాకూలికేసు అప్పీలు మార్చి 26 లేడికి

వాయిదా వేయబడినది

పూనా, మార్చి 31:—నెప్టర్న్ సబుడివిజన్ లో ఛించు పోలీసు కానిస్టేబులు (మహామ్మద్ యూదు) ఒక స్త్రీ విషయమున హిందువు నొకని కాల్చి చంపెను. (ఆ. ప్రె.)

రోటకు లంచపుకేసు

ధిల్లీ, మార్చి 31:—రోటకు లంచపుకేసులో నేడు 6 గురు ప్రాసిక్యూషన్ సాక్షులు విచారించబడిరి. మనిషి నెత్తుకొని పోయిన కేసులో మద్యాయి 279 రూపాయలు లంచముగా పుచ్చుకొనెనని మూడవ నేరముగా మేజిస్ట్రేటుపై మోపబడెను. (ఆ. ప్రె.)

సర్ కె. జి. గుప్తగారు చాల జబ్బుగనున్నారు. కలకత్తాలో ఆతని కుమారుడగు జె. సి. గుప్తగారి గృహమున నున్నారు.

బుద్ధగయ దేవాలయము

ధిల్లీ, మార్చి 31:—బుద్ధగయ దేవాలయమును పొగుల స్వాధీన మొనర్చుటకై సామ్రాజ్యకాసనసభ యందొక బిల్లును ప్రవేశపెట్ట బర్మాదేశి ధియర మాం టాక్సు అయిగారికి గవర్నరు జెనరలుగారు అనుమతి యొసంగిరి. (ఆ. ప్రె.)

ఒక చోరీనేరములో ఒకనిని పట్టుకొని నిజము బిచ్చు కొనవలసినదని అనవసరముగా హింసపెట్టుటచే కానికట్టుబెట్టా జడ్జి మాధవన్ నాయరను పోలీసు సబుఇన్ స్పెక్టరును 6 నెలల కఠిన శిక్షయును గోవిందన్ నాయరను పోలీసు కానిస్టేబులును 4 నెలలు కఠినశిక్షయు విధించెను.

4వ లేడి కలకత్తా కార్పొరేషను సభలో అధ్యక్షుడు నేనుగుప్తగారు మాండలేనిరకన చీక్ష పూర్తి యయ్యెననియు, ఛీఫు ఎగ్జిక్యూటివు అఫీసరు భోజనము జే సెననియు చెప్పెను.

జస్టిసు శేజికిని, వాటరువర్సెస్ కాళి బివ్వేయరుకును జరిగిన కేసులో కన్కత్తా కార్పొరేషనుకు 2620-5-3 రూపాయలు ఖర్చయ్యెను.

కొచ్చిను విహారాజు గారు నిన్న 4వ లేడి సాయంకాలమునకు సి. డబ్ల్యు. ఇ. కాటన్ దంపతులను తోటవింబొంగిరి.

కాసు బంగారమునకు, సీమవెండికి, రత్నములకు పూచీనిచ్చెదము.

మానవ జలరకముల లోలాకులు, దుద్దులు, మోపులు, బంగారు మెడచెయినలు, మొలత్రాడులు టంబర్లు, మొదలగునవి తయారుగనున్నవి. వివరములకు ఈడినవ విలాసములకు వ్రాయుచు. ప్రొచైర్మన్లు:— కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదరి, శనగపాటి కోటయ్య అంతు బ్రదరు. ది ఆంధ్ర జ్యోతిషులరి మాన్యుఫాక్చరింగు కంపెనీ హెడ్ క్వార్టర్లు: బెజవాడ. 1697 (8) 1149 బ్రాంచి: 51 చైనాబజారురోడ్డు మద్రాసు.

నానారాష్ట్ర సంఘము: జర్మనీ ప్రవేశము

నానారాష్ట్ర సంఘమునందు జర్మనీని శాశ్వత సభ్యురాలుగ జేర్చుకొను సమయమున, ఇతర సభ్యులను చేర్చుకొనవచ్చునా లేదా? ఈ ప్రశ్న చాల ప్రాముఖ్యము వహించినది. జర్మనీ పలుకుబడి హెచ్చుగాకుండ, ఇతర సభ్యుల నీ సమయముననే చేర్చుటకు ప్రాస్తుతలపెట్టుటచే ఇంతటి కలవరమేర్పడినది. ప్రాస్తుతలంపు నెరవేరునెడల, తాను నానారాష్ట్ర సంఘమునందు జేరని జర్మనీ పలుకుచున్నది. పోలెండు, బెల్జియం, స్పెయిను, చీనా మున్నగు దేశములు శాశ్వత సభ్యత్వము గోరుచున్నవి. బ్రిటిషువారి యభిప్రాయమేమి? లండను పైము మున్నగుపత్రికలు, మార్చిసభలో జర్మనీనిమాత్రమే జేర్చుకొనవలయు ననియు, ఇతరుల దరఖాస్తులను సెప్టెంబరు నెలలో విచారింపవచ్చుననియు దెలుపుచున్నవి. మార్చి నెలలో జర్మనీనిమాత్రము జేర్చుకొని, ఇతరులను చేర్చుకొనుటకు ఏకగ్రీవాభిప్రాయ మవసరమని నిర్ణయించుచో, జర్మనీకి సరిపడని వారు చేరుట కవకాశముండదని యొకపత్రిక సలహా విచ్చుచున్నది. లిబరలు లేబరుసభ్యులు జర్మనీకి మాత్రమే ప్రవేశమిచ్చుటకు సమ్మతించుచున్నారు. కన్సర్వేటివులలోగూడ కొందరిటులనే భావించుచున్నారు. కాని, విదేశవ్యవహార మంత్రియగు ఛేంబర్లెనుగారి యాహమాత్రము వేరుగ నున్నది. ఫ్రెంచివారి వంకకు మొగ్గుచున్నది. ఈ కారణముచే బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు మున్ముందుగ నిర్ణయముగావించి తమ ప్రతినిధులు కర్తవ్యమును నిరూపించవలయునని లిబరలులేబరు సభ్యులు గోరుచున్నారు.

వీరి ప్రతిపాదమునకు ఛేంబర్లెనుగారు గాని, బాల్బినిగారు గాని సరియగు జవాబు చెప్పరయిరి. ఛేంబర్లెనుగారు కామన్సు సభలో జెప్పిన జవాబు గాలిమూట దప్ప వేరుగాదు. వీరి ప్రసంగము మిగుల దీర్ఘముగ నున్నను, అందులో ఛేంబర్లెనుగారి యభిప్రాయముగాని, బ్రిటిషువారి యుద్దేశ్యముగాని బయల్పడలేదు. ఛేంబర్లెనుగారి సభ్యులు పూర్వపు డిస్ట్ మెనే పద్ధతులు, వీరు ఇంపీరియలిస్టులలో సగ్రగణ్యులు. కావలసిన విషయము దప్ప మిగిలిన సంగతుల నన్నిటిని చెప్పటం వీరి యాచారము. వీరి ప్రసంగము సంతనుగాలించి వెదకిన, తమ హస్తములను కట్టివేయకుడను మొరగ నుపించును. దీని యర్థమేమి? మున్ముందుగ ఎట్టి నిర్ణయము గావింపకుండ,

బ్రిటిషుప్రతినిధులకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య మొసగు డనియే. అట్టి స్వాతంత్ర్యమిచ్చుటలోగల యిబ్బందులను కనుగొనవచ్చును. ఛేంబర్లెనుగారుగాని, సెసిల్ ప్రభువుగాని, ఇతరులనుగూడ నానారాష్ట్ర సంఘమునందు జేర్చుకొనుట కిచ్చవడువారని తెలిసినవిషయమే. అట్టితరి, వీరు తమ స్వేచ్ఛ నెటుల వినియోగించుకో గ్రహింపవచ్చును. జనీవా ఒడంబడికను నిరాకరించి, సంకుచితమగు లోకర్నో ఒడంబడికను దాని సానమున నేర్పరచుటకు కారకులు ఛేంబర్లెనుగారే. మోసూలు పరిష్కారము గూర్చి జెప్పనవసరములేదు. అందుచే ఛేంబర్లెనుగారికి స్పష్టముగ సలహానిచ్చి పంపుటయే శ్రేయస్కరము.

ఇందుకు ప్రభుత్వమువారు సమ్మతించక బోవుటచే మిక్కిలి అసంతృప్తి ప్రబలక మానదు. అధినివేశ రాజ్యములు సయితము ఇతరులను జేర్చుకొనుట కంగీకరింపలేదు. అటులయినను ఛేంబర్లెనుగారు తమయుద్దేశ్యమును వీరీరున సయినను కొనసాగించుకొనుట కుద్యక్తులయినటుల దోచును. వీరి ప్రసంగమును మాక్స్ నాల్డుగారు తీవ్రముగ ఖండించిరి. ఛేంబర్లెను గారయినను పార్లమెంటుకు కట్టుపడి యుండవలెనని వీరు గోరిరి. జర్మనీ ప్రశ్న దప్ప నితర ప్రశ్నను చర్చింపగూడదని మాక్స్ నాల్డుగారి యభిప్రాయము. ప్రాస్తుకోర్కె కొనసాగుచో పాలలో విషముకలిపినటు లుండునని లాయిడు జార్జిగారి తలంపు. కాని బాల్బినిగారు తమపంతమును మానరయిరి. ఛేంబర్లెనుగారి రాజనీతిఫలిత మెటు లుండునో సోమవారమునాటి నానారాష్ట్ర సంఘసభలో తెలియగలదు. నానారాష్ట్ర సంఘము సయితము బలవంతులకు తోడ్పడునని మోసూలు నిర్ణయ సమయమున వెల్లడియయ్యెను. ఈమారయినను అటులనే జేయునని తోచును. నానారాష్ట్ర సంఘనిర్ణయము జర్మనీకి ప్రతికూలముగ నుండుచో దానియపయోగ మంతరించును. వెనుకటి కక్షలును మనఃస్పర్ధలును ఈ సంఘమునందు గూడ ప్రబలమగును. రాజోవు సభ ఎటుల నిర్ణయించునోయని, ప్రపంచమెదురుచూచుచుండును.

ఇర్విను ప్రభువు, హైందవసమన్య

ఇతర రాజ్యప్రతినిధుల వలె, ఇర్విను ప్రభువు గారు మున్ముందుగ గంభీరోపన్యాసముల గావించుటలేదు. వీరి ప్రసంగములు మితములై గర్వాతిశయమును జూపకున్నవి. కలోనియల్ ఇంక్విట్యూటువారిచ్చిన విడుదలమున, ఇర్విను ప్రభువుగారు దెలిపిన భావములు నిరాశ్చర్యకరముగ నున్నవని చెప్పవచ్చును. బ్రిటిషువారికి సామ్రాజ్యవ్యవహారములగూర్చి ఎంత శ్రద్ధగలవో వీరు చక్కగ సూచించిరి. సంస్కరణములను హిందూదేశము విమర్శించుచున్నందుకు బ్రిటిషువారి రాజ్యము జూపుటకు, వారి అజ్ఞానమే మూలకారణము. ఇట్టి నిర్లక్ష్యము సామ్రాజ్యక్షేమమున కపాయకరమని, ఇర్విను ప్రభువుగారు సూచించిరి. ఓరిమతో ప్రవర్తించినగాని, కఠిన సమన్యలను పరిష్కరింప వీలులేదని, ఇర్వినుగారి

తలంపు. వీరి హితము యుక్తముగనున్నను ఓరిమి పేరుతో భారతీయుల కోర్కెల నెంతకాలమునకును పరిష్కరింపకుండుట మాత్రము, భావ్యముగానేరదు. ఆకలి బాధచే తపించుచున్నవానికి ఓరిమి నేర్పిన నేమి లాభముండును? స్వాతంత్ర్య తృప్తిపీడితులగు ప్రజలకోర్కెలను వెన్వెంటనే పరిష్కరించినగాని ప్రయోజనముండదు. ఇర్విను ప్రభువుగారు మిశ్రమములను లెక్కపెట్టుచునూరకుండక వెన్వెంటనే ప్రజాభిలాషలను సఫలపరచుట వివేకము. ప్రజలకోర్కెలందు, బ్రిటిషువారు గ్రహింపజాలనివిషయ మేమియు లేదు. బ్రిటిషువారును భావించెడి స్వాతంత్ర్యమునే భారతీయులును అనుభవించగోరుచున్నారు. హిందూ దేశమునకు న్యాయనిర్ణయాధికారము నిచ్చిన, రాజ్యాంగ చట్టము అతి త్వరితముగ నిర్మింపబడును. హిందూ దేశ చాంద్రము నందు నూతనాధ్యాయమును ప్రవేశపెట్టుట కింతకన్నను అనుకూలసమయముండబోదు. భారతీయులతో గలసి బ్రిటిషువారు భాగస్వాములుగ పాటుబడవలయునని ఇర్విను ప్రభువుగారు హెచ్చరించుచున్నారు. భాగస్వాములనిన నర్థమేమి? ఉభయజాతులకును సమానావకాశములును, సమానస్వాతంత్ర్యము నుండవలయుగద! అట్టి యవకాశము లేనంతవరకు, బ్రిటిషువారు యజమానులుగను భారతీయులు సేవకులుగను నుండవలసి వచ్చును. భాగస్వామ్యము మాటలలో గాక క్రియలో గనుపింపవలయును. హిందూదేశము సంతృప్తిజెందునపుడే, భావ్యభివృద్ధి సాధ్యమగునని ఇర్విను ప్రభువుగారు గుర్తించుట యుక్తముగ నున్నది. రీడింగు ప్రభువుగారు ఎంతనేపటికిని లా ఆర్డరులను పూజించుచుండురు. అవియే వారి ఇష్టదైవము. ప్రజలసౌఖ్యమును, వారి సంతృప్తినిగూడ లా ఆర్డరులకు బలియిచ్చుచుండురు. లా ఆర్డరులనిన, వీరి యుద్దేశ్యము ప్రకారము నిర్బంధములే యగుచున్నవి. ప్రసిద్ధ న్యాయవాదిగను, న్యాయాధిపతిగను కృషిసలిపిన రీడింగు ప్రభువుగారు లా ఆర్డరుల మూలాధారమున్న గ్రహింపనందులకు ఎంతయు చింతింపవలసియున్నది. ప్రజల సంతృప్తియే లా ఆర్డరులను రక్షింపగలదు. నిర్బంధములు హానికరములని అనుభవము తేటపరచుచున్నది. ప్రజల సంతృప్తి వారియభీష్టములను నెరవేర్చుట మూలముననే నెలకొనును. ఈ రహస్యమును ఇర్విను ప్రభువుగారు గ్రహించునెడల తమధర్మమును నిర్వహింపగలరు. అట్లుగాక అధికార వర్గ యంత్రమున జక్కుకొని వారుచెప్పిన చొప్పున నడుచుకొనుచు తమ వ్యక్తిత్వమును జూపజాలనియెడల ఇర్విను ప్రభువుగారును వారిపూర్వుల మార్గమునే యనుసరింతురు. నేడు హిందూదేశచరిత్రయందు అత్యంత సందిగ్ధ దశ ఏర్పడియున్నది. కాంగ్రెసు సభ వారును శాసనసభ వారును ప్రజల కనిసపుకోర్కెలను నిస్సందేహముగ దెలిపిరి. ఫిబ్రవరిమాసములోపుగ అనుకూలమగు ప్రత్యుత్తరము రానియెడల శాసనసభలతో సంబంధమును వదలుకొందుమని చాటియుండిరి. ప్రభుత్వమువారు అనుకూలమగు ప్రత్యుత్తరము నొసగకుండుటచే సోమవారమునాడు తమస్థానములను వీడుటకును స్వశక్తిపై నాధారపడి స్వరాజ్య స్థాపనకు కృషి

నలుపుటకును ప్రజాప్రతినిధులు నిశ్చయించిరి. ఇర్విను ప్రభుత్వార్థి సమయమున ప్రజాభీష్టమును నెరవేర్చి సంతృప్తిని పురికొల్పుట యవసరము. ఇక్కార్యమును చెన్నైంటనే సాధింపనియెడల వారి పలుకులు అర్థరహితముగ పరిణమించును.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము: ఉపాధ్యక్షులు

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమునకు శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారిని ఉపాధ్యక్షులుగ నియమించినది, వీరు ఏప్రిల్ 26 వ తేదిన నూతన పదవి నధిష్ఠించెదరనియు, సి. డి. సుబ్రహ్మణ్యచెట్టిగారిని రిజిస్ట్రార్ గారిని నియమించినదియు, మదరాసు మెయిలు ప్రతిక ప్రచురించుచున్నది. రామలింగారెడ్డిగారి నియామకము సర్వజనసమ్మతముగ నుండుననుటకు సందియములేదు. కాని మద్రాసు శాసనసభలో ప్రభుత్వ ప్రతిపక్షము వహించి వీరిటీవల నలుపుచున్న కృషిని సులభముగ మరచుటకు వీలులేదు. సత్యమూర్తిగారును వీరును గలసి, మంత్రివర్గమును నిదురబోసియుకుండ జేసిరి. ఇట్టి సమర్థులు ప్రజాప్రతినిధ్యమును వదలుకొనవలసినవచ్చుట మాత్రము పలువురకు విచారము గలిగింపక మానదు. వీరింకను కాంగ్రెసుపక్షమునందు జేరి, నాయకత్వము వహింతురని ఎదురుజూచుచున్నవారికి ఆశాభంగము కలుగుట నిశ్చయము. అయినను, రాజ్యాంగ వ్యవహారములకు కలుగవలసిన సహాయము, విశ్వవిద్యాలయమునకు గలుగునని సంతృప్తిజెడవచ్చును. ఉపాధ్యక్షుడవది వికి వీరికన్నను ఎక్కువ సమర్థు లింకొకరు గను ధీమంతులని చెప్పవచ్చును. హిందూదేశమునందేమి, ఇంగ్లండునందేమి, విద్యార్థిదళలోనే వీరు ప్రఖ్యాతి వడసిరి. మైసూరు సంస్థానమునందు విద్యాశాఖా నిర్వహణమునందు వీరు విశేషానుభవము గడించిరి. శాసనసభలోజేరి ప్రభుత్వ సమన్వయము వీరు చక్కగ గ్రహించిరి. ప్రపంచము నందలి వివిధ భాగములలో విద్యా విధాన మెటులున్నదియు వీరు స్వయముగ కనుగొనిరి. ఇంతియగాక, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయపు చట్టమును తయారు జేయుటయందేమి, శాసనసభలో దానిని కొనసాగించుటయందేమి, రెడ్డిగారి కృషి విశేషముగ తోడ్పడెను. ఉపాధ్యక్షుడవని వహించుటకు వీరికి ప్రత్యేకార్హత వేరు గలదు. రామలింగారెడ్డిగారు ఆంధ్ర భాషయందు విశేష పరిజ్ఞానము గల వారని పేర్కొనవలసిరి. ఆంధ్రభాషద్వారా విద్య గలపుట ముఖ్యమని వీరు దృఢాభిలాష జూపుచున్నారు. నూతన చట్టమునందు ముఖ్యాంశ మేమనిన మాతృభాష ద్వారా విద్యను వ్యాపింపజేయుటయే. దీనిని అలంకార ప్రాయముగ నుంచక ఆచరణలోనికి దెచ్చుట యవసరము. లేనియెడల మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయమున కిది నకలుగ పరిణమించును. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమును నెలకొల్పిన ప్రయోజన మడు గొట్టును. అట్టి యవాంతరము వాటిల్లకుండ రామలింగారెడ్డిగారు మాతృభాషా విజయమునకు తోడ్పడెదరని నమ్మెదము. ఉపాధ్యక్ష నియామకమునందు స్వపతౌభిమానమును పాటింపక సమర్థుని నియమించి నందుకు సర్వోపాత్రోగారి సభి సందింపవచ్చును.

బండెలదొడ్డు

1925 సంవత్సరము 31 వ మార్చి తేదీతో అంతమయ్యెడి మూడుసంవత్సరముల నివేదికము ప్రచురింప బడినది. ఈ మూడు సంవత్సరములలో 11, 26, 421 రూపాయల రాబడి చేకూరెను. ఖర్చులు 8, 66, 158 రూపాయలయ్యెను. అంతకు పూర్వపు వత్సరములకన్న రాబడియు ఖర్చులు గూడ అతిశయించెను. ఖర్చులుపోగ 257263 రూపాయల లాభము గలిగెను. ఇందుకు సంబంధించిన చట్టముక్రింద జరిమానాలు విశేషముగ విధింపబడెనని తెలియుచున్నది. ఇట్టిసరి సంత్తోషకారణముగానేరదు. కాటిల్ తెనుప్రెసు చట్టపుముఖ్యోద్దేశ్యము రివియూను సంపాదించుట గాదు. ఇతరులకు నష్టముగలుగకుండ జేయుటయేయొద్దేశ్యము. అట్టితరి, జరిమానాల సభికముగ విధించుటవలన, ప్రజలలో అసంతృప్తి జనించుట సహజము. స్వల్పద్యోగుల నిరంకుశత్వమునకు విశేషావకాశము గలుగును. ఈచట్టమును జాగ్రూతతో నిర్వహించుట యవసరము. త్రైవార్షిక కారణమున 8891 దొడ్డుండెను. ఆఖరున 8727 దొడ్డుమాత్రముండెను. మలబారులో కొన్ని గ్రామములను కలుపుట మూలమున, వీనిలో కొన్ని రద్దయ్యెను. బండెలదొడ్డు మీదరాబడి విశేషముగ చేకూరుచున్నను, దొడ్డిస్థితి మాత్రము హీనముగ నుండుట శోచనీయము. 2255 దొడ్డు మరమ్మతు గోరుచుండెనట. 1958 టికిచుట్టు ఆవరణమాత్రము గలదట. 895 టికి నీటితోట్లు లేనే లేవట. 1393 టికి కట్టడములు లేవు. ప్రభుత్వమువారిచ్చిన గ్రాంటులు చాలవని రిపోర్టు చెలుపుచున్నది. బండెలదొడ్డు నేకములు కృష్ణా, గంజాము, గుంటూరుజిల్లాలలో తుపాను మూలమున నష్టపడెను. నోరెగుని గొడ్లను నిర్బంధించినపుడు, వాని రక్షణకై తగినయోర్పాటుల జేయకుండుట క్రూరము. ఈవిషయమును కేవలము ప్రభుత్వమునకు వదలక, భూతదయాపరులగు ప్రజలుగూడ తగినశ్రద్ధ వహించి, జంతురక్షణకు గడంగుట యవసరము.

బొంబాయి శాసనసభ: బడ్జెటుచర్చ

బొంబాయి శాసనసభలో జరిగిన బడ్జెటుచర్చలో కొన్ని విచిత్రపు సంగతులు బయల్పడినవి. బొంబాయి గవర్నరుగారి ప్రయోజనపుఖర్చులు మున్నగువానిని శాసనసభలో వోటుజేయ వీలు లేని యంశములలో జేర్చిరట. ఆర్థికసభ్యుని నిర్ణయమును ఆక్షేపించుచు వోటుజేయదగిన అంశములలో జేర్చవలయునని నారిమక ప్రభృతులుగోరిరి. ఆర్థికసభ్యుడందు కంగీకరింపక బోవుటచే హైకోర్టులో పిటిషన్ బెట్టినటుల తెలియుచున్నది. కోర్టువారి నిర్ణయ మెటులుండనో చూడవలయును. ఇండియను మెడికల్ సర్విసు సివిలుశాఖలో 292 నియామకములలో 236 టిని యూరపియను లకు బోవలయునని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు శాసించిరి. వర్ణవిభేద మింతకన్నను దూరముబోజాలదు. సర్విసు సభ్యులకు చికిత్సజేయుటకు తెల్లవారుగావలయునట. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు చెప్పినటుల తాము చేసితిమిగాని తమకెట్టి బాధ్యత లేదని, బొంబాయి ప్రభుత్వసభ్యుడు పలికెను. భారతీయుల కున్నతోద్యోగములు నిచ్చు

టకు మారుగ, యూరపియనుల సంఖ్యను పెంచుట, అభివృద్ధిసూచన యని ఎవరయినను జెప్పగలరా?

స్వరాజ్యపక్షవిజయము

బొంబాయి శాసనసభలో, జోసెఫ్ బాపిస్టాగారి స్థానము ఖాళీయగుటచే, ఇటీవల ఎన్నికలు జరిగెను. అందు స్వరాజ్యపక్షసభ్యులగు దేశాయిగారు జయముగాంచిన వినుటకు సంతసించెదము. మధ్యగలుగుచున్న ఖాళీలలోగూడ స్వరాజ్యపక్షమువారికే జయముగలుగుటబట్టి ప్రజల యభిమాన మెటులున్నదో గ్రహింపవచ్చును. తగిన ప్రబోధము గలుగుచో, రాజోపు ఎన్నికలలో శాసనసభలకు స్వరాజ్యపక్షమువారినే విశేషముగ బంపుటకు, ప్రజలు ఉద్యుక్తులయ్యెదరనుటకు సందియములేదు.

సి. వి. వెంకటరమణయ్యంగారు

పుదుచ్చేరిలో నిటీవల నవమానింపబడిన శాసనసభ్యుడు తామేనని సి.వి. వెంకటరమణయ్యంగారు నిన్నటిదినము శాసనసభలో తెలిపిరి. ఇట్టివారు నయితము అగౌరవింపబడుచున్నపుడు తక్కుంగల వారి సంగతి ఎటులుండునో తెలియదు. ఈ విషయమును వెంటనేవిచారించి ప్రభుత్వమువారు న్యాయము నలుపనియెడల పరిపాలనమున కవఖ్యాతి గలుగకమానదు.

హార్ని మను 'క్రానికెలు'రాజీనామా

స్వీయోదంతము.

క్రాంతికైత్రులదృష్ట్యము.

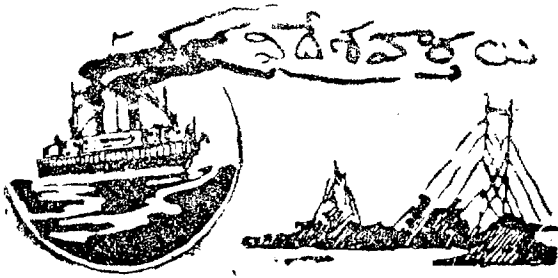
బొంబాయి, మార్చి 4:— హార్ని మను గారు బొంబాయి క్రానికెలుకు రాజీనామా నిచ్చిన విషయమై ఆసోసియేటెడు ప్రెసు ప్రతినిధి ముచ్చటింపగా ఆయన స్వయముగ రాజీనామా బంపలేదనియు, మంగళ వారము రాత్రి ఆకోజనుండియు క్రానికెలుతో ఆయన సంబంధము లేకుండ జేయబడెననియు హతాత్తుగ నుత్తరము ద్వారా తెలియ జేయబడెనని చెప్పిరి. హార్ని మనుగారు సంపాదకుడుగ ప్రవేశించినపుడు సంపాదకీయ శాఖయందు నియామకములు గాని తొలగింపులు గాని ఆయన ద్వారా జరుగవలెననియు, బోర్డులో సభ్యుడుగ నియమింపవలెననియు బెట్టిన షరతులు అంగీకరింపబడలేదు. ఆయన యీషరతులను వదులు కొనకపోవుటవలనబోర్డువారు పైలేఖ నాయనకు బిప్పిరి. ఏప్రిల్ 1 కు గాని సంపాదకత్వమునా షరతుల మీదగాని వహించుట యిష్టము లేదని చెప్పిరి. బొంబాయి క్రానికెలు విషయమున యీవిషయములలో పట్టుదలనుజూపుటకు ప్రత్యేకకారణము లుండెను. సంపాదకీయ పాలనా వ్యవహారము లందు ఆయన యంత అనుభవము గలవారు లేరని అభిప్రాయము. ఆయన బొంబాయి క్రానికెలు ప్రధాన స్థానము వహించునటుల స్వాగతము పికి పనికేసిజయము గాంచెను. అటువంటిప్పుడు వానితో సంబంధమును తెంచుకొనుట కుండు బాగా ఆలోచించి గాని అట్లుజేయలేదు.

రెస్పాన్సివు సహకారము

తీవ్రప్రచారము

పూనా, మార్చి 4:— రెస్పాన్సివు సహకారము ప్రధాన కార్యాలయముండి మిక్కిలి చురుకుగా ప్రచారము గావించబడుచున్నది. ప్రధాననాయకులు వ్రాలుచేసిన బాబోకటి ప్రతి రాష్ట్రములోని నాయకులకును వినిపించబడి దేశమంతటను ఫెడరలు రెస్పాన్సివు సహకారపద్ధతిని స్థాపించుటకై అందఱ సహకారము అర్థింపబడుచున్నది. క్రిందటి వారములో యస్. సి. క్లూరుగారు నాసిక్ పబ్లిక ఆఫీస్ ను నాసిక్ ప్రధానపాఠశాలలో కూడుకొన్న సంస్థ నొకదాని నేర్పాటుచేసిరి.

(ఆ. పే.)

వ్యభిచారము దక్షిణ ఆఫ్రికాలో

అరము గారు
(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్రీ)

న్యూయార్క్, మార్చి 5:—క్యాటక్టర్ల ప్రభుత్వ తన దా వాసు గెల్చెను. యునైటెడ్ స్టేట్స్ లోనే యుండును. ఆమె ను వదులుటకు జారీచేసిన ఉత్తరువును న్యాయమూర్తి ఒప్పుకొని ఖాయపరచెను.

దక్షిణఆఫ్రికాకు క్యాటక్టర్ల ప్రభుత్వ క్రాకెగారిలో లేచిపోయెను. దక్షిణ ఆఫ్రికా శాసనమండలి ప్రకారము అచట వ్యభిచారము నేరముగాని అట్టర్నిజనరలు న్యాయస్థానపు రికార్డులో జేర్చినపిదప న్యాయమూర్తి ఆమెను వదులుట కుత్త రువుజేసిన ఉత్తరువును ఆమోదించెను.

తురుష్క-రిపబ్లికు పాలనము

ముసల్మాను స్త్రీలు ఖండించుట
పెక్కు స్త్రీలను ఆరెస్టు జేయుట
(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్రీ)

కాన్స్టాంటినుపోల్, మార్చి 5:—ముసల్మానులను, బహి రంగ:భలందును ప్రస్తుతపాలనమును ఖండించుచు దానిని మార్పు టర పెక్కుమంది ముసల్మానుస్త్రీలు బహిరంగమున ఆరెస్టు చేయబడిరి. ఇట్లు ముచ్చినటుల బహిరంగముగ మాట్లాడు స్త్రీ లనందరిని ఆరెస్టు జేయవలెనని పోలీసువారి కుత్తరువు చేయ బడెను.

జాతినమితి భావిపరిస్థితులు

క్రొత్తవారిని జేర్చుకొనువిషయము
బ్రిటిషువారి యభిప్రాయము
చాంబర్లెనుగారు చెలుపుట

లండన్, మార్చి 4:—ఈసమయము చాల కష్టముతో గూడుకొన్నది. రాబోవు జాతినమితిసంబంధిత అందరను ఆత్మ తురతతో ఏమిజరుగునో యని జేచియున్నారు.

గ్రేటుబ్రిటనులో ప్రజలఆతురతకు మేరలేదు. విదేశము లందుగూడ ఇటులనే యున్నది. అందుచే బ్రిటిషుప్రతినిధులు జనీవాకు, బయలుదేరుటకుముందే ఈవిషయమై దెలియజేయుట తప్పవనని చాంబర్లెనుగారు నుడిచిరి ఇతరులకష్టములను హెచ్చుజేయుకండ కామన్సుస్థల తృప్తికలుగజేసెదమని ఆశించిరి. ఈపరిస్థితులను సభ్యులుగూడ గుర్తించెదరుగాక! ఇతర ప్రభుత్వములనుగూర్చి జెప్పవలెను వారిమనసు నొప్పకుండ ప్రస్తావించుటవసరమనిరి.

జనీవాసభ రెండుభాగములు. మొదటిది మాయూలై 9 మాసికసభా సమావేశము. రెండవది జర్మనీజాతినమితిలో జేరెద నని దరఖాస్తుబట్టించే అపార్థారణ సమావేశమును గావించుటకు జాతినమితి అసంబంధము.

గ్రేటుబ్రిటనుతరపున తానును రాబర్ట్ సిలిగార్లే ప్ర ధానప్రతినిధు లనిరి.

జాతినమితిలాభము

విదేశాంగమంత్రి ఆయింఫ్టేటెనుండియు జాతినమితి ప్రతి సభకు బోతినయియు అదియే నాకున్న ప్రేమకు దృఢాంతర మని యు జాతినమితియన్న ప్రాణప్రదమనియు అమాట పూసయ నీమయందే తాండవమాడుననియు తాను విదేశాంగమంత్రిగ ను న్నంతకాలము ప్రజల యిష్టముప్రకారమే వర్తించెదననియు దెలియజేసిరి. జాతినమితిసభ్యులను హెచ్చించువిషయమై బయ లుదేరిన తగవునుగూర్చి భయముతో కనిబెట్టుచుంటినిని. జనీ వాలో గూడిన వివిధజాతుల ప్రతినిధులు తమతమ ఆశయము లనే ప్రధానముగ జూచుకొనుచున్నారు.

జాతినమితివలకుబడి అధికారముఎక్కువగావలెనన్న బ్రియం డుగారన్నటుల ప్రతినిధులు తమ భావతోనేగాక యూరపియ ను జాతులందరికిని దెలియనటుల యూరపియను భావతోమా ట్లాడుటవసరమనిరి. మరియు ప్రపంచము అందరకును దెలియ నటుల మాట్లాడవలెను.

ఆయాజాతులకు సంబంధించిన విషయములందు ప్రతిని ధులు కొంతవరక నిదానముగ మాట్లాడిరి. పూర్వమున్నదడుగు

లేదు. అది సంతోషకరము. డాక్టరు బూధర్, బ్రియండు, ట్రిజిస్ట్రీ ప్రభువు వ్యాండెర్వేల్లు గార్లు ప్రస్తావనలే ప్రబల సాక్ష్యము. అందరకును అంగీకారముగనటుల ఒక ఏర్పా టును జేసికొనుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు.

బ్రిటిషువారి ఆతురత

ఈసమయముననే జాతినమితి సభ్యుల స్థానములను హెచ్చించు విషయమై అలోచింపబూనుకొనవలసి వచ్చుట విచారకరమే. మనము దీనిని కదపలేదు. ఎవరిని అట్లు జేయమని ప్రేరేపించలేదు. అదెవరితప్పును గాదు. అది తప్పక జరుగవల సినదే. అసంబంధితో ఎన్నిపర్యాయములో జాతినమితి సభానిర్మాణమును గూర్చి మాటలు బయలుదేరెను. ఇప్పుడున్న హక్కులను మొదట పీరివరును చెబవలెను. (క్రొత్తజాతిపేరు కార్యక్రమ ములో జేరుటచే తమ హక్కులను మరల ప్రవేశపెట్టెదరు. ఇది వరకు వీలులేక ఆగిపోయినవారి రిపుడు జేరెదమనెదరు.

జాతినమితిలో సంఖ్యమారుటగాని, అదనముగజేరుటగాని మన కవసరములేదు. మనమందులకు విషయముగాము. చర్చ తోకనే మొదలునే ఒక అక్కును నిరాకరించవలెనదే. ఇప్పుడే ప్రశ్న బయలుదేరుట ఆశ్చర్యముగ నున్నది. ఈవిషయము ఇప్పుడు బయలుదేరుటచే లోకంలో ఒడంబడిక పాడగునేమో యది భయమగుచున్నది. అసలు న్యాయములేదని అనుకొను చున్నారు. దానినిగూర్చి ఒక ప్రభుత్వము మొఱబెట్ట వచ్చును.

అసలు తత్వము

లోకంలో ఒడంబడిక సంతకమైనపుడు విదేశాంగ కా ర్యాలయమున క్యాబినెట్ ఛాన్సలరును ప్రేలాదుమండెనని ట్రైస్మ్యుగారన్నమారుటను చాంబర్లెనుగార్లు పోషముజేసిరి. ఇంక ను బ్రిటిషు ప్రభుత్వమును క్యాబినెట్ గారి నెపోలియను తరు వాతి విధానమే ప్రేరేపించుచున్నదని ట్రైస్మ్యుగారనిరి. ఆ విధానమును మరల ప్రపంచము అనుభవించిన కష్టముల పాల్గొ కుండి జేయుటకు అలంబించెదరు. ప్రపంచమును గాపాడుటకు ప్రయత్నించు. దీనితోబాటు పూర్వము శత్రువుగనున్న దేశమును సఖ్యతనను, స్నేహము నిమిత్తమును, సుహృద్భావము కొను ను ఆహ్వానించుచున్నాడు. జాతి సమితిలోకి అందుచే బ్రిటిషు ప్రతినిధులు జనీవాలో లోకంలో ఒడంబడిక భావములను భం గము రాకుండ ప్రవర్తించవలెను. జర్మనీ జాతినమితిలో జేరుట అసాధ్యముగ జేయరాదనిరి.

సభ్యులను హెచ్చించు నుద్దేశ్యము

ఎంతమంది సభ్యులున్నారో అన్నిభిన్నాభిప్రాయములు జాతినమితి సంఖ్యనుగూర్చి బయలుదేరినవి. వీటిని సఖ్యతబయలు పెట్టా దెలియదు. జాతినమితి యుద్దేశ్యము స్వయముగ ప్రస్తా పించుచు ఏదో ఒక మార్గమును అందరకును అనుకూలముగ నుం డునటుల జేసికొనుటయే. తగాదాలతో వ్రాతలతో దిగిన ఇది ఎన్నటికిని తెగదు.

ప్రతిపక్షము

జాతినమితిలో ప్రతిపక్షులు బయలుదేరుటను గ్రేటు బ్రిటను సహించదు. యుద్ధమునకు పూర్వము యూరపునకు ఇదియే శీర్షికగాముగ నుండెను. ముఖ్యముగ విషయములలో ఏకగ్రీవముగ సభ్యులందరును యభిప్రాయమును చెబువలసి యుండుటచే అట్టి ప్రతిపక్షులు బయలుదేరుటగాని, ఏర్పరుచు టకు ప్రయత్నించినగాని నిష్ఫలమౌజనమగును.

తప్పనిసొట్ట ఏకాభిప్రాయము లేకున్నను బహుళసం ఖ్యాకులు తీర్మానించినటుల ఒప్పుకొనుట సమంజసమని చాంబ ర్లెను గారనిరి. కాని లేనిపోనికట్లును లేకుండజేయుటకు అంద రను ఏకగ్రీవముగ తమ యభిప్రాయములను దెలియజేయు టయే యవసరమనిరి. ఒక తీర్మానమును జేసికొనుటకు జాతి సమితిసభను బహుళసంఖ్యాకుల నిమిత్తము పాడుజేయుట కన కాశముండదు.

విస్తరింపజేయవలెననుట

గ్రేటుబ్రిటను తరపున ఇదివరలో ఎన్నడైన ప్రతినిధులు గనున్నవారు జాతినమితి మొదట ఏరూపముననున్నదో అట్లే ఎన్నడును ఉండదని చెప్పకమానదు. తాత్కాలపు సభ్యులను మరల ఎన్నుకొనుటచేతను అసంబంధితము కాంతము అంతరించు చున్నది. ఓరిమి తగవున్నది. జాతినమితి సభ్యులసంఖ్యను వనకు స్థావరము తప్పకుండ ఏర్పాటు జేయవలెను, కాశ్యతస్థానము లను హెచ్చించుటలో అతిశయగ్రహణ నిర్మాగమాటముగ పరికి లించి పనిచేయవలెను. జర్మనీ, రషియా, యునైటెడ్ స్టేట్సు జేరినగాని జాతినమితి సభ్యుల స్థానములను హెచ్చించుటకు వీలులేదని గ్రేటుబ్రిటను ఎన్నడును చెబువలేదు. నాలుగు సం వత్సరముల క్రిందట జాతినమితిసభ రహస్యముగ సమావేశమా యెనని దెలిపిరి. ఆపుడు గ్రేటుబ్రిటను స్పెయినుకుకూడ సమి తిలో స్థానము నీయవలెనని బలపరచెననిరి. అప్పటినుండి నేటి వరకు ప్రభుత్వమువారు తమ పూర్వపువైఖరిని మార్చుకొనుటకు క్రొత్తపరిస్థితులు రాలేననిరి. (అలాగా అని ప్రతిపక్షులనిరి) ఎప్పుడు, అహక్కును నోక్కి-జెప్పవలెనో అసమయము జేరెనను తాను చర్చించుచున్న విషయము మాత్రము జేరుగాదనిరి.

ప్రభుత్వమువారి కోరిక

కాశ్యతసభ్యులుగానివారి సంఖ్యను హెచ్చించు లాభము లను చెబుచును కాశ్యతస్థానములను జేర్చునపుడు అతిశయగ్రహణ జేయవలెననిరి. కాని అట్టిహక్కును అంగీకరించ మని జెప్పవ లందుకొనలేదనిరి.

అట్టిహక్కును మార్చిలో ఒప్పుకొనరా యని మగ్నోనా బ్రిగా రడుగలేదనుచు మరితరవిషయములను ఇప్పుడు క్రొత్తగ అడుగరాదని ప్రభుత్వమువారి తలంపనిరి. చాంబర్లెనుగారు ప్ర త్యేకము ఒకరిని చేర్చుకొనుటకు అందరను ఒడంబడిన కాంతి కుదురును. కాని దానిని నెట్టెంబరులో చర్చించుటకు ఏర్పాటు జేయవలె ననుచు నిరాకరించుటయో ఆశ్చర్యమటయో జరిగి యుండెదనిరి. (ఓహో అని కార్మికసభ్యులనిరి.)

జాతినమితిసభ మాడుటకుముందుగనే తనతో కలిసికొని లోకంలో సంభాషణలై మాట్లాడుటకు అవకాశము నీయవలె నని జర్మనుప్రభుత్వ ప్రేరణచే జర్మనురాయబారి అడుగుచు న్నాడని చాంబర్లెనుగారు దెలిపిరి. దాని కెంతయు నేనును అం గీకరించుచున్నాడననియు జనీవాలో తీర్మానములు జరుగుటకు ముందే మాట్లాడవలసియు చాంబర్లెనుగారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరట.

అన్ని పక్షములవారును ఏకాభిప్రాయముతో లేనినో (జర్మనీతోసహా) జాతినమితిలో ఎక్కువస్థానములను నియమిం చుటకు గ్రేటుబ్రిటను ఆశ్చర్యమనా యని లామూడ్ బార్ని గా రడిగిరి.

తాను చెప్పినదానికంటె ఎక్కువ జెప్పవలెనదని చాం బర్లెనుగారు రనిరి (ప్రభుత్వసభ్యుల సంతసము. కార్మికసభ్య నిర సనము.)

లోకంలో ఒడంబడిక ఫలొన్నుటకు గాంచలెనని గ్రే టుబ్రిటను ఆతురతబయలుదేరుచు జర్మనీ జాతినమితిలో ప్రవేశించుటకు ఎవరును అడ్డురాకూడదనియు చాంబర్లెనుగా రనిరి.

ప్రతినిధులందరును స్వేచ్ఛగ చర్చించుటకు ఏర్పాటు జేయవలెననిరి. (బెల్జియం విదేశాంగమంత్రి తనవైఖరిని దెలియ జేసెనని చాంబర్లెనుగారు రస మీరేల మీవైఖరిని కూడ చెబువ రాదని కార్మికసభ్యులడిగిరి. ఆరెడు, వాండర్వేలు గారు నిమగ్న పట్టుముగ బలికెననిరి.)

అందరకును తృప్తికరముగనుండునటుల సఖ్యత కుదురుట కును తాను తన స్నేహితులతోడను, సహోద్యోగులతోడను ఆ మహాసభలో అనుమానములకు తాపేయకుండ, మరింత చిక్కుల ను తెచ్చిపెట్టుకుండ సభ జయప్రదముగ జరుగునటుల తోడ్పడ వలెననిరి.

రాంజేమగొనాల్లుగారి

అసంతృప్తి

లండన్, మార్చి 4:—అసలు కావలసిన వివరములను చెబువ లేదని వగొనాల్లుగారు చాంబర్లెను ప్రకటనమునుగూర్చి అసంతృప్తిని కనబరచిరి.

కొన్ని దేశములు తమంతట తాము జాతినమితిలో కాశ్య తస్థానములను గోరుటచే వగొనాల్లుగారు కలవరపడలేదు. కాని అట్లు ఆదేశములను గోరునని ప్రతిదినము ప్రోత్సహించుట అత నికీర్తననొప్పిగనుండెను పోలండు ప్రతిప్రభుత్వమును సమీపించి తనకు కాశ్యతస్థానము నిప్పించునటుల కోరెను. ఈవిషయమై బ్రిటనుకు దెలియను. ఏమియు తన యభిప్రాయమును చెబువక సంకతులను జూచుచుండెను. ఈపరిస్థితులు అతి చిక్కులతో నున్నతముగ ఏర్పడుటచే తన కెవరును అడ్డురాకూడదని చాంబ ర్లెను గారనుచున్నారు. ఆసంగతిని పూర్తిగ సభవారు నిరాక రించుటకు ఘక్కుగలరు (కార్మికసభ్యుల సంతసము ఇది ఒక పక్షముతో గూడుకొన్న భావముగాదు. ఈవిషయమై బ్రిటి షు ప్రజలు అందరను నేడితే ఏకాభిప్రాయముతో నున్నట్లు పూర్వమెన్నడును కనివిని ఎరుగమనిరి. ఎంతవరకు చాంబర్లెను గారు గోరు స్యాటోత్తము? పూర్తిగ తన ఇష్టమువచ్చినట్లు వ్యవహరించుట కొప్పుకొనవలెననియు చాంబర్లెనుగారి యభిప్రాయము? తానిచ్చు అభయమువిషయమైగాని వాగ్దత్తము గూర్చి గాని తనఇష్టమువచ్చినటులజేయ నొప్పుకొనవలెననియు ఆయన యభిప్రాయము? స్పెయిను, పోలండు, బెల్జియ దేశములకు గూడ చాంబర్లెనుగారు ఆభయ మొసంగిరా? జి ని వా లో జాతినమితిసభలో ఒక జర్మనీని జేర్చుకొనుటనుగూర్చి మాత్రమే బ్రిటను చర్చించవలెను. అవిషయమైమాత్రమే పాటుబడవలెను. ఇతర జాతులను ఇప్పుడు జేర్చుకొను విషయమై అలోచించుట శ్రేయస్కరముగాదు. ఇంతఅనుమానములతో స్పెయినును ఇప్పు డు జేర్చుకొనరాదనిరి. జేర్చుకొనదలచుకొన్న జాతుల కన్యాదు ము జేసినవారమగుదుము.

ఒక క్రొత్త రాజ్యమును జేర్చుకొన ప్రయత్నించుట జర్మనీకి ప్రతికూలముగ నుండుటకే యని ఖండంతరములందు వారాపత్రికలు వ్రాయుట హానికర మనిరి. అట్టి అవకాశము నీయరాదనిరి.

అనంతరము విషయములను ఒక్కదానిని గూడ చాంబరేనగారు దెలుపలేదని లాయర్ జార్జి గారు ఆకాంక్షపూరితముగా విచారమును జూపిరి. పోలండు పక్షమే వాదించెదనని ప్రాంసు పోలండుకు అభయమొసగెను. జపాను బహుళసంఖ్యాకుల దారిని బోయెదననెను.

ప్రాంసు, మరితర జాతులు కలిసి జర్మనీని పీడించుటకు ఒప్పకొన్న, పిలిచి విషయము తెల్పుటయగు ననిరి.

చాంబరేనగారు అధ్యయము తమ వ్యక్తి యభిప్రాయమునైన దెలుపవలెననిరి.

జర్మనీపట్ల వ్యాయబుదితో ప్రవర్తించవలెనని ప్రభుత్వమును లాయర్ జార్జి గారు గోరిరి.

ప్రధానామాత్యుడు ఆందోళనమును ఖండించుట

మార్చిలోనే జర్మనీని జాతిసమితిలో చేర్చుకొనుటకు ప్రయత్నించిన మరీమంచిదనిరి. కాని అది మనకక్కముగాదనిరి.

ఈవిషయమే బహులుదేరిన ఆందోళనము మంచిగాదనిరి. జాతకర్మ ఒడిబడికకు భిన్నముగ ఈఆందోళనములను చెందు

క్షమలేర్పడుట కవకాశముగననిరి. ఒకప్రక్క ప్రాంసు, ఇంకొక ప్రక్క జర్మనీకుగ పనిచేయును. స్వేచ్ఛివకీచ్చిన అభయములో ఫలానా సమయమున చేర్చుకొనెదమని దెలుపలేదని

యు ఎట్టివరకులు ఆవిషయమే చేయలేదనియు ఇతిరచేములలో మరితరుల కెవరికిని ఇట్టిఅభయములను చిలువ ఇవ్వలేదనిరి.

దేశము చాంబరేను సినిసిగార్లను పూర్తిగ విశ్వసించుటచే వారిని జనీవాకు బంపుచున్నారను. తాము తిరిగి వచ్చినపుడు

(చాంబరేను సినిసిగార్లు) అనుమానములతోను ఆక్షేపణలతోను సభ్యులే తమ దేశగౌరవమును గాపాడితిమనియు యూరపులో కాంతిని స్థాపించుటకు ఎంతయు తోడ్పడితి మనియు

ప్రగల్భములను పల్కిదరియు బాల్మీనుగారినిరి.

సభ వాపుజేయవలెనను తీర్మానమునుగూర్చి ఎంతమంది అనుమానంతో ప్రతిపాటులతో కనుగొనవలెనని ప్రతిపక్షులుగోర

అయ్యది వినిపించెను. 224 ప్రతిపాటులు. 124 అనుమానులు. అనగా 100 ప్రభుత్వములో ఎక్కువగ తేరి రన్నమాట.

బెలియం హక్కు

జాతిసమితిలో బెలియము పోలండుదేశములను చేర్చవలెననియు. ఇదివరకే బెలియమున్నది, దానిని కాక్యతముగ చేర్చుకొనవలెననియు, ఇంతవరకు ప్రాతినిధ్యమేలేని పోలండును

చేర్చుకొన వలె న ని యు, వి దేశాం గ మ.ం త్రి వందర్శనగారు దెలియజేసిరి. జర్మనీచేరిన

పుడు బెలియమునకు ప్రవేశమియవచ్చుచో అవకాశము ఘోరము. తూర్పుదేశముననున్న మన పొరుగింటివారు తమ ఆశయములను గాపాడుకొనగల్గినపుడు తమకాఅదృష్టము లేకపోవుట

కష్టమనిరి.

జాతిసమితిలో మార్పు జేయుట

మంచిదిగాదు

ప్రముఖప్రతికాభిప్రాయము

జర్మనీ జాతిసమితిలో చేరుచున్నది. అట్టి సమయమున జర్మనీతో సంప్రతించకుండ జాతిసమితి సభా నిర్వాహమున

ఆకస్మికముగను ముఖ్యమగునట్టియు మార్పులను జేయుట, వ్యాయముగాదని, ప్రముఖప్రతికాభిప్రాయమున్నది. ఏలన ఈమార్పుల

ను జర్మనీవిషయమై భయపడి తొందరగ జర్మనీ మాట చెల్లకుండుటకును, పలుకుబడి లేకుండుటకును జేయుచున్నారని అను

కొనెదననుచున్నది.

మిషన్ వగైరాల ఏలం

బాగా పనిచేయు లేతులు, డ్రిల్లింగ్, స్టాటింగ్, పేషింగ్, రోలింగ్, స్ట్రాయింగ్, మిల్లింగ్, రేకులు

టీ వరన్, ఆంగిల్ వరన్, మొదలైనవి వంచు మిషన్లున్ను, మోటారు యంత్రముతో నడుచు

20 అడుగుల పొడవుగల పడవలున్ను యింకా అనేక యంత్రసిరింగు, మిల్స్టోక్ వగైరా సామా

నులున్ను 1926 సం॥ మార్చి నెల 12, 13 తేదీలలో 9 గంటల మొదలు 12 గంటలవరకు మద

ర్నాసు రాయపురం మాన్సి అండు కంపెనీవారి వర్కుషాపులో మేము యేలించేయుచున్నాము.

క్యాటలాగు కోరువారికి పంపబడును.

గ్యాళి అందుకో,

గవర్నమెంటు అండు యింజనీరింగ్ ఆక్షన్యర్లు,

164, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

అఖిలభారత హిందూమహాసభ

ప్రతినిధుల యెన్నిక వివరములు

(ప్రత్యేకవిలేఖరి)

శ్రీశ్రీ, మార్చి 4:—ఎన్నికవ్వను లక్షవచ్చినను హిందూ మహాసభ జనశ్రు ప్రయత్నములు త్వరితముగనే జరుగుచున్నవని ప్రముఖ కాళి కార్యదర్శి దెబ్బచున్నాడు.

ఇదట సాయకుల ప్రోత్సహముగను. సహజము సాయకులు భారతదేశమున దన్ని బాగములనుండియు బహుళముగనుచున్నారు. ఈసభయందు ముఖ్యమగు విషయము నిర్ణయించబడును. అందుచేత యెక్కువ

మంది రావలయును. హిందూసభ లన్నియును శ్రోత్రివియు ప్రాతనియో పదిమంది సభ్యుల కొక్కొక్క ప్రతినిధి నెన్ను

కొనవచ్చును. ప్రతినిధి రుసుము మూడురూపాయలను కిన్క ప్రతినిధికి రూపాయయు, రుసుముండును. సాధులు నిమ్మజాతు

లుచిరుగుగున రానిచ్చెదరు. సుప్రసిద్ధ ప్రేక్షకులు 25 రూపాయలుచ్చెప్పవలెను. సామాన్య ప్రేక్షకులు రుసుము రూపాయ.

ఆహ్వానసంఘ సభ్యత్వమునకు 10 రూపాయ లీయవలెను. 10 వ తేదీలోపల చెరిపిన యెడల ప్రతినిధులకు భోజనవసతులు జేయ

బడును.

మాత్యారి వైశ్యసభ

హిందూసభయొన పిదప మూడు రోజులు ఆ పెండాలు లోనే మార్చి వైశ్యసభ గూడ జరుగును.

ఖద్దరు పరివర్తనము

శ్రీధర్మవర్మ ప్రదర్శనము కొరకుగూడ యేర్పాటు జేయ బడుచున్నది. దుకాణములు బెట్టిగోరువారు చంబలనే తిట్టిన

సంఘమునకు దరఖాస్తులను బంపుకొనవలెను.

హిందూసభ పెండాలులో 15వేల మంది ప్రతినిధులు కట్టవచ్చును.

ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడు

హిందూమహాసభ ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడవదనికి నేపాలు ప్రధానమంత్రి అంగీకరింప జేయలేదనుటవలన పంజాబు, రాజా

నరేంద్రసాహి కీయదలచినటుల చెలియచున్నది.

హిందూసభ-ఎన్నికలు

ఈసారి కాననసభల యెన్నికలకు హిందూసభ ఆధ్యక్షులను బెట్టువిషయమై హిందూ సభయందు పలుకుబడిగల

వారందరును ఆమోదించెదరేమో తెలియజేయ.

పండిత మోహన్, భాయి పరమానందుగారలు హిందూ సభ అధ్యక్షులు గావలెననియు, లాలా లజపత్రాయుగారు నిష్ఠ

నియాననుచున్నారని తెలియుచున్నది.

అధ్యక్షు డెన్ను కొనబడుట

నాయకుల ఉత్సాహము

(ప్రత్యేకతెలి)

శ్రీశ్రీ, మార్చి 5:—నిన్నరాత్రి జరిగిన ఆహ్వాన సంఘ సభయందు పంజాబుకాననసభ సభ్యులగు రాజా నరేంద్ర నా

ధుగారు హిందూమహాసభ కధ్యక్షులు గ. నెన్ను కొన బడిరి. నేపాలు మహారాజా అధ్యక్షుడుగ నుండుట లేదన్నవిషయ

యేడురాష్ట్రములు ఆయనకు వోటునిచ్చెను. అధ్యక్షునకు స్వాగతమొసంగి ఆహ్వానపు యేర్పాటు జేయుటకుగాను ఒక ఉప

సంఘ మేర్పాటు జేయబడెను. అధ్యక్షుడు 12 వ తేదీని శ్రీశ్రీకి వచ్చును.

ఇప్పుడు శ్రీశ్రీలో నున్న పండిత మనమోహన మోహన్, లాలా లజపత్రాయ మరీ యితర హిందూనాయకులును

యీతొరేగింపులో పాల్గొనెదరు. తీర్మానముల చిత్తును దయా రు జేయుటకుగాను మరియొక ఉపసంఘము నియమించబడినది.

అందు ప్రాధెనరు ఇంద్ర, డాక్టరు కిషన్ దేవస్వామి, పండిత మాలిచంద్ర, లాలా దేశబంధు గుప్త, ఆర్. యస్. గంగారాం

గారలు సభ్యులుగ నుందురు. చందావసూలు పని బాగానే జరుగుచున్నది. సభాప్రచారములు అప్పుడే శ్రీశ్రీ చేయచున్నారు.

స్వామి సత్యదేవు గారుగూడ వచ్చిరి. వారిచట మహాసభ సంవర్ధమున ప్రచారముజేసెదరు.

అఖిల భారతశుద్ధి మహాసభ

ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్ష నిర్ణయము

శ్రీశ్రీ, మార్చి, 2:—శ్రీశ్రీలో వచ్చేవారము కల్కాటగారి అధ్యక్షుడు జరుగనున్న అఖిల భారతశుద్ధిమహాసభ ఆహ్వాన సంఘమునకు స్వామి శ్రీధానందుల వారధ్యక్షులుగ నెన్నుకొన

(ప్రత్యేకవిలేఖరి)

రాజప్రతినిధినిందు

శ్రీశ్రీ, మార్చి 5:—

రీడింగు ప్రభుదంపతులు నేడు సాయంత్రము రాజప్రతినిధి మందిరమున తుదివిధిగావిరి. కాలముడి సుపసిద్ధులు

వచ్చిరి. దేశముగవచ్చున చౌ హానీవలగ, ఫీటుగారులు బద్ధ ప్రజ్ఞు, ప్రభుత్వవిద్యాహాసభ్యులు, కేంద్రవాసనసభాసభ్యులు,

సినిమా దులిటరీ ఆధీనరులు గలరు. రీడింగుప్రభుదంపతులు అతిథులందరితో కలిసిమెలసి తిరిగి. వారు జడలిపావుచున్నారని అందరును నిజముగా చారమును చెప్పిరి.

రాజప్రతినిధి పర్యటనము

రాజప్రతినిధి మార్చి 11 వ తేదీ బహులుదేరి కోల్కా బండిసంస్థానముల సందర్శింపబోయెదరు. మరల 12 వ తేదీ ఉదయము తిరిగివచ్చెదరు. శ్రీశ్రీనుండి పయనముగలయు,

మరల శ్రీశ్రీ, కోల్కా, బండిసంస్థాన తిరిగివచ్చుటయు అంతయు ప్రోజెటుగా జరుగను. (అ. ప్రె.)

హెల్లాంబీను లెమునెడ్

హిందూదేశము నందున్న వాటి అన్ని

టి యందును చోక్కయైనది.

అదే దుమలు గలది

కొంపిర్ బుడ్డి 1 కి ధర వి.వి. ఖర్చుతో నడక దూ 8-6-0.

128 పెంటుల నీళ్లయందు గెజువులకు పొలము

విడువక వర్షకాపు చేయివారికి ప్రత్యేకధరలు.

ప్రైబుడికి ఆర్డరును పంపుడు

FINLINSON BROTHERS (INDIA).

Bangalore S. India.

శ్రీశ్రీ మైన ఫుట్ బాల్స్

అన్ని విధముల గ్యారంటీ గలవి

మార్చి. ప్రైజ్ 5:—రూ 20; 12/8; 10/8; 10/; 9/8; 8/.

ప్రాక్టిస్. ప్రైజ్ 5. 4. 3. 2. 1.

చల రూ. 5/12; 5; 3/12 2/12; 2/4

బాడడుమాత్రం:—1/12 1/8 1/4 1/8 0/14=

బ్యాడ్ మింటా ఆట వరికరణములు!

బ్యాటులు. రూ. 2/4; 1/12; 1/8.

నెట్టులు (వలలు). 40' X 2':—రూ 12/8, 8/8; 7/8; 4/8

చెడ్డు:—1 కి 1 రూపాయి. ముసంచి అండ్ కంపెనీ

బెం X భూ రు.

ప్రకటన

బెజవాడ డి॥ ము॥ కోరుతో

S. C. P. 6/1926

జగ్గయ్యపేట కాపురస్తులగు చీడల్లే అన్నపూర్ణమ్మ 12-5-25 తేదీ చనిపోయినందు ఆమెకు సన్నిహిత ముఖ్య

వార్యుడగు చీడల్లే సోమయ్య ఆమెకు జగ్గయ్యపేట కాపురస్తు

డు మేడి కన్యయూర్తిపల్ల రావలపి ది 29-12-22 తేదీ గల ప్రాకోటు బాకిని రావట్టుకొనుటకు, వారసత్వపు సర్టిఫికేటు

నిమిత్తము సవరణ కోర్టులో పిటిషను దాఖలుచేసివాడు. సవరణ పిటిషను ది 10-8-25 తేదీకి వాయిదా వేయబడియున్నది. సవరణ పిటిషనులో ఎవరికైనను ఏమయినను ఆక్షేపణలున్న యట్ల

ది 10-8-26 తేదీకి కోర్టువారిలో మనవిచేసుకోవలసింది.

బెజవాడ కొండపల్లి శ్రీరామచంద్రరావు బి. 5-3-26 పిటిషనురు తరపు నకిలు బ్రియల్

ఎంవైరు ఆఫ్ ఇండియా లైవ్

ఇన్నురన్న కంపెనీ లిమిటెడె

పాలిసిగలవారికి ఇన్ టురిం బోనసు

రెండింతలు యివ్వబడును

1-1-1926 నుండి చెల్లించబడు పాలిసిలను 1-8-1926 నుండి రు 1000 కి పిలవము 1 కి రు 5 యలుకు బహులు రు 10 చొప్పున ఇన్ టురిం బోనసు హెచ్చించి, చెల్లించవలెనట్లు

కంపెనీ ఆస్థుయరిగాదు సిపార్టుచేసినట్లు యిందుమూలముగ "ఎంవైరు ఆఫ్ ఇండియా" పాలిసి దాఖలకందరికిని తెలియ జేయడమైనది.

బోనసునందు గల హెచ్చుటల ఈ కంపెనీకి ఆహ్వాన మునందుగల శీరత్వమునకు, అభివృద్ధికి నివర్తనము లని పాలిసి ధరుల సంతోషముతో గ్రహించుడు. (1945)

మహర్షిదేవేంద్రనాథ ఠాకూర్ గారి స్వీయచరిత్రము

(గంధక రు:— మొక్కపాటి రామమూర్తి గారు)

ప్రతివ్యక్తియు ముఖ్యముగా చదువ దగినది. 214 పేజీలు } ధర రు 2 8
నిండుక్యాలికోబైండు షెడర్ వైటు కాగితములు } పోస్టు ఖర్చులుప్రత్యేకము.
పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము ఆంధ్రప్రదేశ్ కాకాశాలయము, 7, తంబు శెట్టిపేథి, మద్రాసు.

మైనపువత్తులు, మైనము

ది ఇండో-బర్మా
వెట్రోలియం కంపెనీ, లిమిటెడ్.,
రంగూన్

వారిచే తయారుచేయబడినది.
మైనపువత్తులును,
స్వీయరైనువత్తులును
తెలుపులోను, ఇతర రంగులలోను
బండివత్తులును, క్లెట్రైట్ నుకును
పారఫిన్ మైనము

అన్నిరకములందు ఎల్లప్పుడును ప్లాకులోనున్నవి
వ్రాసిన ధరలు తెలుపబడును.

దక్షిణ ఇండియాకు సోల్ ఏజెంట్లు:—

ప్యారి ఆండ్ కో, మద్రాసు.

తెనుగు తెలిసినవారు మిక్కిలి సులభముగా ఆంగ్లభాష నేర్చుకొనవచ్చును.

ఇది 10,000 ప్రజలచే చదువబడి స్పష్టసిద్ధి చెందినది.

ఆంగ్లదొరసాని పటముగల మావర్తికగుఱుతును గమనించి చూచి పుస్తకమునుకొనుడు. ఈ పుస్తకము
నందు మేము తెలిపిన ప్రకారములేనిచో పైకము వాపసీయబడును.

ఆంగ్ల ఆశాన్ లేక ఆంగ్ల బోధిని.

60 దినములలోగా ఎవరైనను ఆంగ్లభాష నేర్చుకొనవచ్చును.

ఆంగ్లభాషను మాట్లాడుటకును, చదువుటకును, వ్రాయుటకును బాగుగా నేర్చును. 600 పుటలు గల
పెద్దగ్రంథము ధర కాపీ 1-కి రు 2-0-0 తపాలఖర్చు రు 0-8-0.

టి. రాజగోపాలు మొదలియారు, 302, టంకశాలపేథి, మద్రాసు.

కే స రి

గర్భాశయరోగ
నివారిణి

శ్రీమహాలక్ష్మికిది 'పరప్రసాద'మనిన్ని, 'కామధేనువ'నిన్ని, కొంగు బంగారమనిన్ని, రత్నఖచిత యాభరణ
మనిన్ని, సర్వాభీష్టప్రదాయిని యనిన్ని వాడినవారు పలువిధములగ స్తోత్రముచేయుచున్నారు.

ఈ జ్ఞానధరాజము హిందూదేశపు వన ఓషధులతో తయారుచేయబడినది. దీని స్వరూపము, రుచి, జాంబై
లేసెను బోలియుండును.

ఇది, ఋతుశూల, ఋతుస్రావదోషము, ఋతుస్రావము హెచ్చుతక్కువలగుట, ఋతుస్రావము వివిధ రంగు
లుగ ప్రవించుట, ప్రదర్శోగము, అస్తిస్రావము, సోమరోగము, సూతికావారము, సంతాపహీనత, సూతికగడ్డ, మూర్ఛ,
పిస్తాచబాధ, మొదలగు ఈ గర్భాశయరోగములను కుదుర్చుటయేగాక రక్తహీనత, అజీర్తి, మలబద్ధకము, నడుమునొప్పి,
కాస్టుచేతులు మంట, ఉబ్బసము, మొదలగు వ్యాధులనుగూడ నమ్మకముగ కుదుర్చుచున్నది.

ముట్టు కుట్టు

శ్రీవతి మిసర్లు కర్ణాటక, కోకోలి అమృతావ్ హవుస్ ఇరింజులకుడ, (కొచ్చి) 10 సంవత్సరములగ ముట్టు
కుట్టుకల్ల బాధపడుచుంటిని. దానిని మీ "లోద్ర" అత్యద్భుతముగ నివారణ చేసెను.

గారడివిద్య

శ్రీవతి మిస్. అమృతకట్టిఅమృత సంగీత ఉపాధ్యాయి, సర్కార్ హైస్కూలు, తిరుచూరు (కొచ్చి):—చాల
కాలముగ యశేకవిధములైన గర్భాశయరోగముల వల్ల బాధనొందుచుంటిని. అశేకవిధములైన చికిత్సలను పొందితిని. కాని
నివారణముకాలేదు. కడపట తమ "లోద్ర" నేపించిన వారమురోజులలోనే గారడివిద్యవలె ముందు పనిచేసెను. దాని
ప్రభావమును ఎఱింపజాలను.

ఇది అన్ని మందులపాపులలో దొరకును. పెద్దబుడ్డి—రూ. 3/-

చిన్నబుడ్డి రు 1-10-0 లు.

తెలిగ్రాం: "కేసరి" మద్రాసు

తెలిపో: 3486

కే స రి కుటీరం

ఆయుర్వేద జ్ఞానధారా,

ఎస్కూరు, మద్రాసు.

శాసనసభ ప్రశ్నోత్తరములు

ప్రభుత్వోద్యోగులు- బ్రాహ్మణేతరసభకుహాజరుగుట

టి. ఆదినారాయణ చెట్టి:—బ్రాహ్మణుల శాఖల
(కిందనుండు ప్రభుత్వోద్యోగులుగూడ ప్రభుత్వోద్యోగల ప్రస
రన నిబంధనలకు లోబడి యుండవలసి యున్నారా?

ఉ:— అవును.

ప్ర:— మంత్రివర్గమువారి రాజకీయపక్షము సభలకు
వారు హాజరు గావచ్చునా?

ఉ:— రాజకీయసభలందు ప్రభుత్వోద్యోగుల శిక్షణ
రకు పాల్గొనవచ్చునో 22, 28 నిబంధనలయందు చెల్లుపబ
డెను.

ప్ర:— అమరావతిలో జరిగిన బ్రాహ్మణేతర కాంగ్రె
సునకు, మదరాసులో డిశంబరు మాసమున జరిగిన లిబరలు సభ
కు ఎంతమంది ప్రభుత్వోద్యోగులు హాజరయిరి? వారెవరు?

ఉ:— ఎవరు హాజరయిరి? ప్రభుత్వమువారికి చెలియదు.

దీనిపై ఉపప్రశ్న తీర్తిజరిగెను.

ఆదినారాయణచెట్టి:— అమరావతి సభకు పి. డి. నా
యగముగారు హాజరయినట్లు ప్రభుత్వమువారికి చెలియనా?

రివె. మెంబరు:—నాకు చెలియదు.

రజిధూషణరధో:— సభలకు ఎవరై ప్రభుత్వోద్యోగు
లు హాజరయినచో వారి పేర్లను చెల్లెదరా?

రివె. సభ్యుడు:— నాకెవరి పేరు తెలియదు. గౌ||సభ్యు
డు ప్రతికలలో జూడవచ్చును.

రామ్మూరురాజాగారు:— గౌ|| సభ్యుడు ఏమయిన
సమాచారము చెలిసి అట్లు ప్రశ్నించుచుండెనా లేక ఊహలపై
నే అట్లుడుగుచుండెనా?

సి. వి. వెంకటరమణయ్యగారు లేచి క్రమభంగమునూ
చించి గౌ|| సభ్యుడట్లు ప్రశ్నింపవచ్చునా యని అడిగెను. స
భ్యులు ప్రశ్నించునపుడు ఆప్రశ్నయందు గల విషయములను
బాధ్యత వహించియే అడిగెదరు. అప్పుడు డపంత్వ ప్రిచెంది
పిదపనే అనజ్ఞనిచ్చును. అట్టియెడ రామనాథు రాజాగార్లు
ప్రశ్నింప నవకాశములేదు.

రామనాథు రాజా:— గౌ|| సభ్యునికి విశదముగ సమా
చారమేమైన తెలిసెనేమోయెరుంగటకై అట్లు ప్రశ్నించి
తిని.

టి. ఆదినారాయణ చెట్టి:— సి. వి. వెం. అయ్యంగారు
తో, నే నేకీభవింపుచున్నాను. నేనాతని ప్రశ్న కుత్తరమి
య నవసరములేదు. అయినను సి. డి. నాయగముగారు సద
రు సభలలో నొకదానికి హాజరయినట్లు నాకు విశదముగ తెలి
సెను.

పానగలురాజాగారు:— ఆయన ఒకసభకే వెడలెనా
లేక రెంటికి బోయెనా?

ఆదినారాయణ చెట్టి:— ఆయన బోయినసభల సంఖ్య
తో నాకు ప్రసక్తిలేదు. ఏదేని సభకువెళ్లిన చాలును.

క్రీస్తుమేరీ కళాశాల

ఎస్. సత్యమూర్తిగారు:— క్రీస్తుమేరీ కళాశాలలలో
స్కూలుపైనలు పరీక్ష నిబంధన ప్రకారము అర్హులు కాకపో
యినను ఎంతమంది విద్యార్థిణులను కాలేజీ తరగతిలో చేర్చు
కొనిరి. ఎందుచేత?

ఉ:— ఏసంవత్సరమో ప్రశ్నలో తెలుపలేదు. సిండి
కేటు నిబంధనల ప్రకారము శ్రీల కళాశాలల ప్రధానోపాధా
య రాండ్లకు, అర్హుల పట్టికయందు పేరులేని విద్యార్థిణులను
గూడ కాలేజీ తరగతులలో చేర్చుకొన అధికారము గలదు.

మైనూరు సంస్థానము

కొత్తదివాను నియామకము

(ఫ్రీ ప్రెస్)

కలకత్తా, మార్చి 4:—మైనూరు, మహారాజా తల్లి గారి
తోను సిబ్బందితోను మైనూరుపోవు కలకత్తానుండి స్పెషలు
ట్రెయిన్లో పూరిబోయిరి.

సర్ అల్వియను, బెన్లీగారి ప్లానే మహారాజాపైవేటు
సెక్రెటరీ మీర్జామహమ్మదు ఇస్మాయిలు, మైనూరు దివానగ
నియమించుటకు నిశ్చయింపబడెను. మహారాజా మైనూరు చేర
గనే ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించెదరు.

మైనూరు శాసన సభకు అనధికార అధ్యక్షుని నియమిం
చు మార్చును దర్బారు యిప్పుడుక్షేప లేదని శ్రీప్రెసుకు
జెలియుచున్నది.

చెన్న పురి శాసనసభ

ఆయవ్యయ పట్టిక పైచర్చ

అశలు వదలుకొనవలెను

శాసనసభ్యుల విమర్శలు

చెన్న పురి శాసనసభ నిర్వహణమున తిరిగి సమావేశమైన పురు ఆయవ్యయ పట్టిక పై తిరిగి చర్చ సాగింపబడినది. స్వరాజ్యపక్ష నాయకు డి. సి. వెంకటపతి రాజగారు, విమర్శించుచు, ఈవత్సరపట్టికనుజూచిన యెడల అధికపత్ర మెన్నటి కైనను బాగుపడునాయను విషయమున అశలు వదలుకొనవలసి వచ్చుచున్నదని నుడివీరి.

ప్రజలకు నిరుపయోగము

సంస్కరణలు ప్రారంభమై రే తేదీనకు లయ్యెను. ఇంతవరకు పరిపాలనావ్యయము, పన్నులభారము హెచ్చిపోవుట తగ్గ ప్రజలకు మరెయ్యక ప్రతిభా మేదియు గలుగలేదని సి. వి. వెంకటరమణ ఆయంగారు నుడివీరి. 1921-22 సం. న మన వ్యయము 12 కోట్ల 80 లక్షలు. గతవత్సరము ఈమొత్తమును 2 కోట్ల 50 లక్షలు హెచ్చెను. ప్రభుత్వమువారు రిట్రెంచ్ మెంటు కేయములను అర్రాటులు లాగుచున్నది. నూటికి 25 చొప్పున వ్యయము తగ్గింపబడిన ప్రకటించిరి. కాని ఫలితమేమి? వ్యయము నూటికి 25 చొప్పున తగ్గుటకు బదులు 25 చొప్పున హెచ్చెను. ఈవిషయమున యూరపియన్ సర్వేయింగుల సరించిగాని భారతీయోద్యోగుల సరించిగాని సేవింపును నుడువను. ఇండియన్ ఆఫీసరుల సంఘమువారు తమ వేతనముల తగ్గించుకొనుట కంగీకరించిరి. కాని ప్రభుత్వమువారు రంగీకరింపలేదు. యూరపియన్ సర్వేయింగుల వేతనముల హెచ్చించుచు భారతీయుల యుద్యోగుల వేతనముల తగ్గించుట విశ్వతీయముగ నుండునని భయపడి వారటలుజేసిరి. కాని రిట్రెంచ్ మెంటువారు, నిజము తగ్గింపుల నొనర్చవలసిన చోటులను తొలగింపలేదు. సుమాస్తాబాద్, బంట్టోరులను తగ్గించిరే గాని పెద్ద పెద్ద అధికారుల హెచ్చింపనిచ్చిరి. మన మీషంకల క్రింద గూర్చిని ప్రజలందరు నుడుముగ జేవించుచున్నారని అనుభవించారు. ప్రజలు దారిద్ర్యబాధచే, వ్యాధులకు గురియగుచున్నారు. పట్టణమున నాల్గు మైళ్లదూరము నడచునెడల పీడ్లు లో ప్రజల దుస్థితిని గాంచగలము. ప్రభుత్వమువారు రివెన్యూ మును గమనించి పన్నులు తగ్గింపవలెను. పెట్టారు ప్రాత్యక్షమున ప్రస్తుత ముద్దేశించిన ప్రదేశమునగాక మూడు మైళ్లు ఎగువను నిర్మింప నుద్దేశించుటలు జరుగుచువంతులుగలవు. ఇవి నిజముగనో నే నాక్షేపించను. తామును మరీ మూడు మైళ్లు ఎగువ నిర్మించవలసినదని మాత్రము గోరెదను. అటుల జేయునెడల, అనేక గ్రామముల నానదియందు ముంచివేయ నవసరము దప్పదు. ఈసందర్భమున ప్రాత్యక్ష నిర్మాణమునకు అధికారుల సంరక్షణ భారతీయుల నుండియే నియమించవలెను. ఇటుల నొనర్చిన యెడల, ఆంగ్లేయ ఇంజనీర్లను దిగుమతి జేయవలసిన అవసరము దప్పదు. పైకారా విద్యుచ్ఛక్తి నిర్మాణపరిశ్రమను అమెరికా, ఇంగ్లాండు దేశములనుండి ఇంజనీర్లనుద్దేశించుచున్నారని చెప్పిచున్నది. వీరి కుశల్యము లాపసన పుడు వారి కంట్రాక్టుకాలము ముగియునప్పటికి వారి శాసనమును మోపింపగల భారతీయుల తయారుజేయవలసిన మరతు నేర్పరుపవలెను.

ఆయంగారు ముగించుచు, పురుచ్చేయియందు అరవింద ఫూణును దర్శించుటకు వెళ్లినదియు, అచ్చులు పోలీసువారిచే అసమానపరచబడినదియు దానే ననియు, బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి యొక్కయు భారత ప్రభుత్వమువారి యొక్కయు తత్వపుల ప్రకారమే పరాసువాల్సుకాఖవా రిట్టి చర్యలకు గడంగు మండిరనియు చెప్పి, ఇకపాడ భారతీయు లిట్టి అసమానములకు లోజేయబడకుండ జూడవలెనని గోరిరి.

కష్టనివారణమా? - బడ్జెటునిరాకరణమా?

సి. సి. వెంకటపతి రాజగారు: - ఆయవ్యయపట్టికపై తీవ్రముగ అసంతృప్తిని వెల్లడించిరి. "రాష్ట్రీయ కష్టములందు 188 లక్షలలోనుండి గడిగియున్నాము. ఆదాయమును నిన్నుచిన యెంతవరకు గడిగియే యున్నది. నిన్ను నూలులో యెక్కుముల జేయవలెను. ప్రజలపై క్రొత్తపన్నులను విధించుట మాన్పించవలెను. అధికపన్నుల కష్టపరిస్థితి తేమికావలయును. శాసనసభ్యుల పరిస్థితులందును ఏదేమి ఆయవ్యయ పట్టికయందు దిట్టిలో యున్నట్లుగా పిండుట రాజ్యాంగనిర్వహణ విధిత యగునా? ఇందులకు కారణము లేదు! లాత్తులలో సంరక్షణ కొరత కనుబడి పోలీసు, మున్నగు శాఖలపై మన మధికముగ వెచ్చించుచున్నారము. ఎట్లాబిట్లా మెంటు వ్యయ మధికముగనున్నది. అనవసరములకు శాఖలను తీసివేయవలెను. మరెవరైనను చివరకు అనవసరములను నూతనశాఖల నేర్పరచుచున్నారు. పరిస్థితులను భారతీయులపరమ జేయుటయును, చాలవరకు తగ్గిం

పులు గావించిన నెగాని ఇట్టి సస్థితి భారతీయులకు వేరు మార్గము లేదు.

సంస్కరణములకు నుండెట్లో, సంస్కరణానంతరమును ప్రభుత్వము బాధ్యతలేనిదై యున్నది. సభ్యులు తీర్మానించిన బిల్లు లోకమాత్రమున చట్టములు గాజాలవు. ఏకగ్రీవముగ నంగీకరింపబడిన తీర్మానములు ఆచరణయందు చేరబడవు. నాన్ గజి టిడ్ ఉద్యోగుల కష్టనివారణముల విషయమందును, ఆశామునకు మాత్రం ప్రతి విషయములోను సభవా శేకాభిప్రాయముతో గావించిన తీర్మానముల గతి ఏమాయెను? జైల్లయందు ఖైదీలను గొలుసులతో బిగించెడి అమానవ భర్తయైనను ఆపబడియుండ లేదు. నారాయణ మీనన్ గారి విధుడల గావించబడి యుండలేదు సంస్కరణములు ప్రవేశపెట్టుబడి ఆనందవత్సరము లాయెను. ప్రభాభివ్యములపై ప్రభుత్వమువారి చిత్తమెట్లున్నది? ప్రభుత్వము బాధ్యతావిహీనముగ ప్రవర్తించిన ఈ సంస్కరణముల వలన లాభమేమి?

ప్రజాభివృద్ధి

విషయములో 420 లక్షల ప్రజలకు 760 జైల్లయందు లుమాత్రమే గలవు. 50 వేల మంది కలరావలనను, 20 వేల మహిళా పిల్లలను గతించుచున్నారు. ప్రతి నాగరికతగల దేశమందు ఈజాడ్యములు తగ్గిపోయినవి. మన దేశమందు మరణ సంఖ్య పెచ్చుపెరిగినది. గ్రామములందలి నీటివనతి చాలా అల్పముగ నున్నది. త్రాగుటకైనను చాలిన నీరు సంపత్నరమం చేయక కాలములేని గ్రామము లెన్నియో గలవు. గ్రామముల పారిశుధ్యమున కెట్టి ప్రయత్నములను గావించి యుండలేదు. గ్రామములందలి ప్రజలు నివసించెడి స్థలముల పారిశుధ్యస్థానములు, వైద్యన హాసులుగాని, నీటివనతిగాని లేదు.

విద్యాసౌకర్యము

విద్యాగంధము లేని, జనసామాన్యమునకు ప్రాథమిక విద్యకై తగినంత ప్రయత్నము జరుపబడుట లేదు. విశ్వవిద్యాలయము, సెకండరీవిద్యల కిందుక ప్రయత్నములు పల్లినను అక్షేపజనమున మువకరించు ప్రాథమిక విద్యను ప్రోత్సహించినో ను పయోగమేమి? ప్రభుత్వసహాయము లొందుచున్న పాఠశాలలందు వారికిచ్చి ధనము చానంతగ లేనందున జీవనోపాధికై వా కిరతబ్రహ్మలను నిర్వర్తించవలసినవారగుచున్నారు. అందుచే విద్య సజ్జముగ గరుపబడుటలేదు. వారికి చాలినంత వేతనము లొసంగుచుండిన నీసమస్య త్వరలో పరిష్కరింపబడగలను. గ్రామములందలి కోట్ల వృద్ధిజేయుటవలన గ్రామములు నాగరికతజెందుటయేగాక అధిక లాభములనుగూడ బొందగలవు. కావున ప్రజలన్ని కష్టములచే బాధలనొందుచుండునపు డీ నాగరికత" గల ప్రభుత్వములకు లాభమేమి? ఈకోరికలు నెరవేర్చబాలనినో ఏక కర్తవ్యమేమి? ఆయవ్యయపట్టికను నిరాకరించుటయే గౌరవనీయ మార్గము అని బల్గిరి.

జీవితకేంద్రము

జీవితకేంద్రము స్వసంఘము మంగలి సంఘమును గూర్చి మాటాడుచు కేరముల ననుసరించి మంగలవారు బ్రాహ్మసంఘమునుండి గలిగిరి బల్గిరి. (వ్యూ) మంగలివారు 2 లక్షలకు పైగ నున్నను అన్ని విధముల చాలవెనుకబడి యున్నారనియు వారిని అభివృద్ధికి దెచ్చుటకై ప్రయత్నములు సలుపవలసినదనియు ప్రభుత్వము వారిగోరిరి.

కే. వీరయ్యగారు

(నిన్ను జాతుల ప్రతినిధి) ఆయవ్యయపట్టికపై అశాభంగమును వెల్లడించిరి. కాని ఆయవ్యయ పట్టికయందు లోటుండినను అసంతృప్తి కరముగ లేదనిరి. ఈఆయవ్యయపట్టిక మున్నందు పాశము గరుపగలదనిరి. దేశమందలి అధిక దుస్థితిని తొలగించుట కెట్టి ప్రయత్నములు గావించబడి యుండలేదు. ఈదేశమందు నిన్ను జాతు లన్ని సంఘములకును చాల ఉపయోగకారు లే యున్నారు. రాత్రింబంతు కష్టించి, దేశ సౌభాగ్యమునకు తోడ్పడువారు వీరే. దేశమందు వీరు మూలధంధముల వంటివారు. అట్లుండియు వీరియభివృద్ధికై ఆయవ్యయపట్టికయందు చాలినంత ఏర్పాటు గావించబడి యుండకుండు విచారకరము. 10 జిల్లాలలోను కార్మికశాఖవారు గావించు పని తృప్తికరముగలేదు. అందుచే నాలుగు జిల్లాలకాటిగ గలపి ప్రత్యేక గౌరవ కమిషనరును నియమించి పనిని జరపిన సులభముగ లేగలను. అంటరానివారనబడు నీసమస్య జాతుల కిరులనుండి ఆపదవారాకుండ తొలగించినచో వారి కనేకవిధముల మేలు గావించినవారయ్యెదరు. రాష్ట్రనిరుంతరము 280 విద్యార్థి వేతనములు మాత్రమే నిన్ను జాతుల బాలర కొంగబడి యున్నది. కార్మిక శాఖవారి కృషి "పిల్లనానికి అరటిపండుజూపి బుజ్జగించి"నటుల ఉన్నది.

"నేబట్టి కుండేటికి మూడేక్కాళ్లు"

ఇక స్థానిక సంఘములకు నానిశేషముల విషయములో అనేక స్థానిక సంఘములందును, పురపాలక సంఘములందును నిన్ను జాతులకు తగిన ప్రాతినిధ్య మొనగబడుట లేదు. 803 వైగనున్న ముగిసిపత్ సంఘములలో 24 సంఘములందును, 24 జిల్లాసంఘములలో 4 సంఘము లందును, 660 యూనియన్ బోర్డులలో చాల అధికముగను నిన్ను జాతుల ప్రతినిధులను నియమించి యుండలేదు. మంత్రిగారు "తానుబట్టి కుండేటికి మూడేక్కాళ్లు"ను వాదమును విడువలేను.

విద్యా సౌకర్యము

1057 ఎలిమెంటరీ పాఠశాలలలో 800 పాఠశాలలలో మాత్రమే నిన్ను జాతులవారు జేర్చుకొన బడుచున్నారు. విగతి పాఠశాలలందును ఎట్టి యాటంకములేక బాలరను జేర్చుకొనునటుల ఉత్తరువులను జారీచేయించెదరని నమోదును. ఇక నావి ద్యాలయములందు జేప్పవిగ్య యెట్టిది? "పిల్లి, ఎలుక నూపపై నూర్చుండవనియు, కన్నులు లేనివాడు న్నెట్టి, చెవులు లేనివాడు చెట్టి" యనువిషయములను జేప్పెను. (నవ్వు) ఇదియో విద్యయనగ? ప్రభుత్వపాఠశాలలలో నిన్ను జాతులకు చితిముగ విద్యగరపబడవలెను. ప్రభుత్వ సహాయము బొందు పాఠశాలలందును, మిషన్ పాఠశాలలందును నాలుగవవంతు ఉత్తమును చెల్లించునటుల జేయవలెను. విద్యాంగ మంత్రిగారి సానుభూతి ఆచరణయందు జూపెట్టెదరని నమోదును. జైల్లయందు నీవమకు పశులకు నిన్ను జాతులనే ప్రత్యేకముగ నియమించారు. ప్లాఫ్ సెలక్షన్ విషయములో కేవలము పరీక్షయందు బాగుగ కృతార్థులుగానంతమాత్రమున ఉద్యోగములందు తీసికొనకుండరాదు. పరీక్షలందు బాగుగ వ్రాయగలవా ఉద్యోగ విద్యవహుండు వెనుకబడవచ్చును. కావున వైవిధ్యముల కెల్ల గమనించి తగిన ప్రయత్నముల గావించరని నమోదును" అని బల్గిరి.

సిదప సి. పుడుగారు కొలచినపు మాటాడిరి.

సి. నేతురత్నము అయ్యగారు, శంభాపూరు తిరుమనాపల్లి జిల్లాలలో ఇరిగేషన్ కాలనుల దుస్థితిని గురించి వివరించుచు, వానిని మరమ్మతు లొనర్చుటకు ప్రభుత్వమువారు వెంటనే చర్యదీసికొనవలసినదని గోరిరి.

అయ్యగారు, అధికశాఖవారి దురాచారములను తీవ్రముగ విమర్శించుచు "పాదుపుగ ఖర్చుపెట్టుట" అన నేమియో యెరుగనట్లున్నదని నుడివీరి. తమిళ విశ్వవిద్యాలయము సుబ్రహ్మణ్య పిల్లైగారు తమిళ విశ్వవిద్యాలయము లేర్పరుచుటకు చర్యదీసుకొనవలెనని గోరిరి. మునిసిపాలిటీలకు నానిశేషముల జేయునపుడు జిల్లాకలెక్టరుల నేగాక, పురపాలక సంఘాధ్యక్షులనుగూడ సంప్రదించవలెను.

దత్తమండలముల దుస్థితి

"దత్తమండలములు సంబంధించినంతవరకు, అనుకూల సంపత్నరములకంటె ప్రతి మా ల సం వ త్స ర ము లే అధికము. అట్టిజిల్లాలయందు తగు ఇ రి గే ష ను నిధులు నేర్పరచి షానుముల నివారించుట కెత్తించుటకుబదులు షానుమ నేమియో యెరుగని శంభాపూరు మొవలజిల్లాలలో ఇరిగేషన్ వసతుల సభివృద్ధి పరుచు విషయమే ప్రభుత్వము వారు నిరంతరమును అలోచించుచుండురు". అని వి. శేషారెడ్డిగారు తెలిపించిరి. దత్తమండలములలో నెచ్చుట చూచినను అట్టి శాఖ ప్రత్యక్షమునందును. ఈశాఖ, ప్రజల కధికకార్యముల నొసగుటకు మారు ప్రజాదీపరకు కనివినియోగని బాధల కలుగజేయుచున్నది. రైతులు సులభముగ వ్యవసాయ సాధనముల సంపాదించుకొనుట దుస్సాగ్య మగుచున్నది. పశువులకు పుల్లరి చాలఅధికముగలచే వీరైతులు తమ పశువుల నమ్ముకొనవలసి వచ్చుచున్నది. ఇందువలన ప్రభుత్వము ఒడిగూడ లాభముగలుగదు. దత్తమండలములలో, ఆబ్జార్కి పరిపాలన మరంత హీనముగ నున్నది. త్రాగవలమకొనువారికి, ఎట్టి వసతులైన యొసగబడుచున్నది. విద్యావిషయములలో దత్తమండలములు చాల వెనుకబడి యున్నవి. ప్రభుత్వమువారు పాఠశాల స్థాపించు విషయమున, భాగ్యనంతయుల జిల్లాలకంటె దత్తమండలముల చాల నిరాదరణ మొనర్చుచున్నారు. 500 లక్షపైగా జనసంఖ్య గల గ్రామములందుగూడ పాఠశాలలను స్థాపించుటలేదు. కర్నూలు జిల్లాబోర్డువారు విద్యాపన్ను మొత్తమునంతను నిమూలజేసిరి. అయినను విద్యను ప్రజలకంటె బాటులో కి దెచ్చుటకు ప్రభుత్వమువారు తగుసహాయ మొనర్చలేదు. శేషారెడ్డిగారు ముగించుచు దత్తమండలములలో నీటి సదుల దుస్థితిని గురించి వివరించిరి. త్రాగుటకు మంచినీళ్ల బావులులేని గ్రామములు దత్తమండలములందు పర్యసాధారణము. కొన్ని గ్రామముల ప్రజలు మంచినీళ్లకొరకు ప్రతిదినమును నాగ్గయ్యును మైళ్లదూరము వెళ్లెను, లసి వచ్చుచున్నది. ఈసందర్భమున నిన్ను జాతులకే తి మరంత దుర్భరముగ నున్నది. కాని ప్రభుత్వమువారు లీ విషయములను గమనించి దత్తమండలముల స్థానిక సంఘముకు ధారాళముగ వివాళముల నొసగెదరని నమ్ముచున్నాను.

భానోజిరావుగారు

అధికసభ్యుని ఆయవ్యయపట్టికను చాల ప్రశంసపీయముగ తయారుజేసిరిని నుడివీరి. ప్రభుత్వమువారు ఋణములకొనకుటలో ఏమాత్రముల నలంబించుచున్నారో. అర్థముగానున్నది. చాల పెద్ద మొత్తములు గానలసేయున్న కాపిలలుబిల్లులకు గూడ సాంపత్సరికాయముల నుండియే చెల్లించుట చాల ఆక్షేపణీయము. న్యాయశాఖనుగూర్చి మాటాడుచు ఏజెన్సీలో ప్రత్యేకముగ క్రొత్తగా నొకకోర్టును ఏర్పరుపవంతులను తీవ్రముగ నాక్షేపించిరి. ఏజెన్సీ సెమనస్కోర్టులకు ప్రభుత్వమువారికిగూడ నవ్వకు గలుగుటలేదు. అచ్చటి ప్రజలు - విక జిల్లా మునసబుకోర్టును స్థాపింపవలసినదని గోరుచున్నారు. విశాఖపట్నమునందలి వైద్యశాలను అభివృద్ధిపరుచుట చాల అవసరము. విశాఖపట్నమునందలి వైద్యకళాశాలయందలి విద్యాసౌక

మన కొరతను, అచ్చటి వైద్యులను అన్ని విషయములందును మొదటి తరగతి వైద్యులకు అందజేయుటకును, విశాఖపట్నమును విస్తరించుటకును కేంద్రప్రభుత్వము నున్నది. అచ్చటి కొక ఇంజనీరింగ్ కళాశాలను కూడ త్వరలో స్థాపింపవలెను.

ఈనాటి రెండు ఫలాహారములు లేచిరి.

ఫలహారానంతరము

శాసనసభవారు నిన్న మధ్యాహ్నము ఫలహారానంతరము తిరిగి సమావేశమైనపుడు, అధ్యక్ష నాథులుగా ఆయనయే పట్టికను గురించి మాట్లాడుచు, పరిపాలనాకాళుల వ్యయమును తగ్గించుటకు గట్టి ప్రయత్నముల నొనరించినగాని, లోటులు మాపుమేరకాలములో తగ్గ నూచనలు గమనించుట లేదని మండిచిరి. గ్రామ కోట్లల అధికారులను పోషింపవలెనని మీరు గోరిరి. పట్టికగోడ్డులు, నూతులు మొదలగువానిని ప్రజలందరు నుపయోగించుకొనవచ్చు నని ప్రకటించినను ఆచరణలో నాయత్తరువేమైనను ననుసరింపబడుటలేదు. ఆయత్తరువునకు ప్రతిపాదకుగ వర్తించినవారిపై ప్రభుత్వమువారు తీవ్రముగ చర్య దీసికొనవలెను. ఆంధ్రవిద్యవిద్యాలయము స్థాపింపబడి నందులకు పన్నాసములు చాల పనికివచ్చిరి. త్వరలోనే మంత్రి గారు తమిళ విశ్వవిద్యాలయమునుగూడ స్థాపింపవలెను. ప్రభుత్వ ఉద్యోగ కాలకులకు తనసంఘమువారికి తన ప్రాతినిధ్య మొసగుట లేదని మీ రాజేసింది.

కర్నూలు కష్టములు

శరభారెడ్డిగారు దీర్ఘముగ నుపన్యసించుచు కర్నూలు ప్రజల కష్టముల వివరించిరి. చిత్రమండలములలో ఇరవేమ వలన ప్రభుత్వమునా రెట్టి ఏంపుటలను కేసులేదు. అటు వీ కాళులన ప్రజలకు గలుగుచున్న ఇబ్బందుల గురించియు విద్య సౌకర్యముల హానీ గురించియు శేషారెడ్డిగారు పోషిన విషయములే విస్తరించి చెప్పిరి.

పి. సి. ముత్తురెడ్డిగారు తమిళమునందు, సభ్యులు కడు పురస్కారమునందు నవిధమున నుపన్యసించి కోట్లభీమలను పోషించుటలన ప్రజలకు గలించుచు కష్టముల వివరించి స్థాపన మాన్యుటలను తగ్గింపవలెనని గోరిరి.

దేశీయపరిశ్రమల నణగదొక్కట

జి.ఎ. పాల్వనాగారు మాట్లాడుచు, దేశీయ పరిశ్రమలు ప్రజల రానుండేయుటకు ప్రభుత్వమునా అందజేయుచున్న ప్రయత్నములను తీవ్రముగ విమర్శించిరి. ఈనాటి రాజ్యమున పట్టికయందు జెబుపబడిన అంకెలను జూచినపుడు ప్రజల ఆర్థికదుస్థితి ఎప్పు టైనను దీరునాయని నిరాశపడదు మన్నది. ఇక సంస్కరణలన్నవో, కాననసభవారి కొనగబడిన హక్కులే స్వల్పము. ఆస్వల్పహక్కులనుగూడ ప్రభుత్వమువారు క్రమక్రమముగా కత్తిరించి వేయుచుండిరి. శాసనసభవారి తీర్మానములలో చాల భాగము నిరాకరింపబడిన. ఆయనయేపట్టికలో వారొనర్చిన తగ్గింపు లన్నియును కూడ పునరుద్ధరింపబడిన. ప్రభుత్వమునా రెడతెగినను, పెద్దయోధ్యోగల కెక్కువ ధనమును వెచ్చించుట కే ఆలోచించుచు మన్నార గాని, చిన్న యుద్యోగల దుస్థితిని తొలగించు విషయమాలోచించుటలేదు. పోలీసుకాళులందు లోమనబాధి నేటు సర్వమును తగ్గించుటకు ప్రభుత్వమునా అందజేయుచున్న ప్రయత్నము లిందుకు నిదర్శనము. అదేసమయమున పోలీసుకాళులందు పెద్ద యుద్యోగలను పోషించుటకు ప్రయత్నించుచున్నార. అందువలన శాంతిరక్షణమునకు భంగముగలుగగలదు.

పాల్వనాగారు ముగించుచు, మదరాసునందును మంగళూరునందును అనేక దేశీయపరిశ్రమల గొంతులు నులిమివేయబడుచున్నవి మండిచిరి. ఇందుకు ఆర్థికదౌర్బల్యమే కారణము. మంగళూరునందలి ఫ్యాబ్రికలను, మదరాసులోని చక్కెర ఇండియా పరిశ్రమలను దివాలా దివలవలసివచ్చుటయే ఇందుకునిదర్శనము. ప్రభుత్వమువారుగాని, ఇంజనీరులుగూడా ఇందుకునిదర్శనము. ఈపరిశ్రమలకు సహాయమునచ్చుట తప్పింపలేదు సరిగదా. వానికి ఎక్కువజీతమిచ్చి గలగజేసిరి. విదేశీయ పరిశ్రమలవారున, వర్తకులను, ఆర్థికచిక్కులందున్న ప్రభుత్వము ఇంజనీరులుగూడా వెంటనే వారిసహాయమునకు పగుగొట్టును. దేశీయ పరిశ్రమల నిట్టి పరిస్థితులనుండి తప్పింపవలెను.

ఆదిమాంధ్రుల కోర్కెలు

నం.లెట్టి జేవేందుగారు మాట్లాడుచు ఎలిమెంటరీ పాఠశాలలందరి ఉపాధ్యాయులకు ప్రస్తుత మొసంగడి జీతములు తీవ్రపాధికి చాలనియ్య, హీనపక్షము నెలకు 20 రూపములైన ఒసంగవలెననియ విద్యాంగమంత్రిగారిని గోరిరి.

బో.దా. మైసూరురాష్ట్రముందు నిన్నుజాతులకుచితముగ విద్యనొచ్చుచున్నార. కాన లైటింగ్ ప్రభుత్వమువారును అట్లే ఉచితవిద్యనొసంగుచు, మరియూ పేదవారకు బాలురకు అన్నపాత్రములనుగూడ ఇవ్వవలెనని గోరిరి.

ఆంధ్రదేశములో కార్మికకాళు చాలినంతలు లేదు. జిల్లా కొక కార్మికకోడ్యోయండినగాని అది ఆంధ్రకార్మికుల కష్టము తీరేరజాలవు. నిన్నుజాతులు వృద్ధిరాలవలయుననిన ప్రతిజిల్లా యందును ప్రచారమునందుటకు సదుపాయములుజరిపి, గౌరవకార్మికకోడ్యోగల నియమించి పత్రగ్రామముల ఆరోగ్యసౌఖ్యధారముల నృద్ధిజేయవలెననిరి. పోలీసు, సివిలు, రివిన్యూకాళులలో జవానులు మొదలు ఉద్యోగములు, అంటుదోషము అనుకారణముచే, ఉన్నతకులములవారి ఇంట్లలో పనిజేయుటకు పనికిరావకారణమున, నిన్నుజాతుల కొసంగుటకదు. కావున ముందు నిన్నుజాతుల కొసంగుట తుర్తర వొ సంగవలెననిరి. ఆంధ్రదేశమునందు తెంచుకోట్లనున్న తావులందు తమసంఘమునకు తగినప్రాతినిధ్య మొసంగవలయుననియు, ఏలూరు ప్రజాసంఘములో 4 శాతముల తమసంఘమువారికి ప్రస్తుతమున్న ఒక స్థానమునా ప్రతిమేగాక మరిరెండుస్థానము లొసంగవలయునని బోగిరి. నిన్నుజాతుల కొసంగిన భూములఖరీదును నమూనాజేయవలయునను ఈ తర్జువులను రద్దుజేసి పట్టాలను ఉచితముగ నొసంగవలెననియ్య, ఇంకను పెక్కుమందికి బంజరుభూముల కొసంగవలెనని గోరిరి.

స్థానికసంస్థలయందును, మ్యునిసిపాలిటీలందును నిన్నుజాతులకు తగినప్రాతినిధ్య మొసంగవలెననిరి. కొన్నిచోట్ల ఆదిమాంధ్రుల కొసంగవలెన ప్రాతినిధ్యము కైగ్రస్తవుల కొసంగబడుచున్నది. కాన ఆదిమాంధ్రుల నామినేషనులను నృద్ధిపరుపగోరిరి.

ఉపన్యాసముల అభివృద్ధికాళు పరిపాలననుగూర్చి మాట్లాడుచు ప్రతిజిల్లా, లాల్పాకాయందును సమాకారసంఘములు విరివిగ స్థాపించి నిన్నుజాతుల యభివృద్ధికి దోహదపలయునని గోరిరి. ఆదిమాంధ్రులకు కూడ ముద్రాసునందలి క్రిష్టియన్ బాంకునందే తీసికొనవలయును. ఇతరబ్యాంకులలో తీయరాదని జెప్పట “ఏనుక్రీస్తుననుమి ముచ్చుపుముంటేనేగాని మోక్షములేదు” అనునాంధ్రమునలే నున్నది. కావున ఎవరెవరి ఇష్టమయిన బ్యాంకులలో రుణము తెచ్చుకొనవలెనని ఉత్తరువు లొసంగవలెనని గోరిరి.

ఏ. చిరంబర నాథుగారు మాట్లాడుచు, అన్నికాళులయందును ప్రభుత్వమువారి పరిపాలన మిగల అసంతృప్తికరముగ నున్నదని నిదర్శన పూర్వకముగ జెప్పిరి. హైడ్రో ఎలెక్ట్రిక్ స్కీమునకు 10 లక్షల రూపములు ప్రత్యేకించినందులకు లామెంబరుగారికి దోషములు కృతజ్ఞులగునందున బోగిరి. ఆల్బానీ పరిపాలనయందు నూతనపన్నులను విధించుట సమంజసము గాదనిరి. తమ సంఘముందు ఉన్నతీయోగముల నిడివృద్ధి జేవలయునని గోరిరి.

“అహ! ఆర్థికసభ్యుని ధైర్యము!”

జి. బి. సి. సి. యతిరాజులు నాయుడుగారు ఆయనయేపట్టికను ప్రవేశపెట్టినందులకు ఆర్థికసభ్యుని అభినందించిరి. ఆయనయేపట్టికను విశేషముగ పరీక్షించినచో లోటుగల ఆయనయే పట్టికయని జెప్పజాలనునది. ఎట్టి ప్రతిపాదక పరిస్థితులయందును జంకుగొంతు లేక గొ.ఆ.క.సభ్యుడెట్టి ఆయనయేపట్టికను ప్రవేశపెట్టినందులకాతని ధైర్యసాహసములనుగగ్గించిరి. ప్రతిపాదక పరిస్థితులగావించిన ప్రసంగములన్నియు మంత్రుల పరిపాలనపై తీవ్రభూషణముగ నున్నవనిరి. ప్రధానమంత్రిగారు గావించిన నామినేషనుల గోరెంతులు కొండెంతులకే జేసి ప్రతిపాదక పక్షమువారు తీవ్ర విమర్శనలుగావించుట వారిట్టి భూషణములతోడనే తమవిధిని నిర్వహించినటుల తృప్తిజేందెవరిని? తెలియుచున్నదని. విదప ఉపన్యాసములు ప్రతిపాదక పక్షమునందలి సభ్యుల ప్రసంగముల కొక్కటొక్కటిగ పునర్వీక్షించిరి. హైడ్రో ఎలెక్ట్రిక్ స్కీమువిషయమై ఎంత స్వల్పముగ జెప్పినంత మంచివనిరి. వ్యాయకార్మినిర్వాహకకాళు విభజనకును, ఇర్రిగేషను బిల్లును ఇంతవరకు చట్టముగ జేయుచుండుటయే కొరతయగ నున్నను ఎటులైనను లామెంబరు గారికి వందనము గల్గింప వలెననిరి.

లామెంబరు:—ఆవందనముల నేనానందుట లేదు. విరప జిల్లా నాయుడుగారు మాట్లాడుచు చచ్చుపురి జిల్లాస్థానిక సంఘముల చట్టమును ప్రతిసంఘమునకును తగిన ప్రాతినిధ్యముండులాగున మార్చవలయునని ప్రధానమంత్రిగారిని గోరిరి. (లేత కూల పక్షముందు వినుడు, వినుడను కేకలు) జిల్లావిద్యా సంఘములకు ధనమొసంగటలో మరియొకంత ఉదార మనస్కులై యుండవలెనని విద్యామంత్రిగారిని గోరిరి.

గుంటూరు జిల్లాయందు చాలటంకుకోడులపై వందనలు లేవనియు, వానిని నిర్మించుటకు ధనమొసంగ గోరిరి. పాళకాలలందు న్యనసాయ విద్యను నృద్ధిజేయవలెనని గోరిరి.

“దివాలాకు దారిదీయుటయూ?”

రా.బి. ఏ. యస్. కృష్ణారావు పంతులుగారు మాట్లాడుచు అచ్చటచ్చట ఒకటి రెండు కార్మికులకు విడచిన ను మొత్తముదాదా పరిపాలన ఎవ్వరికిని సంత్రిష్టగిరింప జాలదనియు, విధానము అపజయముగాంచెననియు బోగిరి. సంస్కరణముల యనంతరము నృద్ధిజేయబడిన ఆదాయమిప్పుడెందు జోయెను! అందు చాలాభాగము వేతనముల పెక్కువ జేయుటయందును, అలవెన్నలు మొదలగువాని

యందు వెచ్చింపబడినది. పచ్చి న్యాయము అపరిమితముగ అట్టికమైనది. రెండవవిషయ మేమన 1921-22 సం॥ మొదలుకొని ఏటలను ఆయనయే పట్టికయందు లోటును గన్నరుచునే యున్నాము. ఈసీతగతులు క్రమముగ దివాలాకు దారితియునేమాయని సంశయపడవలెనని విషయము గావున నిది తృప్తికరముగాదు. సంస్కరణముల యనంతరము పన్నులభార మధికమైనది. కోడ్గోడ్ల, స్థాంపుపన్ను, నూతన మ్యునిసిపల్ చట్టముక్రింద స్థానికపన్ను మున్నగునవి, అధికమైవి. లాండు రివిన్యూ అధికమై యుండనేయున్నదిగదా? ఇట్లు క్రొత్త పన్నులు విధించుటయే, వ్యయమును అధిక మొనర్చుటయు గావించినవివర ఆయాకాళులందభివృద్ధిగిరి యుండినచో. కొంతవరకు తృప్తికొంది యుండెడివారముకాని ఫలితములట్లులేవు.

సంస్కరణములకు పూర్వమే భారత ప్రభుత్వమువారు రు. 26 లక్షలను ఒసంగియుండిరి. ఆధనమిప్పుటికంటే విరివిగజేపంచిపెట్టబడినది. ప్రస్తుతము క్రొత్త పవతిలన స్థానిక సంఘములు బొందుచున్న లాభమేమియులేదు. ప్రాథమిక విద్యావిషయమందును గోఖలేగా రీఅంధోళనను ప్రారంభించినదాది బారత ప్రభుత్వమువారు అప్పుడప్పుడు ధనము నుదారభావముతో నొసంగుచునే యుండిరి. అచ్చటచ్చట కోడ్లకుగాని తదితర సుఖాదారములకు కొద్ది గొప్ప ధనమొసంగినందుల కంతగ ప్రశంసించబడు లేదు. మనచాతుర్యము కృతజ్ఞులమై

జి. పరిగెన్ను గారు

దక్షిణయండియా టెన్నిసుచండెములలో విజయము గాంచిరి.

వీరితో బాలగోపాలనుగారు నమముగ నాడిరి గాని, తుదకు శరీరదౌర్బల్యముచే మానుకొనవలసినవారయిరి.

యండినచో నీవిధానమును ఆచరణయందు పెట్టినందులకేగాని, నీవిధానమును కనిపెట్టినందులకుగాను. ఈమాత్రము వారొనర్చి యుండినచో వది విజయగ ఆనూనమే. (వినుడు, వినుడు) గ్రామములందు నివసించు జనసామాన్యముయొక్క సంతకాక్ష మనము గావించిన పనియేమిని వివరించినచో భూమిముగ జెట్టియభివృద్ధియు జరుగలేదని అంగీ.రింపకతిప్పదు. లాండు రివిన్యూ లాండుదీనరూపిపు; లాండు పెన్ను; న్యనసాయము; ఇర్రిగేషను అను నీనాలుగు అంశములను వేర్వేరుగ వివరించిన నీవిషయము స్పష్టపడగలదు.

ల్యాండురీవిన్యూ

విషయమై 1921 సం॥ డిసెంబరుకలలో నీసభవారు కార్మికుల జేతెట్టులు గావలయునని తీర్మానము గావించిరి. తీర్మాన మత్తిధికసంఖ్యకులచే నామోదించబడిన. మంత్రులును తీర్మానమైయుండిరి. ఫలితమేమి? నీవిషయములో భారత ప్రభుత్వమువారి యంగీకారము బడయుటకు మన ప్రభుత్వము వారు నిజముగ ప్రయత్నించుట గావించియుండిరా? ఇంతవరకెట్టి సమాధానములేదు. ఈవిషయములో భారత ప్రభుత్వము వారికిని తమమును ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరుగుచున్నవి ఇంతవరకు రివిన్యూ మెంబరుగారు జెప్పియుండిరి. ఈతీర్మాన

మును గావించు సందర్భముననే రివిన్యూ పెంబరుగాను "ఒక మామయి దినములు సభ్యులు చేసిన రివిన్యూలును నే నేయుపసాదించెను. ఇప్పుడే తీర్మానమేల? " అని బోధించెను. కాని సభ్యులు వారిమాటలకంటె విచిత్రములైన అంతయు యొసంగి తీర్మానమును అంగీకరించిరి. నెలలో జేయుదుమనిన పని సంవత్సరములు గడిచినను గాలేదు. భూభామందుకొని, భూమి సాగుజేయువానియొక్కగాని అభివృద్ధికి లాపెంబరు వారు గావించిన దెట్టియులేదు. వ్యవసాయమును సామాన్య కృషివలనకెట్టి లాభము గలిగియుండలేదు. ఈవిధములను ప్రభుత్వ మువారి యభిప్రాయము సరియైనదిగాదు. మూలసిద్ధాంతమునే గాక తదితరములనుకలెల్ల అలోచించిననెగాని ఎట్టిపనియు జరుగనేరదనిరి.

హైకోర్టునందు మహమ్మదీయ న్యాయమూర్తులు

కళింగు సాహెబుగారు మాట్లాడుచు ఆదాయమునకు దగిన వ్యయమును సభ్యులనుండిగల పరిపాలనా సావధానము

హస్తరు సతి గారు

ఈమె దక్షిణయిండియా పెన్సిను సందేములలో జయము గాంచెను.

ఇదివరకు వింబిల్డును సందేములలో నాడి ప్రఖ్యాతి వహించియుండెను. ఈమెమాట ప్రభువుల యాట కేమాత్రము గిరిపాదు.

మును శింకెంబలపి వచ్చుననిరి. ఆయనయలను పరిశ్రమలు యే మన యశకుమరె యుండలెను. అందులను మార్గమెట్టి? ఇదియకే పన్నులభారముచే త్రుంగిపావును నిర్మాణముచే మోతముగ పన్నులు విధించుట మాడెను. ఇకమిగిలినది భర్యును తగ్గించుటయే! ఎట్లు? కొలదినంబులములకొను జరిగినను ల ఏక క్షణములోనో నల్లగురు బానలనుగాని లేక ఏవాలను గ్రామము గల నల్లగురు గ్రామములను తీసివేయుటగాని కాదు. దీనికి హెచ్చుము పోకతావున గలదు. రివిన్యూబోర్డులను ఎట్టి యొక యోగమును లేదని కలెవురభిప్రాయముల నొసంగియుండిరి. దీనిని దీసివేసిన నెంతయో ధనము మిగలగలదు.

ఇకకేమి లాభము చట్టము, సానికసంఘముల చట్టముల యందలి సదుపయోగమును లాభముల ప్రభుత్వమువారు బహుశాక పోయిరి. ఏకలవ పరిపాలనా సామర్థ్యము వృద్ధికొందు గలదు.

హైకోర్టు - మహమ్మదీయ న్యాయమూర్తులు

హైకోర్టునందొక మహమ్మదీయ న్యాయమూర్తికి స్థానముగలదు. మహమ్మదీయు డాసానును తనకి ఇప్పటికి 50 సంవత్సరములు ఇంతవరకు ఆసానును వరయొక మహమ్మదీయుని నియమించి యుండలేదు. కేసిన వారులభించలేదని జెప్పవచ్చును. కాని ఆయన సభ్యులులేను. నిజముగ ప్రభుత్వమువారి వివయములలో శ్రద్ధవహించి కండ్లువిప్పిజూచినచో ఒకలేగాదు ఎంతవో అన్యాయముల తెలియగలదు. పోలీసుకాపులందుమహమ్మదీయులకు

జ్ఞానముగలవారెందు ప ద వు ల నొసంగుననని బోధించిరి. గ్రామములందరి రోడ్లు నీటివనతులకై సాతనస్థిమలును ప్రవేశపెట్టుట సంతోషదాయకము యైనను ప్రస్తుత మొసంగిన ధనము ప్రజలభివృద్ధికి సంపూర్ణముగ తోడ్పడజాలననిరి. జిల్లా ప్రకృతి సంఘమును తగినరీతిని మార్పులకు వెంటనే జిల్లా సుపరీండెంట్ నలయునని గోరిరి. మహమ్మదీయ బాలబాలకుల విద్య నభివృద్ధిజేయుటకు విద్యామంత్రిగారిని వేడిరి.

సీతప సభ మంగివబడెను.

నేటిదినచర్య

“ద్వంద్వప్రభుత్వమందు అభివృద్ధి ఆనంభవము - కాంగ్రెసుశక్తియును బలపరుపుడు”

ఆయనయపట్టికపై సభ్యుల ప్రసంగములు

నేటి ఉదయము గాఢ యమ. రత్నసామిగారి ఆశ్చర్యకృతీంద సమావేశమైన చన్దుపురి శాసనసభయందు ఆయనయపట్టికపై సభ్యులు ప్రసంగించిరి. నేడు 11 గంటలకుంచియే ప్రవృత్తిరములు లేకనే కార్యక్రమము నారంభించిరి. మంత్రి వర్గమువారి పక్షము, ప్రతిపక్షములకుమధ్యగూడ పలువురు సభ్యులు మాట్లాడిరి. ఉత్తర ఆంధ్రానుంచి మాతనముగ ప్రవేశించుట జయమందిన సి. వెంకటరంగం వాడుకగాడు కాంగ్రెసుపక్షమును బలపరుపలననదిగ కోరుచు మాట్లాడిరి.

గురుస్వామి (తమిళనాడు)

గారు మాట్లాడుచు నిమ్మజాతులకు విద్యాపాఠశాలలను తీసికొని సుభాధారములను గలగడయలననదిగ గోరిరి. ప్రాథమిక విద్యాభివృద్ధికి ప్రయోగించిన 10 లక్షల రూపాయలలో నిమ్మజాతులందు విద్యాభివృద్ధికి తగినధనము వెచ్చించుట గాక కాని గోరిరి. నిమ్మజాతుల బహుభులకు విద్యను సుకరముగ జేయుటకై జీతముల తీసివేయుటగాని, లేక కొంతసంకైత తగ్గించుటగాని జేయవలెననిరి. కార్యకాళి ఇప్పటికంటెను అధికముగ నిమ్మజాతుల యభివృద్ధికి తోడ్పడలెనని పేర్కొనిరి.

వెంకట రంగంవాయుడుగారు మాట్లాడుచు ప్రపంచచరిత్రయందు చెప్పడు, ఏనాగరిక దేశమందును ప్రయత్నింపబడని పరిపాలనయందు ప్రస్తుతము భారతీయులు నుని? యున్నారని బోధించిరి. అదియే ద్వంద్వప్రభుత్వపరిపాలనము. ఈపరిపాలనా విధానముచే ప్రభుత్వసభ్యులు కేసలము బాధ్యతా విహీనులై ప్రవర్తించుచున్నారని ప్రజాయత్త కాళాధిపతులను మంత్రులు ప్రభుత్వసభ్యుల సహాయములేదే ఏపనిగాని జేయుటకు ఆత్యంత యత్నము. దీనికి తోడుగ గవర్నరుగారు తమ నిరంకుశాధికారముచే ప్రభుత్వసభ్యులకు బాసటగ నిలిచి ప్రజాప్రతినిధులు గావించిన తీర్మానముల నెంతటివానికైన అణచివేయ నీశముగ నున్నారని.

ఇటీవలపాలన దేశమందు జరుగుననకు వివిధముల అభివృద్ధిని గాని తలపెట్టుట ఆనంభవము. ఇటీవలికొంతల వలననే కాంగ్రెసు వారు ఈ ధానమును సరిజేయుటకు ప్రయత్నముల నాయలనన వాడెరి. భారతశాసనసభయందు ప్రజాప్రతినిధులుగిరిన దేశీయాయములను ప్రభుత్వవా డెట్లు గౌరవించిరి? అయ్యవతో నిరాచరణ యొనర్పిరి. ప్రజాప్రతినిధులు త్రోసివేసిన గ్రామములన్నియు రాజ పరిపాలన గారు నిరంకుశముగ ఉత్తరములే పునరుద్ధరించుచున్నారని. ఇది అభిలభారత సమస్య మాత్రమే గాదు, ఈ ప్రభుత్వమందును అట్టి ప్రవర్తనయు, ప్రజాప్రతినిధుల అసహాయతయు వెల్లడియుననే యున్నది. వాల్లమెంట్లు జాయింట్లు కమిటీవారు భూమికిను శాసనమును కిషోర్ను కేసి 7 సంవత్సరములు గావచ్చినను ఇంతవరకు ఎట్టిశాసనము గావించబడలేదు. భారత ప్రభుత్వమువారిలో ఉత్తరప్రభుత్వములు జరుగుచున్నవి. ఆయనయందే కీసెటిల మెంట్లు ప్రజలకై అధిక భారమును మోపుచున్నది. కొద్దికేసె ప్రాంత సమస్యలు పెంచబడినవి. ఇట్లే పరిపాలనయందలి లోపములను వందలకొలది పేర్కొనగలము. కావున మన కర్తవ్య మేమి? కాన్సుగరు కాంగ్రెసు అసంతోషము దేశమునందు కాంగ్రెసు పక్షమునకు చాలబలును గలిగియున్నది.

కాంగ్రెసు అసంతోషము మన శాసనసభయందు జరిగినందు ప్రవృత్తిరముల యందును కాంగ్రెసు ఆభ్యర్థితే అయ్యుత విజయమును బడెనుబోధించిరి. ఎంతయో అధికార బలమును, అధికార పలుకుబడిని గల జస్టిసు పక్ష అభ్యర్థులు గాటికి గొట్టుకొనిపొయిరి. కాన ఈరెండు ఎన్నికలవలనను దేశమందు కాంగ్రెసును కెంతవలయుబడిగలవో ఎంతగవచ్చును. కావున ఎట్టియభివృద్ధిని గాని జేయుటకయ్యుటయెన్న ప్రభుత్వము వారి యనుగ్రహము కొరకై వేచియుండుటకు బదులు - త్వరలో అట్టి ప్రభుత్వము వారినుంచి వినపాములను పైకొనుటకు, ప్రభుత్వమువారిని లోంగ జేయుటకును ప్రయత్నింపవలెను. కావున కాంగ్రెసుపక్షముతో జేయు గడిసి ఈపనిని జేయుట కింతకన్న ను బాంచి తగుగానుండువో? పేర్కొనిరి. (కరతాకర్షణము)

యమ.సి.రాజాగారు మాట్లాడుచు ముఖ్యముగ నిమ్మజాతుల కష్ట సుఖములనుగూర్చి మాట్లాడిరి. అధికారమందున్న (జస్టిసు) పక్షమువారు నిమ్మజాతులకు తగిన యభివృద్ధిని గానింపలేదు.

బోధించిరి. విద్యాకాళియందును నిమ్మజాతుల యభివృద్ధి కనేక యాటంకము లొకను ప్రబోధించుచుననిరి.

గ్రామములలో గారు మాట్లాడుచు దేశము వృద్ధికి రావలయునన ప్రాథమికవిద్యను వృద్ధిజేయవలెననియు, పీస పక్షము ప్రజాగ్రామములందు ఒకపాఠశాలయొక ఉండవలెనని బోధించిరి. పల్లెగ్రామములందు ఆరోగ్యము, రోడ్లు, నీటివనతులు మున్నగువానిని యభివృద్ధిజేయుటకు గల యావశ్యకతను నొక్కిచెప్పిరి.

వాగన్న హెగడేగారును ఆయనయపట్టిక ఏర్పాటులపై సంతృప్తిని గన్నచి ప్రభుత్వపరిపాలనలో వివిధకాళలందలి లోపములను వెల్లడించిరి.

వచ్చేసత్వరమైనను, ఆదాయవ్యయపట్టికయందు లోటుగలగలకుండ జూడవలెనని, గోపాలయినగా రాశించిరి దక్షిణములబారునందలి నిమ్మజాతుల కష్టములచాలగలవు. ప్రవృత్తిరములద్వారామంత్రుల ననేకసార్లు పాఠశాలలందు పూవులు జీచరుల నియమింపవలెనని గోరితిని. దక్షిణములబారునందు అనేక నదులకు వంతెనలు లేకపోవుటచే ప్రజలు చాల ఇబ్బంది పడుచున్నారు. స్థానికస్వపరిపాలన మంత్రిగారి విషయమున శ్రద్ధ దీనికొనెవరని గోపాలముగా రాశించిరి. ఉపన్యాసముడెట్లు పిమ్మట మలబారునందలి చేపల పరిశ్రమకునుగించి ప్రసంగించిరి. పిమ్మట కాళివారు ఇకమిదన భవనముల నిర్మాణమును పూర్తిజేసి నిర్మాణమును కంప్రూవుల కొనగలము. ప్రభుత్వమువారి డి. పి. డబ్బులు. కాళివారి సహాయమున సందర్భమున నెండులకుపయోగించుకొన నూహతో చెరియకున్నది చాపలపరిశ్రమయందను భవనములవారి సలహా లేక పోవుటచే నీకాళివారు ప్రారంభించిన పరిశ్రమయందంతవరకు లాభములేక పోవుటయేగాక చాలలనష్టము గూడ గలుగుచున్నది ఇందుకు, పరిపాలనయందలి లోపములేకారము.

డా. సుబ్బారాయుడుగారు

ఆయనయపట్టికను దానే మాత్రమును ప్రశంసించబాలనని డా. సుబ్బారాయుడుగారు మడిచిరి. మన రాష్ట్రపు ఆదాయము చాల సంకుచితమైనది. కాలగ్రమమున ఆదాయమును విస్తరింప జేయుట కనకాశములేదు. ఆదాయ కాళులలో ముఖ్యమైనదగు భూమి పన్ను ఇప్పటికే చాల భారముగ నున్నది. అందుచే నీపన్ను ముందు ముందు అభివృద్ధి నొందునని యెందు బక్షమాత్రమును అనకాశములేదు. ఆన్వార్త ఆదాయముగూడ ముందు ముందు తగ్గునేగాని హెచ్చజాలను. ఈసభయందు అన్నిపక్షములవారును సంపూర్ణ మధ్యనిష్ఠమును గోరుచున్నారని. అందుచే నీఆదాయముగూడ ముందు ముందు తగ్గునని యెంచవలసి యున్నది. అట్టి సందర్భమున ఆయనకుంటే నెక్కిన వ్యయమునకు అంచనావేయుట వాగర్థముగానున్నది.

నేడునుడిల్లు నాహెదిందుడిల దేశమంతయు పాడిపటలలతో మునిగి దేలునని ఇల్లీషము సభ్యుడిదివరకు ఆశబట్టెను. శాసనసభవారాత్రాంతి నిజముగిరి త్వరితముగా నాహెదిందిరి. అట్టి యిరి శాసనసభవారి యెదుటకు తిరిగివచ్చుచున్నది. ఇంతటితో తన పని ముగిసినవని ప్రభుత్వ సభ్యుడెంచుచుండెను గాబోలు. శాసనసభవాట్టిలను అదేవిధముగ తిరిగి ప్రభుత్వమువారికి పంపి తమ పనిగూడ ముగిసినవని చెప్పెదరని నమ్ముచున్నాను. డిట్లు ప్రభువుగారిటిల కలకత్తాయందుపన్నగించుచు భారతదేశమున జెయ్యిపరిపాలనలో నొకపద్ధతియేర్పాటులేదని చెప్పెను. ప్రభుత్వ సభ్యుడి మాటను గమనించునని నమ్ముచున్నాను.

విద్యాంగమంత్రిగా కై ముత్తరములందు పరిపాలన మొనర్చుచున్నారని. కాని అయిదు సత్తరములపూర్వకముకంటే నొక్క అనునైనను ముందుకు వెళ్లేలేదు అని సుబ్బారాయుడు గారుమడిచిరి. పాకశాలల పరిపాలన పద్ధతులందు సంద్భుగముల నొకసర్పిలి వని మంత్రి గార నవచ్చును. కాని పరిపాలన ఇప్పటికంటే వెనుకనే బాగున్నదని చెప్పక తీరదు. (వినుడు వినుడు) చెప్పి పురివిశ్వవిద్యాలయ శాసనమును, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ శాసనమును గావించితిమని మంత్రిగారు ప్రశంసించుచున్నను. చెప్పి పురి విశ్వవిద్యాలయ శాసనములన, వ్యవహారములలో చాల అసంతృప్తి ప్రబలెను. సిండుకేటువారికిగాని, నెనేటువారికిగాని, అకడెమికు కాన్సిలు వారికిగాని, అభిలియేటెడు కాకేటిబోర్డులవారికిగాని తమ యధికారములేవిహా, ఎంతవరకో చెరిగిపోయి యున్నారని మున్నది. ఈ సంఘములలో నిర్వహణగమమింప వరప్రగ వివాదములనిదెవరకెప్పుడును గాంచుచుండలేదు. ఇక ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము సంగతి ఇంతకంటే సభ్యులనుగనున్నది. డిట్లు మహామందువుడు విద్యాబోధన మొక్కచో కేంద్రీకరింపబడవని మంత్రి చెప్పెను. కాని శాసనమున సభ్యులకిలాశా

శాశనసభ, హైదరాబాదు మునిసిపల్ కౌన్సిల్. ఆ
జనరల్, హైదరాబాదు కౌన్సిల్ సభ్యులు
నందు మాత్రమే తెలియజేసి ప్రాంతీయ
ప్రదానమును సమయమున ప్రాంతీయ
ములో మిగిలిన కాలమునకు, గవర్నరు
వచ్చును. (వినుతు వినుతు) ఇట్టి
మాత్రమును సంతృప్తి పరుపజాలదు.
చేదనునది నీ శాఖకు పనులేమియో,
గతమున పనులనున్నవి ఎవరికిని
జమీందారు గ్రామములలో కరణములు,
మొదలగువారి పై జమీందారుల కట్టి
చాల ఆత్మీయమైన, ఇందువలన
విమాత్రమునాగుటలేదనియు, సుబ్బరా
గ్రామాధికారులపై జమీందారుల క
గోరి.

శాసనసభ సభ్యులైన శాఖనుండి మా
మంత్రివర్గమువారు నామినేషన్లు
మును బలపరుచుకొనుట మహా
మని నుడివిరి. ఈ నిన్ను బా
ప్రాంతీయము నొసగుటకు
గారు యాయుధ్యములను
తక్కు ప్రాంతీయముగల
నామినేషన్లు చేయవచ్చును.
వచ్చు) మంత్రిగారి పద్ధతి
చున్నాము.

ఎ. రామస్వామి మొదలియారుగారు
ఈ ఆయనపట్టిక నిజమగా లోటు
నుడివిరి. ఈ వర్షము చాలా
అందుచే నిది నిజమగు
పట్టికను తయారు చేయుట
నకు ఆర్థికసభ్యుడు కార్యదర్శిని
మొదలియారుగారు రిజర్వ
మాటలాడెను. ఆయనను
మాట చెప్పవలయున్నది. పీరు
గించు ప్రవర్తన చాలా
ఉదయము 9 గంటలకు, సాయంత్రము
ప్రేమనునకు వెళ్లి రిపార్టు
మానకరమును విషయము ఏ
యెరుగజాలము. లా మెంబరు
ప్రారంభించిరి. ఇందుకు వారిని
చెదను. కాని ఏ రీతికెట్లను
జిల్లాలయందు ఇరిగేషన్లు
మొదలియారుగారు నామినేషన్లు
తమ పార్టీని బలపరుచుకొనుట
నిరాధారమైన దనియు, ప్రతిపా
7 వందల నామినేషన్లు చేయబడిరి.
ముగించు మంత్రివర్గమువారి
మొగకరములను కార్యములను

అబ్బాసు ఆలీగారు
మాట్లాడుచు ఆయనపట్టికను ప్రవేశ
కుల ఆర్థికసభ్యుని, ఇరిగేషన్ల
లకు లామెంబరు గారిని ప్రస
మహమ్మదీయుల కన్నత
దిగ గోరి.
వ్యవసాయము, పరిశ్రమల
యశస్విధి జరుగలేదనియు, ఫీ
మగ నున్నదని. తమిళ విశ్వవిద్యాలయమునకు
త్వర మైనను ఏర్పాటు జరుగనని
యనంతరము మహమ్మదీయుల క
దని తలంపబడుచున్నదని. కావున
కై తగిన ప్రయత్నముల గావించవలసి
గోరి.

అబ్బాసు ఆలీగారు
మాట్లాడుచు ఆయనపట్టికను ప్రవేశ
కుల ఆర్థికసభ్యుని, ఇరిగేషన్ల
లకు లామెంబరు గారిని ప్రస
మహమ్మదీయుల కన్నత
దిగ గోరి.
వ్యవసాయము, పరిశ్రమల
యశస్విధి జరుగలేదనియు, ఫీ
మగ నున్నదని. తమిళ విశ్వవిద్యాలయమునకు
త్వర మైనను ఏర్పాటు జరుగనని
యనంతరము మహమ్మదీయుల క
దని తలంపబడుచున్నదని. కావున
కై తగిన ప్రయత్నముల గావించవలసి
గోరి.

కె. కోటిరెడ్డిగారు
భవన నిర్మాణములకై ఆపరిమితము
బడుచున్నదని. ప్రత్యేక రాష్ట్రముల
యము సమీపము దున్నదని బల్గిరి.
నభవనములను నిర్మించుటకు కారణము
నసరముగ భవన నిర్మాణములపై
పట్టికలందు లోటుగలగ జేయరా
జీతిముల ననుసరించి అధికవ్యయముతో
మన్నారనియు బల్గిరి. గ్రామములందలి
ప్రజల మహామోగకరములగ లేవనిరి.
దారుల విషయమునకు తగిన సౌకర్యములు
పి. మా ర్లాం డంపి క్లె గారు మాట్లాడుచు
యందు కృతార్థుడైన పిల్లవానిని
చునటుల ఆయనపట్టికను ప్రవేశపెట్టినందు
ఏల అభినందించరాదనిరి. పరిపాలనా
బట్టిమే విమర్శింపరాదనిరి. ఇరిగేషన్లు
నందంతట అభివృద్ధి గలగజేయవలెననిరి.
ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయము త్వరలో
పల్గిరి.

నిర్మితముగు కార్యక్రమము లేకపోవుట
ఆయనపట్టికపై నీయమైనవిని జరిగిన
విషయమునైనను కేంద్రీకరింపబడకపోవుట
వో కె. వి. రెడ్డిగారు మాట్లాడుచు
ప్రభుత్వవిధానములపై చర్చజరుగవలెనని
చర్చజరుగరాదు. అటులగానియెడల
లుల చర్చ కొనసకలునునకు జేరవలయును.
మైనగాని ప్రభుత్వసభ్యులలో నెవ్వరినైనగాని,
వలసిన విషయము తనకెదియునులేదు.
మునుమాత్రము చెప్పవలయున్నది. ప్రభుత్వమువారు,
పెద్ద, నిర్మాణకార్యముల ప్రారంభించి, ఆ
కొన్నినెలలములపై నవి ప్రారంభమేసి
ప్రభుత్వమువారు ఇట్టి స్క్రీములను
విచారకరము. దీనియనంపదయు,
చుట కిదియేమార్గము. ప్రస్తుతమున
భూమి ఇంకను సాగుబడిలోనికి
ఈ భూమినంతను సాగుబడిలోనికి
మువారు ప్రారంభించుట ప్రయోజనకరము.
రీతివిషయమును గమనించెదరని నమ్ముచున్నాను.

“నానాటికి రీతికట్టు”
రా. బి. సి. వి. యస్. నరసింహారాజుగారు
మాట్లాడుచు ప్రభుత్వసభ్యులను మార్చుమండలముతో
సభ్యు డందు సూచ్యుడనియు తక్కినసభ్యులు
బోలియున్నారనియు బల్గిరి. వారివారి
మునుబట్టి ఆయా గ్రామములపై దిరుగుచున్నరు.
రామ, కేతువులను ఛామ గ్రామములు
పాలనయందలి లోపములను గొన్నింటి
రొగ్గన దలంచిరి. 1921, 22 సం॥
సంవత్సరమున ఆయనపట్టికయందు
న్నది. 1921, 22 సం॥లోనే మంత్రి
లనుగొనిరిగావున ఆసంవత్సరమునందలి
భ్యులగజేయుట పాడిగాదు. కాని
లు రిజిస్ట్రేషన్లు మున్నగు వానికెంద
న్ను హెచ్చింపబడినది. 1923, 24 సం॥
నది. మన ఆయనములను రెంటిని
లెంతకొనముగ నున్నవో తెలియగలదు.
తాయము 16 కోట్ల 6 లక్షల
ట్ల 84 లక్షలు కావున 28 లక్షల
ల లో ఆదాయము వృద్ధియైనది.
కి ని, ఖర్చు అభివృద్ధికి ని
జాచినవో ఒకదాని కొకటి ఏమియు
లేలపడగలదు. ఆదాయము కన్న
మైనది. ఈపరిశీతులు సంవత్సరము
లనుంచి ప్రభుత్వ ప్రాధికారము
70 లక్షల రూపాయలు రాబోవు
ములపై వ్యయముగావించునన్నారు.
కాఖిలై ఎంత ఖర్చుపెట్టెదరు? రాష్ట్రీ
నను అదియంతయు ప్రభుత్వప్రాధికార
చెప్పిరి. కాని ప్రభుత్వమువారు
అనవచ్చు ఆదాయము నుపయోగించు

విధానము కేవల మసభ్యు
కె. కోటిరెడ్డిగారు
భవన నిర్మాణములకై ఆపరిమితము
బడుచున్నదని. ప్రత్యేక రాష్ట్రముల
యము సమీపము దున్నదని బల్గిరి.
నభవనములను నిర్మించుటకు కారణము
నసరముగ భవన నిర్మాణములపై
పట్టికలందు లోటుగలగ జేయరా
జీతిముల ననుసరించి అధికవ్యయముతో
మన్నారనియు బల్గిరి. గ్రామములందలి
ప్రజల మహామోగకరములగ లేవనిరి.
దారుల విషయమునకు తగిన సౌకర్యములు
పి. మా ర్లాం డంపి క్లె గారు మాట్లాడుచు
యందు కృతార్థుడైన పిల్లవానిని
చునటుల ఆయనపట్టికను ప్రవేశపెట్టినందు
ఏల అభినందించరాదనిరి. పరిపాలనా
బట్టిమే విమర్శింపరాదనిరి. ఇరిగేషన్లు
నందంతట అభివృద్ధి గలగజేయవలెననిరి.
ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయము త్వరలో
పల్గిరి.

ప్రభుత్వముగ నున్నది. జాతీయ నిర్మాణ
యందు మంత్రి యనంతరము నొక
ము తమ 5 సంవత్సరములలో 218
ప్రభుత్వ ప్రాధికారమునాడ నెంత
నది. ఇట్టి పరిశీతు లింకను జరుగ
ములను అభివృద్ధి పడలను బరుగ
కొరకే సంరక్షించబడుచున్నది. ఈ
యవధి ముండుమట్లను చాలా
1922-23 నుంచి ఈ ట్రైమున్ల
ఇది గరిష్ఠ పరిమితి నెప్పుడు
నట్టియొక గానిపించు. రాష్ట్రముల
గ లేవు. పెట్టుకొని ప్రాజెక్టులందు
దు జేయబడునన్న వ్యయమును
డి. బి. పి. కేశవశెట్టిగారు మాట్లాడుచు
లామెంబరుగారిని ప్రశంసించిరి.
లను పరిమితికి మించి కూలీవారి
రివిమ్యూ మెంబరుగారిని గోరి.

పిదప సభ్యులు భాషారములకై
జాతీయవాదులు కాంగ్రెసులో

చేరుట
చెన్నపురి శాసనసభ్యులందుత్సాహము
మార్చి 6 వ తేదీన స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులు
నుండి వెలువడి రాజయనని అఖిలభారత
వారు గావించిన నిర్ణయము, చెన్నపురి
చాల యుత్సాహము గలగజేసెను. రా. బి.
టి.ఎ. రామలింగశెట్టియారు, సి. వి.
మొదలగు సంయుక్తజాతీయవాదులందరూ
జేరిరి. అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘము
లో అవిధముగ వర్తించుటకు వీరందరూ
కాంగ్రెసుసంఘమువారి నిర్ణయము ప్రకారము
చుటకు సంయుక్తజాతీయవాదపక్షంల
చున్నారు. ఇప్పటికే చాలమంది సంతకము
లింగారెడ్డి, కె. కోటిరెడ్డి, ఎ. రంగనాథ
మాత్ర మింకను సంతకము లొనర్చలేదు.
సంతకము లొనర్చదరని యూహించుచున్నాడు.

ఏషియాటికు బిల్లు స్థితి
ఆంధ్రానుగారు తిరిగివచ్చుట
(శ్రీకెన్)
బొంబాయి, మార్చి 4:—ఆంధ్రాను గారు
మెయిలు కిలుల; స్వేచ్ఛలుకేటబడిరి—
ఏషియాటికు బిల్లు రెండవసారి శాసనసభ
నెవనులో చర్చింపబడకపోవడంపై కేపు
కీయవిషయములు తెలిసిన వారెవరు
అనుకొనుట లేదు.
ఆంధ్రాను గారు యీదేశమునకు తిరిగి
లన్నియు వివరించుట అవసరమని
గను మానసికముగను చాలకష్టముగ
నారు. ఆ య క బొం బాయికి
వచ్చును.

క్రొత్త ఇండియా కౌన్సిలు
సభ్యుని పయనము
(శ్రీకెన్)
కలకత్తా, మార్చి 4:—ఇంకా కౌన్సిలు
గునురెండ్రనాథ నల్లికు గారు
పొయ్యి ఓడలోనే ప్రయాణము
చేయుచున్నది.

ఎన్నికల ప్రచారము
‘తెంగాలీ, ప్రియత్నములు
కలకత్తా, మార్చి 4:—ఎన్నేయెన్నికల
జనగణములందు, ‘తెంగాలీ’
జేయుటకై ఇండియన్
వాదులు నుద్దేశించిరియు, ఆంధ్ర
పెండెంబుపక్ష నాయకుడు
న పడుపడుననియు డిరెక్టుచున్నది.

నూతన "హిస్ మాస్టర్స్ వాయిస్"

1926 సం॥ రం జనవరి రికార్డులు

ది. గ్రామోఫోను కంపెని లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటెడ్ చేయబడినది)

కలకత్తా, బాంబాయి.

1926 సం॥ జనవరి నష్టిమెంటరి లిస్టు

"హిస్ మాస్టర్స్ వాయిస్" 10 అంగుళముల రెండు చక్కలుగల ఆకుపచ్చ లేబిలు

రికార్డులు 1-కి ధర రూ 2-12-0.

మైసూరు ఆదిలక్ష్మి - మైసూరు

N. 1709 { నిన్ను నమ్మితి నీతాపతే, నాటకురంజి
నన్ను బ్రోవరాదా మధ్యమానతి

N. 1710 { ఎంతరాసి - తనకెంతపోస్తి, హరికాంభోజి
నీలాంబాళ్ - మైసూరు
ఎదుటనిలచితే శంకరాభరణము

N. 1711 { వల్లూరు జగన్నాథరావును, రమణయ్యను
ఆధ్యాత్మరామాయణము భరద్వాజ స్తవము
" ఇంద్రజిత్తు యుద్ధము
మిస్టర్ బి. రాచప్ప - మైసూరు

N. 1712 { ఇందువదనా కల్యాణి - పల్లవి
పరాకేల సరస్వతి నాటకురంజి
మిస్టర్ బి. సుబ్బారావు - చింతామణి థియేటరు

N. 1713 { ఏమి అద్భుతము యమునాకల్యాణి
పరమ అద్భుతము కలిగె సురటి
కన్నడము మిస్. చంద్రకాంత - మైసూరు

N. 1714 { ఈగలు నీకాయబేకు సావేరి దేవర్ నామమ్
సాల్లు సాల్లిగె శ్రీహరి దేవగాంధారి డిటో
మిస్. ఉడిపి లక్ష్మీబాయి -

N. 1715 { ఇనితీగ సహిసువే భీమపాను జావళి
నందిదనిన్న కాంభోజ దేవరనామం
మిస్టర్ బి. రాచప్ప - మైసూరు

N. 1716 { అరినాగిమణి కమాసురాగము
చంద్రమాణివ ధన్యాసి

శ్రీయుత మైసూరు మహారాజాగారి రాజమందిరమందు జరుగు కర్నాటక ప్రీతిగుబాండు

N. 1718 స్వరజోతి, ధర్మవతి జంజూటి

The Gramophone Co., Ltd. (2575)

(Incorporated in England) Calcutta—Bombay

కె. ఎమ్. జనర్జిగారి సహాయముచే ఉత్తరముబ్రావయ్య పద్ధతిని

Wide - World English Correspondence.

చక్కగా నేర్చుకొనుదు

విషయములు 6 వ కూర్పు యిప్పుడే తయారైనది

వ్యాపార సంబంధమైన ఉత్తరములు: ఎగువతి, దిగువతి కష్టమునకాసు మొదలగువాటికి సంబంధించిన ఉత్తరములు, స్వల్పవర్తకములు, వర్తకము, తిసాల, తిండితఫీసు, కోర్టులు, ఇన్ కమ్ ట్యాక్సు, పురపాలక సంఘము, జిల్లాబోర్డు, యోగ్యతాపత్ర కలు, వార్తాపత్రములు, ప్రచురణ కార్యాలయములు మొదలగువాటికి సంబంధించిన ఉత్తరములు.

కుటుంబమునకు సంబంధించిన ఉత్తరములు: సరికయమును గలిగించు ఉత్తరములు, అభినందింపులు, ఓదార్పులు, స్నేహము, బంధుత్వము, సంఘము; దయ, సలహా, మన్నన, పిలుపు, గృహము, ధనము, బహుమతి పంపుకోట్లు; పాఠశాలకు సంబంధించిన ఉత్తరములు; జనరల్ ఫార్ములు: బిల్ ఆఫ్ ఎక్స్ చేంజి, క్రెడిట్ నోట్లు, బిల్ ఆఫ్ లేడింగు, ఇన్ వాయిసు, ప్రామిసిసోట్లు, డిట్ ఫోగములు, కంట్రాక్టుఫార్ములు, అగ్రిమెంటు, చేతి ఉత్తరములు, మరణశాసనము, విలాసము మామూలు కురచ పత్రములు, సర్వీసు చట్టములు, గవర్న మెంటుకు అర్జీలుపంపుట, తపాలాఫీసు చట్టములు, ప్రతిడినము చునకు కా వలసిన విషయములను గురించిన వివరములు మొదలగువాటిపై ఒక ప్రత్యేక అధ్యాయముకూడి గలను.

ధర ప్రతి 1 కి రూ 1-12-0 వి. పి. ఖర్చులు వేరు, క్యాలిటారు ఇనాముగా పంపబడును ఉత్తరములు అంగభాషము

లోనే వ్రాయవలెను.

1770

Industry Book Dept. Shambazaar, Calcutta 12 or From Minakxi & Co New St, Ramnad.

చెన్నపురి బజారుధరలు

1926-వ సం॥ మార్చి 6-వ తేది శనివారము

1. ధాన్యములు

చియ్యములు చా 1-కి రు 85 0 0 ముంజులు 46 0 0 వరకు

చియ్యములస్తాలు

కుసుమ తెనాలిని ,, క 48 గలవి రు 11 8 0 13 0 0

మల్లారెవి ,, డిటా ,, 14 0 0 15 0 0

కిల్లి ,, డిటా ,, 15 0 0 16 0 0

చాగులు చా. 164 బస్తా 1-కి ,, 8 12 0 9 0 0

మల్లూరు ,, ,, 20 0 0 24 0 0

2. ధాన్యము వస్తువులు

చియ్యము బస్తా 1-కి ర 205 ,, 12 8 0 18 0 0

చియ్యము ,, డిటా ,, 12 8 0 18 8 0

చియ్యము ,, డిటా ,, 14 0 0 15 0 0

చియ్యము ,, డిటా ,, 17 0 0 18 0 0

చియ్యము ,, ర 164 ,, 8 8 0 9 0 0

3. మానెవస్తువులు

కత్తులూనా చా 1-కి ,, 150 0 0 152 0 0

చియ్యము 1-కి ,, 14 0 0 25 0 0

కొండాపురంబేరు సెవకవచ్చుచా 1-కి ,, 58 0 0 59 0 0

చక్కప్రదేశము ,, ,, 54 0 0 56 0 0

లేద సెవకవచ్చుచా 1-కి రు 119 ముంజులూ 115 0 0

అముదము చా 1-కి ,, 95-0-0 96-0-0

4. చిల్లరవస్తువులు.

చాయవకుపు చా 1-కి ,, 75 0 0 80 0 0

మారవకుపు ,, ,, 40 0 0 42 0 0

మారవకాయలు(సంటూరివి)చా 1-కి ,, 100 0 0 105 0 0

,, క్రొత్తవి ,, 116 0 0 119 0 0

సంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ముంజు 1-కి రు 45, 75

కాళహస్తపాయకట్టు ,, ,, 50, 50

చెల్లము చా 1-కి రు 40 0 0 60 0 0

చింతకందు చా 1-కి ,, 85 0 0 70 0 0

ఇనుము.

కట్టారకం చా 1-కి ,, 80 0 0 44 0 0

చదరం ,, 88 0 0 84 0 0

రవుండు ,, 88 0 0 84 0 0

5. లోహములు

రెండి 100 కుంటులు ,, 69 0 0 71 0 0

సంగారము, కులము 1-కి ,, 21 4 0 21 9 0

మారము 1-కి ,, 13 5 9

వల్లడి చా 1-కి ,, 258 0 0 262 0 0

చా 1-కి ,, 275 0 0 276 0 0

అస్కాచక్కర 226 చా 1-కి గలవి ,, 82 12 0 83 88 0

కూడి

కొండావచ్చుచా 1-కి రు 800 0 0

చిల్లూరు కూడి ,, ,, 215 0 0

6. నూలు

సంధర నెం 12 1/2 కేట్ల 1-కి ,, 4 12 0

సంధర నెం 12 1/2 కేట్ల 1-కి ,, 6 4 0

సంధర నెం 20 ,, 8 6 0

సం 20 బెన్సి ,, 8 14 0

సం 22 ,, 9 0 0

సం 12 1/2 బెన్సి ,, 7 4 0

సం 14 1/2 ,, 7 10 0

సం 12 1/2 అల్లము ,, 6 10 0

సం 12 1/2 పాండినేరి ,, 7 0 0

సం 14 1/2 ,, 7 4 0

సం 12 1/2 క్వీలక్ కట్ట ,, 6 4 0

సం 14 1/2 ,, 6 8 0

సం 10 1/2 కోయంటూరు ,, 6 8 0

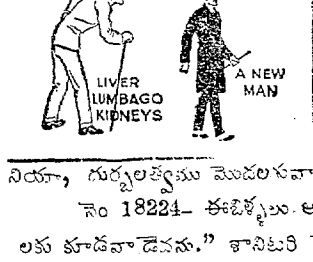
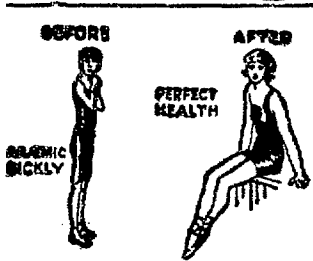
సం 12 1/2 ,, 6 14 0

సం 14 1/2 ,, 7 2 0

సం 12 1/2 గోక ,, 6 9 0

సం 20 గోక ,, 8 0 0

ఈ నేపాణము ఇర్వింగ్స్ ఈస్ట్ - వైట్ బిళ్ళలు

అల్టిమియం పిక్, మి-ఆఫ్: ఇందు హానికరముగ ఓషధులు చేరుటలేదు. పరిశు
మైన బోవధసంబంధమైన యీస్ట్, విటమిన్లు, ఇతర విలువగల పదార్థములు మొదలగు
నవి గొప్ప వైద్యప్రవీణులచే తెలుపబడిన ప్రకారము చేర్చి తయారుచేయబడినది.
యీస్ట్ నందు సాంపులు ఉదరమునందున్న జీవరాగ్ని సంబంధమైన రసములతో
చేరి మంచి చురుకుదనమును, పుష్టిని గలిగించును.

కొంచెము అస్వస్థులుగా నున్నప్పుడు లేక బలహీనులుగా నున్నప్పుడు 1 లేక 2 ఈస్ట్ వై
ట్ బిళ్ళలను నేవించిన కొన్ని నిమిషములలోనే మిగుల ఆరోగ్యము, ఉత్సాహము గలుగును.

ఇర్వింగ్స్ ఈస్ట్ - వైట్ బిళ్ళలు ఈ దిగువ తెలుపబడిన ప్రకారము వ్యాధులను
తలదాటి, నాడినోప్పి మొదలగునవి 5 నిమిషములలో మరుగును. [నివర్తించును.
అశీర్షము, కడుపుబ్బరము 5-10 నిమిషములలో మరుగును.
పీత్రము, మోసా, బలహీనత 10-15 నిమిషములలో మరుగును.
ఉదరమును, కారజమునకు సంబంధించిన వ్యాధులు 10-15 నిమిషములలో మరుగును
ఇన్ ఫ్ల్యూయెంజా, జలుబులు, జ్వరము మొదలగునవి 24
బహుమాత్రము, పాండునిగము, నరముల బలహీనత, చర్మమునకు సంబంధించి
న మచ్చలు, మలబద్దము, జలుబు, నిద్రలేమి, తియ్యగునాములు, నీళ్ళు మొదలగు
నాటికి ఇ నాముగా చికిత్స సాధనగోరువారు ఒక కాస్ట్ నామును.

మీ కెమిస్టువద్దనుండి యీ 1-4-0 గ్రాముల బాక్లి నో ఓఫ్ కొనుడు.
ఈ దిగువ తెలుపబడిన యోగ్యతాపత్రికల సారా శా నిజమైనది కాదని యా
పించునారికి 100 పానుక యి నాముగా యివ్వబడును.

ఓటిని ఉపయోగించి తృప్తిచెందినవారినిగదానుండి ముమారు 80,000 యోగ్యతా
పత్రికలు పంపియ్యబునవి నాటిని యొనర్చినను పరిశీలించబడును.

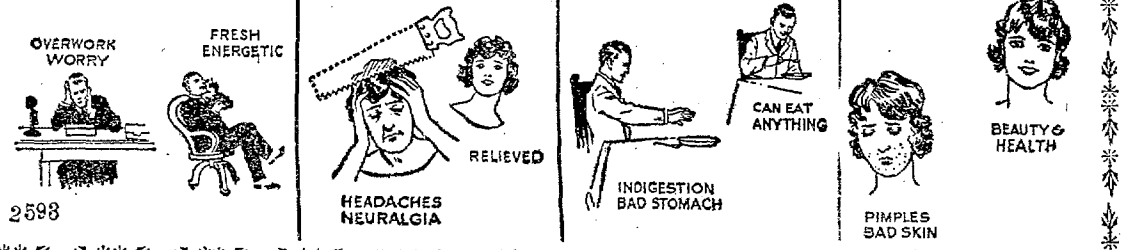
సం 24372- "ఈస్ట్-వైట్ బిళ్ళలు నేపునికే సంపాదించి. ఒక వారమునుండి
దుర్బలమైన బాం ననుభవించుచుంటిని. అయితే ఒక మోతాదు నాచాగిన నీవినది.
నే నిప్పుడు మరల ఆరోగ్యముగా నున్నాను."

సం 24118. డాక్టరు టి. వి. ఎస్ "ఈస్ట్-వైట్ బిళ్ళలే ఆమెను మైన గుణముకలి
గినదని నేను తెలిపినప్పుడు అందులో నేమోతమును అతిశయము లేదు. కఠినమైన ఆస్తి
నియా, గుర్బలత్వము మొదలగునాటికి అన్యులముగా పనిచేసినది. ఇందులో తెలుపబడిననాలుగు అస్పత్రులకు వంపుడు."

సం 18224- ఈ బిళ్ళలు ఆమెను మైన టానిక్ ని దృఢముగా తెలుపుచున్నాను. యింకను పంపిన నాన్నే హితు
లకు కూడవాడెదను." కానిటరి మెషినిచే తయారుచేయబడి, ప్యాకుచేయబడు చున్నదియు, చేతితో తాకబడుట లేద
నియు పూచియివ్వగలము.

Sole Wholesale Agents, Martin & Harris Ltd,
No. 20, Sunkurama Chetty Street, MADRAS.

IRVINGS YEAST-VITE LABORATORIES CECIL HOUSE, Holborn Viaduct. London E. C. 1

2598

వీడు తెలియున

వేలకువేల బిడ్డల శరీరము క్షయవ్యాధిగల ఆవుపాల నిచ్చుటచే
పూర్తిగా చెడిపోవక నుండినప్పటికిని, అనారోగ్యమును చెందుచున్నది.
ఈ అపాయములేక తన బిడ్డ ఆరోగ్యముగా నున్నదని తల్లి కెట్లు
తెలియును? అపాయములోనికి పోకుండుటయే శ్రేయస్కరము.

బిడ్డకు గ్లాకోస్ యివ్వవలెను. గ్లాకోస్ పాలను డబ్బుపై గల పద్ధతి
ప్రకారము వేడినీళ్ళను కలిపి మిక్కిలి సులభముగా తయారు చేయ
వచ్చును. మ రేదియు కొన నవసరము లేదు.

మీ వైద్యుని అడుగుడు. (3)

"శ్రేష్ఠమైన పాల ఆహారము.
"చిక్కిన బిడ్డలకుజలము నిచ్చును."

బెంగాలు స్వతంత్ర పక్షమందలి భేదాభిప్రాయములు

శాసనసభాభ్యర్థుని తొలగింపవలయునని
స్వరాజ్యవాదులు తెచ్చిన తీర్మాన ఫలితము

బి. చక్రవర్తియొక్క (కొత్తయెత్తు

(అసాసియేటెడు ప్రెసు)

కలకత్తా, మార్చి 5:— బెంగాలు శాసనసభాభ్యర్థుని
తొలగింపవలయునని స్వరాజ్యవాదులు తెచ్చిన తీర్మానము
పై స్వతంత్రపక్షమందు బయలుదేరిన భేదాభిప్రాయముల కొ
త్త రాజకీయ పరిస్థితులు పక్షములం దుదయించుచున్నవి. దొర
తనముతో గలసి స్వరాజ్యవాదుల తీర్మానమునకు ప్రతిపూలము
గ వోటునిచ్చిన స్వతంత్రపక్ష నాయకుడగు బి. చక్రవర్తిగారు
ను రెస్పాండివు సమాకారమును సమ్యక్ముగల యితర నాయ
కులను ఎన్నికనర్హును ప్రబోధించుటకు తీవ్రప్రచారమును
సలపనున్నారు.

మంటాజుబేగం పెండ్లి

అమృతేశ్వరు, మార్చి 4:— బావలాహత్య కేసులో నా
యకయగు మంటాజుబేగ విషయము అమృతేశ్వరులో తోడ్పర్త
కుడును ముగిసిపలు కమీషనరు నగు అబ్దుల్ రహమానును వి
వాహమాడి అమృతేశ్వరులోనే స్థిరనివాస మేర్పరచుకొన్నది.
(అ. ప్రె.)

మగనితో ఇంగ్లాండుకు బోవుట

ధిల్లీ, మార్చి 5:— బావలాహత్య కేసులో ముఖ్యపాత్ర
గైకొనిన మంటాజు బేగము అమృతేశ్వరులో తోడ్పర్తకున
పెండ్లాడె ననియు కొలదికాలములో మగనితో ఇంగ్లాండుకు
బోవనున్నదనియు అమృతేశ్వరు నార్ తెలుపుచున్నది. (ఫ్రీప్రెస్)

సిమ్లా కూలీ కేసు

బెయిలుదరఖాస్తును కొట్టివేయుట
లాహారు, మార్చి 4:— సిమ్లా కూలీ కేసులో బెయిలు
దరఖాస్తును జస్టిసు జాఫరుఅలీగారు విని కొట్టివేసిరి. అప్పీలు
ఎప్పుడు విందులో తెలియదు. (అ. ప్రె.)

కరాచీ లండను ఆకాశయానము

నిలచిపోవుట

కరాచీ, మార్చి 4:— స్టేటు లెఫ్ టెనెంట్ ఆలివియ
రు 20వరు అబ్దుసుకుఫావులకై నిన్న యుదయము అబ్దురు
నుండి ఆకాశయాన కెగిరెను. అప్పటినుండి అర్ధరాత్రివరకు ఆ
యన విషయమేమియు తెలియలేదు. బాకుకు తూర్పున 70
మైళ్ళ దూరమున సూరగ్ సాడి యిబ్బలమధ్య ఇంజను చెడిపో
వుటచేత నాతిడు దిగవలసినచ్చెనని నేటి యుదయమునకు తెలి
సినది. ఆలివియరుగారు ఆకాశయానమును చాలించుకొనిరి. తి
రిగి కరాచి చేరవలెనని ఆనుకొంటున్నారు. (అ. ప్రె.)

జ్యూటుమిల్లు సమ్మె

అలీపూరు జిల్లాలో మేఘ్నాజ్యూటుమిల్లు నందు 5
వేలమంది పనివాండ్లు జీతముల విషయమై మొన్న సోమవార
మునుండి సమ్మె కట్టుటచే పని నిలిచిపోయినవి. బెంగాలు కా
న్సిలులోని కార్మిక సభ్యుడు కె. సి. రాయ చాధురీగారు
మిల్లు మేనేజరులతో ధాయబారము సలుపుచున్నారు.
(అ. ప్రె.)

టూరిపుబోర్డు

ధిల్లీ, మార్చి 4:— టూరిపుబోర్డు అధ్యక్షుడు సర్ బా
ర్జిరెయిసీగారు సెలవుమీద వెళ్లుచున్నారు. వారిస్థానే గిన్ వాలా
గారధ్యక్షులుగను నాయకుగారు సభ్యులుగను పనిచేసెదరు.
(అ. ప్రె.)

కలకత్తా హైకోర్టు

ధిల్లీ, మార్చి 4:— జస్టిసు పియర్స్ గారికి మార్చి 12
తేది నుండి సెలవగుటచే వారిస్థానే కలకత్తా హైకోర్టుజడ్జిగా
పనిచేయుటకు ప్రస్తుత మాజీబోర్డులో అడిషనల్ జడ్జిగానున్న
బారిష్టరు జస్టిసు గ్రిగోరీగారిని సభాయుతుడగు గవర్నరుతెనర్
లు నియమించెను. (అ. ప్రె.)

fit **DUNLOP** *and BE SATISFIED*

బొంబాయి శాసనసభ స్వరాజ్య పక్షము

కర్తవ్య నిర్ణయము

బొంబాయి, మార్చి 4:—బొంబాయి శాసనసభ స్వరాజ్యపక్షమింకను యేమి జేయవలయునో నిర్ణయించు కొనలేదు. అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమును, స్వరాజ్యపార్టీ జెనరలు కాన్ఫరెన్సును, ఆంధ్రప్రదేశ్, రాష్ట్రీయ శాసనసభలందును నున్న స్వరాజ్యపక్షసభ్యులను జైటికి రావలసినదిగ నిర్ణయించునెడల రెస్పాన్సివు సహకారమున కనుకూలముగ వ్రేటుమెట్టుపై సంతకముజేసిన బొంబాయి శాసనసభ స్వరాజ్యపక్షసభ్యులు, స్వరాజ్యపక్షసభ్యులు పని జేయరాదని ఎగ్జిక్యూటివు కాన్ఫరెన్స్ తీర్మానముపై జెనరలు కాన్ఫరెన్సు నిర్ణయముపై నాధారపడి యుండును. జెనరలు కాన్ఫరెన్సు యాతీర్మానమునే ప్రసము చేయునెడల బొంబాయి శాసనసభ స్వరాజ్య పక్షసభ్యులు, స్వరాజ్యసభ్యులుగనుండ జెనరలు కాన్ఫరెన్సుగాని, అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘముగాని గావించును తీరువులకు బద్ధులు గాకుండురు కాబట్టి జెనరలు కాన్ఫరెన్సు యాతీర్మానమును ఒప్పుకొనక బొంబాయి శాసనసభ స్వరాజ్య పక్షమును గుర్తించునెడల వారియుత్తరవుల పాలించుమాటవచ్చును. అప్పటికైనను శాసనసభ స్వరాజ్యపక్షసభ్యులు యిచటి పరిస్థితులను బట్టియే యనుసరించుచుండురు. ఇంతవరకు ఒక వారమును గారు మాత్రము జెనరలు కాన్ఫరెన్సు ఉత్తరవు నంగీకరించి శాసనసభనుండి తేచివచ్చుటకు సిద్ధముగ నున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

లాహోరు హైకోర్టు

అడ్వకేటు నిబంధనలలో మార్పులు

లాహోరు, మార్చి 4:—లాహోరు హైకోర్టులో శిఫారసుల నమలులో పెట్టుటకు నాడుకొనిన హైకోర్టులో అడ్వకేటులను చేర్చుకొనుటకు కొలదిగా నున్న యేర్పాట్లను, నక్సీలు తయ్యము విశేషప్రాంతములలో చేర్చుకొనవలసినదని (వాతేపూర్వకముగ హైకోర్టు రిజిస్ట్రార్ గు నాసికను యెడల సబ్జిక్టుగా నక్సీలుగా చేర్చుకొనుటకు అధికారతీర్మానకరింపబడినది. హైకోర్టులో నాడుకొనిన హైకోర్టులో మూడువందలవరకు కీస్సు గాను నక్సీలుగాను పనిచేసినవాళ్లు ఆ డ్యుక్టేటుగాను సానిసికర్టుగాను పనిచేసినవాళ్లు తాము తగినవారము ప్రధానవాదముగా రిని జడ్జీలను సంప్రదింపవలసినవారము లావరీకులలో డాక్టరు పరీక్షలు చేర్చుకొనుటకు ప్యాసైన వాగును అడ్వకేటుగా చేర్చుకొనుటకు ఒక అడ్వకేటు తరపునగాని ఒకే తరపునగాని కొన్ని కొన్ని నిబంధనల ప్రకారము పనిచేయునప్పుడు తప్ప ప్రతినికీయు నకాలినామాను దాఖలు చేయవలసియున్నది. (ఆ. ప్రె.)

కాబూ బ్రిటీషుమంత్రి

హిందూ దేశమునకు వచ్చుట

అల్లాబాదు, మార్చి 4:—అల్లాబాదు నుండి హిందూ దేశమునకును గల సంబంధములను గూర్చి ఇండియా దొరతనము వారితో మాట్లాడుటకై కాబూ బ్రిటీషుమంత్రి నచ్చే మంగళవారమునాడు డిల్లీకి వచ్చెనని పలుకెను పత్రికలు తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

మధ్యరాష్ట్రముల స్వరాజ్యపక్షము

ఎన్నికప్రయత్నములు

బడ్డెటు యెడల ప్రవర్తనము

నాగపూరు, మార్చి 4:—నేడుసాయంత్రము జరిగిన స్వరాజ్యపక్ష శాసనసభ్యుల సమావేశమున రాఘవేంద్ర రావు గారు శాసనసభ యందు స్వరాజ్యపక్ష నాయకుడుగ నియమింపబడిరి. మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభ అధ్యక్షపదవికి స్వరాజ్యపక్షసభ్యుడు పావళంకర శుక్లగారు ఉండుట లేదనగా బీరారు స్వరాజ్యపక్షసభ్యుడు వై.యం. కాలేగారు నియమింపబడిరి. కావున స్వరాజ్య పక్ష అధ్యక్షి కాలే గారికిని బి.బి. పక్ష అధ్యక్షి రావుబహదూరు నాయుడు గారికిని పోటీజరుగును. నియమకములు రేపుజరుగును. అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘము సరియైన యుత్తరవు నీయకపోవుటవలన బడ్డెటులో నన్ని అంశములను జర్పించుటకు నిశ్చయించిరి. డాక్టరు భేరుమున్నగు వారు మంత్రుల జీతములు 2 రూపాయలకు నిర్ణయింపవలెనని నోటీసుల నిచ్చిరి. సభకు రానివారలకు రావలసినదిగ తంతివార్తలు పంపబడెను. (ఆ. ప్రె.)

బెంగాలు బందిపోట్లు

వారములో 31

కలకత్తా, మార్చి 4:—ఫిబ్రవరి 20 తేదీలో ఆఖరైన వారములో బెంగాలులో మొత్తము 31 బందిపోట్లు 11 జిల్లాలో జరిగిన పని తెలియుచున్నది. అందులో ఆలీపూరు జిల్లాలో 5 బందిపోట్లు జరిగినవి. (ఆ. ప్రె.)

స క ల నా మ్మ ల కు, వా ధ ల కు
SLOAN'S LINIMENT
వా డు డు.

డాక్టరు స్లోన్ గారి బొమ్మను చూచితియును. బాధను నివారించుటకు ఒకబుట్టిని హాజరులోనుంచుకొనుదు. తిమరు వాయువు, తలకులు, గాయములు, పీపునొప్పి, నాడి నొప్పి మొదలగువాటికి దివ్యవృద్ధి. అన్ని బొమ్మగతుకాములందు దొరకును.

తెండ్రులకు నోటిను

బెజవాడ మ్యూనిసిపల్ లిటిల్ 1926-27 సంవత్సరంలో రోడ్ల మరమ్మత్తుకు క్వార్టర్స్ (గట్టి) కం కర 2500 యూనిట్లు కావలసియున్నది. ఈ కంకర మంచురకందిగా ఉండవలెను.

1926 సంవత్సరం ఏప్రిల్ లో	400	యూనిట్లు
,, మే నెలలో	400	,,
,, జూన్ నెలలో	400	,,
,, జూలై లో	400	,,
,, ఆగస్టు నుండి సెప్టెంబరు		
,, ఆఖరులోగా	900	,,

ఈ ప్రకారం స్థలము చేయవలయును. అధ్యక్షులకు తృప్తికరముగా లేని కంకర త్రొక్కివేయవలెను. మ్యూనిసిపల్ ఉద్యోగస్థులు చూపించే ప్రదేశములోగాని డిపోవర్డుగాని కంట్రాక్టు లు లాట్లు కట్టి వప్పించవలెను.

లాట్లు అన్నియు పాడుగు 12 అడుగులుగాని దానికి మోల్చింపు కొల్లగలగాని, వెడల్పు క్రింద 4 అడుగులు, పైన 2 అడుగులు గలవిగాను ఉండవలెను. నేటి 2 అంగుళములు ఉండవలెను.

క్వాట్రీలు కంట్రాక్టు చేసవలెను.

ఈ కంకర ఏకేల్లు ప్రకారం స్థలము చేయగలగో తెలుపు చూ 15-3-26 లోపల మ్యూనిసిపల్ ఆఫీసునంద స్థాపించిన తెండ్రు దాఖలు చేయవలెను. తెండ్రుల మ్యూనిసిపల్ ఆఫీసులో రు 500/- ధరావతు చేయవలెను. ధరావతు 1926-27 సంవత్సరం తెలుగు ఆడిటు పూర్తి అయిన పిమ్మట వాపసు చేయబడును.

పయన కనుపరచిన ప్రకారం కంకర స్థలము చేసినచో ఆలశ్యమైన రోజులకు రోజు 1 కి రు 50-00 కంట్రాక్టు జరిమానా విధించుటకు అధ్యక్షులకు అధికారముండును.

ఇంకా ఏమైన సంగతినీ కావలసి యెడల రద్దు మ్యూనిసిపల్ ఆఫీసులో తెలుసుకొనవచ్చును.

మ్యూనిసిపల్ ఆఫీసు } (సం) అ. కాశ్వరరావు,
బె జ వా డ }
ది 4-3-26 } అధ్యక్షులు. పు॥ సం

ప్రాచీన వైద్య గ్రంథములు

శరభ రాజీయము

బసవరాజీయమునంటి వైద్యగ్రంథము. శరభ రాజప్రణీతము. సులభ శైలిని మంచియోగములు కలవు. సగము ధరకు అమ్ముచున్నాము. నెల 0-8-0.

కూటముద్గరము

మాధవపండిత రచితమైన వైద్యగ్రంథము. తెలుగు టీకతో. నెల 0-4-0.

చారుచర్య

భోజరాజకృతచారుచర్యకు తెలుగుసంగ్రహము. తిక్కన కాలమునాటిది. ఆరోగ్యవిధులకు బెలుపును. నెల 0-4-0.

• మేనేజరు, ఆర్డరసాయనశాల, ముక్త్యోల్, 1204 కృష్ణాజిల్లా.

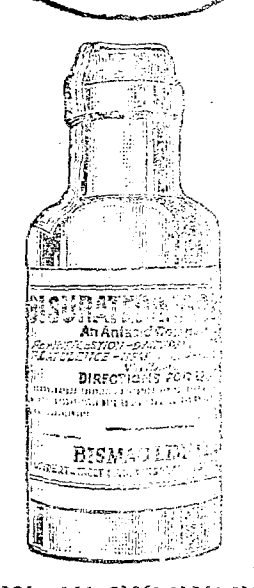
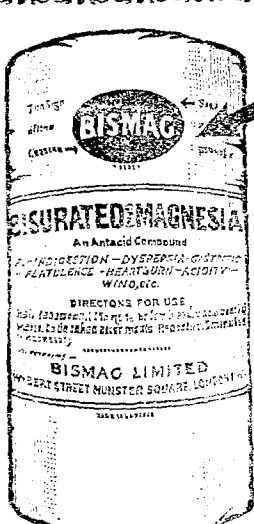
రుక్కణి కుక్కరు

ఈ కుక్కరునందు వంటచేసుకొనుటవలన ప్రతి మానమునకు రు 20 యలు లాభమును.

గడించవచ్చును. నంటచేయు మనిషి అవసరములేను. నంటను మీరే చేసుకొనవచ్చును. వివరములు గల పుస్తకము ఇనాముగా తెప్పించుకొని మీరు చూడవచ్చును.

1, 2, 4, 6, 8, మండికి సరిపోవు నెట్లు ధర రు 13, 18, 22, 27, 33 మాత్రమే. ప్యాకింగు, తపాత్ ఖర్చు ప్రత్యేకము.

ఏజెంట్లు కావలెను రుక్కణి కుక్కరు కంపెనీ నెం. 19 పడమర మాచానడికిని రాయపూరు, నంద్రాను. 2128

వైన చట్టబడియుండు నీలము కాగితముపైన ఈ గురువును చూచును. ఇది యుండిన అది అసలు వైసురేటెడ్ మెగ్నీషియానుని యర్థము.

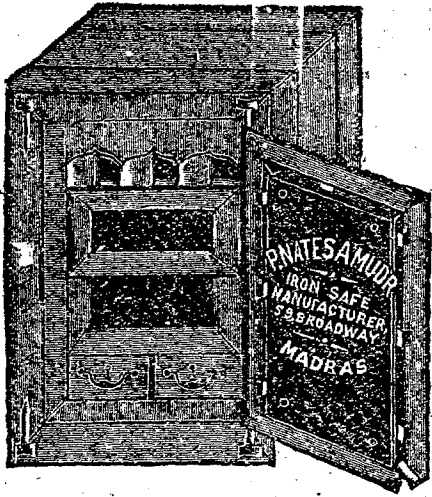
అజీర్ణమునకు ఉదర సంబంధమైన వ్యాధులుకు

మీరు అజీర్ణము, బాధకరమైన కడుపునొప్పి, కేతను బాధ పడనవసరములేదు. వైసురేటెడ్ మెగ్నీషియాను వాడితక్షణమే సదరు బాధనుండి స్వస్థత చెందును. హిందూ, అంగ్ల దేశీయవైద్యులచే వైసురేటెడ్ మెగ్నీషియా ప్రశంసించబడుచున్నది.

ఉదరసంబంధమైన వ్యాధులకు ఇది క్షరలోను, బాగుగాను కుదుర్చునని వారికి తెలియును. మీరు వైసురేటెడ్ మెగ్నీషియాను పుచ్చుకొనిన తక్షణమే బాధనివర్తియగును. వైసురేటెడ్ మెగ్నీషియా బాధను కుదిర్చి, ఉదరమునందున్న అవయవములకు బలమును గలిగించును, మీరు యెంటి నొక్కి లేక ఆహారమును భుజించుటకు తోడ్పడును. కేమిష్ట లుండరును, దుకాహారము లుండరును, వైసురేటెడ్ మెగ్నీషియాను పొడిగాను బిళ్ళలుగాను మిక్కిలి తక్కువధరకు విక్రయించును. 180

'BISURATED' MAGNESIA

సరసము

దృఢమైనది

వమ్మకమైనది

ఇప్పటిమోస్తరుప్రకారము బాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుప పెట్టెలు ఈదిగువ తెలుపబడినవారివద్ద అమ్మకమునకు సిద్ధముగా యున్నవి. బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కో ఆపరేటివ్ సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి. (1429)

పి. న. టే. శ. మొదలియార్, ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు,

(ప్రాప్రైటరు, 59, బ్రాడ్వే, మద్రాసు. నటరాజన్ ఎంబెనీసింగు వర్క్సు. ఐరన్ అండ్ బ్రాస్ ఫౌండర్లు ఆయిర్ ఎంజినులు, మోటారులు, మెషినుభాగములు, మొదలగువి రిపేరు చేయుటయును సమర్థులగువారు. రై నుమిల్లుకుకావల్సిన సిలండర్లు, స్పాష్టింగ్ నట్లు సరసముగా యివ్వబడును. సుబ్బరాయశిల్పి, పెద్దనాయక్ పేట మద్రాసు. మెషినులకు సంబంధించిన భాగము లన్నియు అర్హయ్యచిన తయారుచేసియువ్వబడును. ఉత్తరములు వ్రాసిన బులు, వ్రాయబడును.

SHINE INK WORKS Ltd., BEZWADA.

షైన్ యింకు వర్క్సు లిమిటెడ్ బెజవాడ

2473

(1913 సం॥రం ఇండియన్ కంపెనీల ఆక్టుప్రకారము రిజిస్టరు చేయబడినది.)

భారతదేశపు సాభాగ్యము దేశీయ పరిశ్రమల యభ్యున్నతిపై నాధారపడియున్నది. మనకు కావలసిన వస్తువులన్నియు మనదేశమునందే సిద్ధపరచి మనభవము విదేశములకు బోకుండునట్లు చేసినగాని మనకు రాజకీయ స్వాతంత్ర్యము లభింపజాలదు.

మనదేశములోని యపరితమగు ధనము, అప్పు సిరాలు, ఫౌంటెన్ సిరాలు, వ్రాతసిరాలు మొదలగు సిరాలకై విదేశముల కర్పింపబడుచున్నది. దీనిని నివారించుట మనదేశములో సరియగు సిరాకంపెనీలులేవు. ఇట్టి లోపమును దీర్చుటకై ఈ కంపెనీ స్థాపింపబడినది.

ఈకంపెనీ యభివృద్ధికై చాలమంది ప్రముఖులు తోడ్పడుచున్నారు. దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులు గారు యీకంపెనీ డైరెక్టర్లలో నొకరుగానున్నారు. జిల్లాబోర్డులు, తాలూకాబోర్డులు యితరస్థానిక సంస్థలన్నియు క్రమముగ షైన్ యింకును వాడుట కంగీకరించుచున్నవి. ఇదివరకే షైన్ యింకును మంచివ్యాపకముకలదు. కానకంపెనీకి మంచిలాభము రాగలదు.

ఈ కంపెనీ మూలధనము 20 వేల రూపాయలు. భాగము 1 కి పదిరూపాయలు చొప్పున రెండువేల భాగములుగ విభజింపబడినది. భాగములసామ్య దరఖాస్తుతో రు 5-0-0 అలుబాటుమెంటు కాగానే రు 5-0-0 లును యివ్వవలెను. నిరుపేదలు షైన్ యింకు భాగములుకొనుటకు వీలుగ నుండునట్లు స్వల్పభీరు నిర్ణయింపబడినది. భాగములు గైకొన్నవారు తాము లాభమును పొందుటయేగాక దేశీయపరిశ్రమలకు చేయూతనొసగి దేశాభ్యుదయమునకు తోడ్పడినవారు కాగలరు.

తక్షణమే దరఖాస్తుఫారములుప్రాప్తెక్కులు తెప్పించుకొనుడు.

"హోమ్ మాస్టర్స్ వాయిస్" గ్రామఫోనులు

ధర రు 75 అంతకు హెచ్చుధరలలో గలవు. తెలుగు, అరవము, సంస్కృతము, కన్నడము, హిందూస్తాని మొదలగు భాషలలోను, ఇతరభాషలలోను రికార్డులు ఎప్పుడును మావద్ద సిద్ధముగా నున్నవి.

వ్రాసిన క్యాటలాగు ఇనాముగా పంపబడును.

Homer & Co,

175, Broadway, Madras.

2385

ఆంధ్ర ఇన్ స్ట్రుమెంట్స్ కంపెనీ,

ప్రధానకార్యస్థానము—మచిలీపట్టణం.

మేనేజింగు డైరెక్టర్ డాక్టరు కె. అహోబిలరావుగారు

చెన్నపురి వాస్తవ్యులను యితర కంపెనీలలో లక్షలకొలది భీమాపని విరివిగా సాగించినట్టియు, భీమాలు చేయించుటలో మంచిసేర్వగ్గి ప్రఖ్యాతిపొందినట్టియు మ-రా-రా-క్రి, పి. ఆదిశేషయ్యగారు దివ్యశిల్పాలకు "డిప్యూటీ మేనేజరు" గానుండి యీ కంపెనీ తరఫున పనిచేయుట కంగీకరించె.

జిల్లాలు:—1. చెన్నపట్టణం 2. నెల్లూరు 3. చిత్తూరు 4. కడప 5. కర్నూలు 6. బళ్లారి 7. అనంతపురం.

ఈజిల్లాలలో ఏజంట్లుగానుండి పనిచేయు గోరువారు వారిదిగువ చిరునామకు వ్రాయవలెను.

చిరునామా:—పి. ఆదిశేషయ్యగారు "శేషవిల్లా"

పోస్టుబాక్సు నెం. 1256 మదరాసు.

అన్ని ప్రాంతములనుంచి ఏజంట్లు కావలెను.

2414

య. మంగయ్య, కార్యదర్శి.

బుల్ బుల్ ఆటో మాటికు ప్రేమ అత్తరు

క్రొత్తగా జర్మనీవారిచే కనిపెట్టబడినది

వివాహము యితర

వేడుకలయందు వా

డుటకు యంతమంచి నవ్వు

అత్తరు ఇదివరకెప్పుడు

అత్తరు నడచును, బుడిచి నిలుపుగానుంచిన

తరువాత మీరు మీ స్నేహితులను దేజునలకు

సంతోషముతో ఆర్జునుల్తురు.

వాడి 1. కి ధర రు 1-4-0 తపాలాబుక్కు ప్రత్యేకం.

ఉండి యుండ లేదు.

వై భాగమునం దున్న

మొర మూతను తీసినచే

మంచి సువాసన గు

ప్రసాదించును.

పరిష్కారమే ఒకబుడికి ఆర్జునుల్తురు తెప్పించుకొనుడు.

వాడి 1. కి ధర రు 1-4-0 తపాలాబుక్కు ప్రత్యేకం.

BAIJNATH MOTHILAL & Co., 168, China Bazar Road, P. Box No. 163 Madras

వంగరాష్ట్రఫైదీల నిరశనదీక్ష

ముగియుట

నిన్న ప్రాక్షులరసముద్రావిరి

మూలానా మోకతలీ యీ యువజనులను

వెంటనే విడుదల చేయగోరుట

రంగూను, మార్చి 4:—

మాండలేలోనున్న వంగరాష్ట్ర ఫైదీల నిరశనదీక్ష నేడు దయము 11 గంటలతో పూర్తియైనది. వీరిటులకేయుచున్న రని సానుభూతిజూపుటకై ఇన్నీసు జేయబడినట్లు బెంగాలు ఫైదీలుగూడ యిదివరలో దెప్పింతుల మార్చి 1 వ తేదీని భోజనము పుచ్చుకొనిరి.

మూలానా మోకతలీ ప్రకటనము

రంగూను, మార్చి 4:—

మూలానా మోకతలీ బెంగాలుఫైదీల నిరశనదీక్ష ముగిసిన విషయమై మాండలే నుండి నాల్గవ తేదీనీ క్రింది విధముగ తంతిబంపిరి:—కలకత్తా నుండి తిరిగి తిరిగివచ్చునేమో యని ఉదయం 10 గంటలవరకునే దియుండి మెయిమోకు పోయి మరల రాత్రి 9 గంటలకు తిరిగి వచ్చితిని. నేనుగూడ, దాసుగూడ, శర్మ బోసుగారూ కాంగ్రెసు కమిటీ, స్వరాజ్యపార్టీ అందరూ నాకు ఫైదీలకు దీక్ష మాన్పించుట కధికారమిచ్చుచు తిరిగివారల నిచ్చిరి. నేను వెంటనే జేయుట నూపరింపెండెంటు వద్దకు మోటారులో బోతిని. ఆయనగూడ నాతో వచ్చెను. మేము టేగ్రాములను ఫైదీలకు సుబాషు చంద్రబోసు మున్నగు వారలకు జూపితిమి; వారలకు గూడ నూపరింపెండెంటు ద్వారా టేగ్రాములు వచ్చెను. వారలొకను పట్టుదలతోనేయుండిరి. కాని వారు మరునాడుదయము వరకు వ్యవధి నిచ్చిన అలోచించి చెప్పెదమనిరి. ఉదయం 9 గంటలకు నేను వారివద్దకుబోయి వారు బలహీనముగ చిరాకుగనున్నను వాదనముజేసినటుల సాగించవలెనని కోరితిని. వారు నాకు రెండువిజ్ఞప్తుల నిచ్చిరి. ఒకదానిలో వారి కష్టములదెప్పిరి మరియొకదానిలో యింకను యిష్టములేకున్నను నాయకుల ఉత్తరువులేల పాలించుచున్నారోదెప్పిరి. స్నానము జేసిపూజజేసికొని ద్రాక్ష సారింజరసమును పుచ్చుకొనిరి కాపైను స్మితు, నేనుగూడ వారితోబాటు టేగ్రామిమి. జేయిలనూపరింపెండెంటును వారిక్రింది యుద్యోగులను చాలదయతోనుగడిరి. వారలింతకాలము ఫైదీలలోనున్నను సుబాషుచంద్రబోసుగారును, యితరులును స్వభావమునం దెట్టిమాడ్చున లేక సరకులుగనుండిరి. ఈరెండు విజ్ఞప్తులలో ని విషయములు నాకు జ్ఞాపకము గలవుగాని అసలు వచ్చువరకును ఆగెదను. కారాగారముల ఇన్ స్పెక్టరు జెనరలు అంగీకారమును బడయుటకవి పంపబడినది. తిరిగి నేడు రావచ్చును. ఇన్నీసులోని ఫైదీలకుగూడ నిట్టిసౌకర్యములే గలవనియు వారు ఉపవాసమును మానిరనియు, ఇన్ స్పెక్టరు జెనరలు నాకు తంతిబంపెను. ఈరెండు విజ్ఞప్తులను రాగానే ప్రమరించెదను.

ప్రభుత్వము జేయుచున్న తప్ప

వారలనట్లు యెంతయోకాలము విచారణ లేకుండ నుంచుటయందు బెంగాలు ప్రభుత్వమువారు అన్యాయమును లేవ్వనుజేయుచున్నారని చెప్పక తప్పదు. వారిముఖములో మరణ నిశ్చయము నాకు గాన్పించెను. మిత్రులు నాయకుల వార్తలును నేను వెంటబడుటయువలన వారి మనస్సులు మారెను. మా తృప్త్యామయు, మిత్రులును ఆహ్వానముజేయ దాని సంగీకరించుటచే 11మందియొక్క అమూల్యజీవితములు రక్షింపబడినవి. ఈ యువజనదేశభక్తులు అకాలమృత్యులైనయెడల భవిష్యత్తునందు కాంతిని స్థాపించుట దుస్సాధ్యమని నాయకులందరూ ప్రభుత్వమునకు దెలియజెప్పకొరెదను. వారి నెంతకాలము క్రింద నోవదలియుండవలసినది. ఇప్పటికైనను నవలిపెట్టవలెను. (అ. ప్రె.) సానుభూతిసభ

కలకత్తా, మార్చి 4:—మిష్టపూసు కాంగ్రెసు కమిటీ అధ్యక్షుడగు కిశోరపతి రాయగారి యింట నొక బహిరంగసభ సరకొదేవి అధ్యక్షతన జరుపబడినది. మాండలే నిరశన దీక్షులయెడ సానుభూతి తెలుపబడినది. శత్రులందరూ 24 గంటలు పవాసము జేసి యివిషయమై శ్రద్ధతో నాలోచింప వలెనని అధ్యక్షురాలు సలహానిచ్చెను. ఆమె ఆనివిషయమునండియు నుపవాస వ్రతమును బూనునటుల జెప్పెను. (శ్రీ ప్రెస్)

ప్రె. ఆ. (సీనివాసకాశ్రిగారు 4వ తేదీరాత్రి కలకత్తా నుండి చెన్నపురికి బయలు దేరిరి.

శ్రీ కృష్ణా వ తా ర త త్త్వ ము

సకలపురాణరత్నములనుండియు, మహాభారత పరివంశములనుండియు శ్రీకృష్ణకథలను సంగ్రహించి వరుసగా గుల్ఫమున వచనరూపమున నిందువ్రాయబడును. సకల సంశయములు తొలగినట్లు అందందు శాస్త్రీయసమాధానములు వ్రాయబడును. విశేషాంశములు గలతావుల సంస్కృతశ్లోకము లుదాహరింపబడును. పాఠాంతమున కనుకూలము స్తోత్రములను గ్రంథవదలక పొందుపఱుపబడును. శ్రీ కృష్ణచరిత్రమును సమగ్రముగా వ్రాయటకే యీ ప్రయత్నము. భక్తికర్మయోగజ్ఞానమార్గముల దెలుపుట కిది కల్పవృక్షము. మతభేదము లీచరిత్రమును జదివిన సమాలము నశించునని గట్టిగా జెప్పగలను. ఇతర దేవతాదావాదము లిందుండవు. ఇట్టి యొక ప్రయత్నము చక్కగా ముద్రించి 320 పుటలకు దక్కువగాకయుండ బైందుచేయించి మాడుపెలకొకసారి 1-8-0 లకు వి. పి. గా పంపబడును. 12-0-0 లు దయచేయించువారి పేరులు పోషకుని ప్రకటింపబడును, 8 సంపుటములకు దక్కువగాదు. 1-0-0 ఆద్యాత్మలో జందాబారులా తమ సమ్మతిని దెలుపవలెను. ఈసత్కార్యము నాంధ్రదేశీయులగు సజ్జనలు నాచేతజేయించి కృతకృత్యులు గావలయునని ప్రార్థించుచున్నాను.

ఆంధ్రశ్రీమద్రామాయణము ముద్రితమై సిద్ధముగనున్నది. 3 సంపుటములు ధర రూ 12-0-0. 2203 వి. పి. వ్యాకింగు ఖర్చులు ప్రత్యేకము. (1223)

జనమంచి శేషాద్రిశర్మ, ఆంధ్రప్రధానపండితుడు, మునిసిపల్ హైస్కూలు, కడప.

త్వరపడుడు ఆలశ్యము చేయకుడు పోగొట్టుకొనకుడు

వేసవికాలము ఆమకము

1-3-1926 తేది నుండి ప్రారంభించబడినది.

అదృశ్యమైన తగ్గుదల. ఈ కాలమునకు తగిన అమోఘమైన, ప్రస్తుతమాదిరి రకములు. దయచేసి మానవదర్శనగదులకు వచ్చి, పరీక్షించుడు. వేలకొలది తునకలు సగముధరకు తక్కువకే యిచ్చివేయబడుచున్నవి. యికముందు ఎవ్వడును ఇట్టి అపూర్వసమయము మీకు దొరకదు.

కిపిన్ చందు చెల్లారాం,

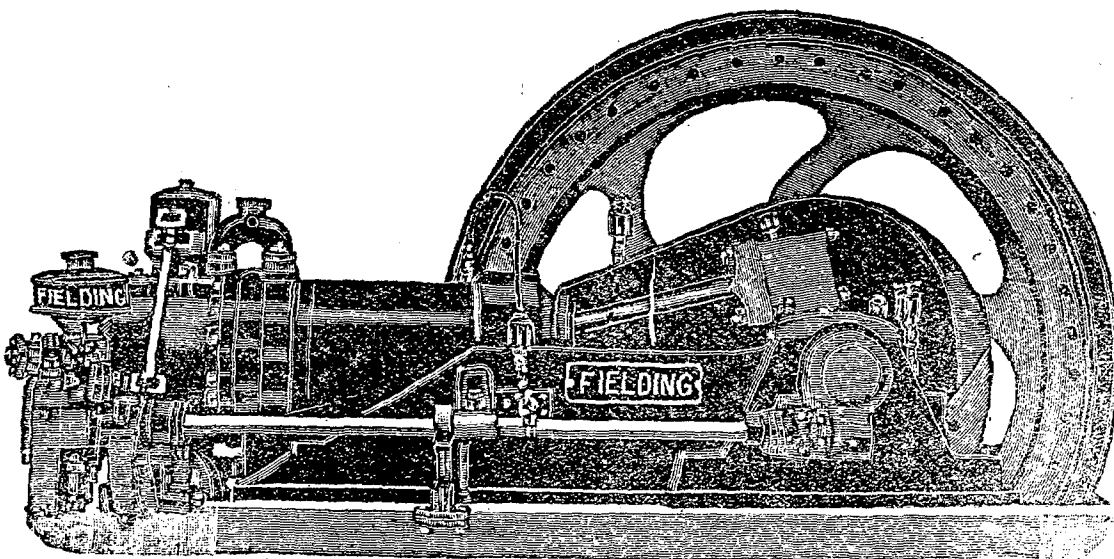
ప్లవర్ బజారు పోలీసుస్టేషనుకు ఎదుట, మద్రాసు.

The safest, simplest, strongest and the most
Advantageous Oil Engine with many improvements.

“ఫీల్డింగు”

వేటెంటు సేప్టిక్విక్ స్టార్లింగు శమిడిశల్ క్రూడు ఆయిలు యింజను
వేపరైజరు స్వతంత్ర కాల్పవలసిన అవసరములేకుండగనే
రెండే నిమిషములలో స్టార్టుకాగలదు.

586

వీటిసామానులు చాలాబలముకలవిగా నుమంచి పెంపరు కలవిగాను వుండుటవల చాలాకాలము అరిగిపోకుండా పనిచేయుటలోను లోడ్లు లాగటలోను యీ యింజనులు చాలా ప్రసిద్ధిచెంది వున్నవి. క్రూడ్లు ఆయిలు ఖర్చు బహు తక్కువ. ఎటువంటిమడ్డి క్రూడ్లు ఆయిలులో నయినను బహు చక్కగా పనిచేయును. 52 బి. హెచ్. పి. వరకు అన్ని సైజులు యెప్పుడున్న స్టాకులో వుంచ బడును. ధరలు బహుసరసముగావుండును.

పోల్ వేటెంటు:—డి.ఎల్. శాస్త్రి అందుకో, 12, తంబుచెట్టి వీధి, మెద్రాసు.
బ్రాంచి ఆఫీసు, కొత్త అగ్రహారం, విజయనగరం.

ఆయుర్వేదాపధ రత్నా కరమ్

అపూర్వ అత్యద్భుత గ్రంథము రు కి-0-0
ఆంధ్రభైషజ్యరత్నావళి రు.2. భస్మప్రకాశిక రు.1.
శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి 2046
ప్రిన్సిపాల్ అండు సీనియర్ డాక్టరు, బెజవాడ.

మీకు తెలియునా? 211

హిందూ దేశమునను, తదితర దేశములందును గూడ యీ పుస్తకము ప్రతిగృహమును ఆలంకరించుచున్నది.
ఇదియే కామశాస్త్రము:— ఇది ఆయురారోగ్య విశ్వ ర్యములను సంపాదించుకొనుటకు చమచగిన అపురూపమైన గ్రంథము.
మీరు ఇదివరలో ఈ గ్రంథమునందలి యంశములను పూర్తిగా చూడనియెడల వెంటనే తెప్పించి చూడుడు. మీరు ఒకకొద్దు వ్రాసినంత మాత్రముననే గ్రంథమునుబడయగలరు. ఆతంకనిగ్రహ ఫార్మసి, 26 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

అభుక భస్మము

శ్రీ ముక్త్యాలరాజావారి సంస్థానమున సక్రమముగా 800 పుటములు వేయబడినది. డయలిటిస్ అనే బహు మాత్ర వ్యాధిని బోగొట్టిఅందుడు తీవ్రపదార్థమును మాయముచేయును. వేడిని, దగ్గును, శ్మయను బోగొట్టి కఫమును తగ్గించును, అనుపానవి శేషములచే నన్ని వ్యాధులను గుదుర్చును. సమాప్రభుటాభ్రకమున కంటె హెచ్చుగుణమిచ్చును. ఉపయోగించు విధము మందుతో పంపబడును.
2126 వెల రు. 1 కి రూ 5-0-0 లు.
మేనేజరు, ఆర్డర సాయనశాల,
1264 ముక్త్యాల. (కృష్ణాజిల్లా)

ఓరియంటల్

గవర్న మెంటు నెక్యూరిటీ

జీవ భీమా కంపెనీ, లిమిటెడ్.,

1922-1924 గత మూడు సంవత్సరములుగ

కంపెనీ వ్యవహరించినందులకు ఫలములు:

లాభములు రూ 51,00,000
జీవ భీమాలపై రూ

1000-టికి సంవత్సర మొకటింటికి

రూ 22½ చొప్పునను

యెండ్ మెంటు భీమాలపై రూ

1000-టికి సంవత్సర మొకటింటికి

రూ 18 చొప్పునను

అధికమైన బోనసులు.

అభ్యుదయాభిముఖమునం దుండు ప్రజాభిమాన మును కంపెనీ బడసినందులకు నిరూపణము.

నూతన భీమాలు { 1923 - రూ 1,74,00,000
1924 - రూ 2,37,00,000

ఈ సంఖ్య లింక నధిక మగుచున్నది.

ఆదాయకరముగ జీవ భీమాలయందు

ధన ముంచుట కిదియేతరుణము.

వివరముల కీక్రింది విలాసములకు వ్రాయుడు:—

బ్రాంచి సెక్రటరీ

ఓరియంటల్ భీమా కట్టడములు

తపాల పెట్టె 8, మదరాసు

బెంగళూరు బ్రాంచి: 672

ఓరియంటల్ బిల్డింగ్సు, బెంగళూరు.

టివండం బ్రాంచి: టివండం.

వాణిజ్యతాక్రశాల, బెజవాడ.

1024

అచ్చు బైండుపనులు, రబ్బరుప్లాంపులు, నీళ్లు, రాగి, బంగారము, వెండిసామానులపై చెక్కుట, బ్రాకులుచేయుట, స్టేషనరీ సామానులు.

ఎంగ్రేవింగు (609)

భాగ్యరథామా యణయ్య

ఆనందాశ్రమ గ్రంథ రత్న మాల సూతన ప్రచురము

గ్లాజియోగములు అత్యుత్తమప్రతి ... క్యాలికోబైండు గిట్టుపేరు వెల రూ 4 0 0 ... క్యాలిటలాగు ఉచితము.

(2080) ఎ. కల్లాన్ నెట్టి అండ్ కంపెనీ, 286, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాస్.

మొసూరు పాశ్చాత్య వెంకటాచల పండితుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములలో వాకటియగు

లోకామయహర కస్తూరిమాత్రల యోగ్యతాపత్రములు

1. మ. సి. సుందరరావు బెంగాల్ స్ట్రీట్, సెన్టర్ బజార్ అంబాలా కంబోస్కోట్ నుండి వ్రాసినది. లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలు మాకందరికి చాలాగుణమిచ్చియున్నది దయచేసి ఇంకనూ 12 సీసాలను బంపించ ప్రార్థన.
 2. మ. రజనీకాంతశర్మబరవ, ఆయుర్వేదవైద్య-మల్లోరోడ్డు జోర్ హట్ పి. బి. అస్సామ్ నుండి వ్రాసినది. తమవద్దనుండి రప్పించిన కస్తూరిమాత్రలు చాలాబాగా పనిచేసినవి గావున ఇంకను 6 సీసాలను పంపుడు.
 3. మ. పి. వి. కున్నహమేద్ కొచ్చి పీరు వ్రాసియుండునది- తమరి లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలను బహుకాలముగా వాడియు, అనేకులకు ఇచ్చివున్నాను. అందరికిని వుత్తమమైనగుణము నిచ్చియున్నవిపునః 25 సీసాలను బంపకోరుతున్నాను.
 4. ఎ. శేషయ్య గుమాస్తా సబ్ రిజిస్ట్రార్ రాఫీసు, అల్లూరు P. O. నెల్లూరు డిస్ట్రిక్టు పీరు ఇచ్చి వ్రాసియున్నారు. తమ కస్తూరిమాత్రలు పెద్దలకూ, పిల్లలకూ మంచిగుణమిచ్చుచున్నవి ఇంకనూ 25 సీసాలను బంపుడు.
- 250 నుండి 300 మూత్రలుగల సీసా వెల 4 అణాలు, పాప్టేజీవేరె పాప్టేజీతో 6 సీసాలను 1-8-0, 12 సీసాలు 2-13-0. 25 సీసాలు 5-8-0, సీసా 1 కి 4 అణాలు చొప్పున అన్ని దుకాణములందునూ దొరకును.
- 0.594

శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మొసూరు

ఒంటినాళముతోటా తుపాకి సుప్రసిద్ధముగ కంపెనీవారిచే చేయబడ్డది.

ధరలు సరసము.

క్యాలిటలాగు ఉచితము.

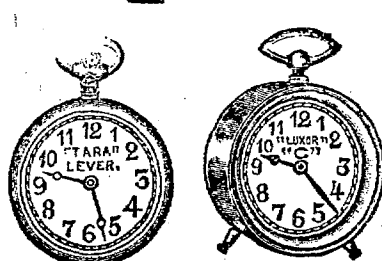
నానావిధములగు రివోల్వర్లు 8088 ఆరు లేక ఐదుతోటాలు యెక్కునవి. [స్టాపితము ౧౮౬౩ సం.]

నా ము 3౨, 3౪, 3౬ అంగుళములలో దొరకును. చిన్నవి జేబులో పెట్టుకొని గలిగినవికూడ దొరకును. (గోరి) యం. వి. రామానుజం శెట్టి అండు కంపెనీ, నెం. ౧౨, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

ఇనాము! "C" టైంపీసు ఇనాము!

ఎవరైనను మీయొక్క తారా లీపరు 18 కారెటు బంగారువన్నెగల జేబుగడియారము తీయువారలకు మా యొక్క "సి" రిజిస్టర్డ్ టైంపీసు యి నాముగ యిచ్చుబడును. జేబుగడియారము 5 సం॥ములు ఉత్తరవాదము.

కొద్దియే యున్నవి. త్వరలో ఆర్డరుచేసి ఆనందపడండి జేబుగడియారము ధర రూ 5. "సి" టైంపీసును యి. ము పొందండి.

1057 జేబుగడియారము 1-కి ధర రూ 5. కప్టను వాచికంపెనీ, తపాలుపెట్టె నెంబరు 265 మద్రాసు.

మంచిపనితరము! సకాలమునకు నగలు తయారుచేసి యిచ్చుట సరసమయినమజ్జారి!

వారి స్వలాభముకొరకే ప్రతియొక్కరున్న దీనిని గమనింపవలయును అన్నివిధములయిన బంగారుసామానులు. గాజులు, గొలుసులు, కాసులపేర, వద్యాణములు, నాగవతులు, పుంగరములు ఎగైరా నగలున్న చెంబులు, లోటాలు, కప్పులు, వెండిసామానులు, కుంకుమభరిత మొదలు నీళ్లుపోసుకొనే పెద్దఅండాలువర్కు సకలవిధమైన సామానులు ప్రస్తుత నాగరీతనుబట్టి అందముగాను శుభ్రముగాను తయారుచేసి యిచ్చుబడును.

యిదిగాక జర్మనీశిల్పరు, పితృళి కప్పులు, సాసర్లు, పూసాగిన్నెలు వస్త్రాలు విద్యుచ్ఛక్తి చే నడుపబడు యంత్రములచే తయారు చేయబడును.

శ్రీ లక్ష్మీ వర్కుస్

తంబిలిపం. పోప్రయిటరు, మే. సత్యనారాయణచారి, "సత్యవర్కుస్" నెం. 2/19 కోపు వెంకటాచలయ్యరు పీఠి, మద్రాసు.

మలయచందనము

నెగరోగమునకు కుతారము

పథ్యము లేదు. విచికారితో పనిలేదు. మూడుపూటలలో తప్పక గుణము కనబడును. ఒకడబ్బాతో వ్యాధినిర్మూలమగును. రాజకుటుంబముల నిమిత్తము కనిపెట్టబడినది. వెల డబ్బా 2-4-0. దీనికనుపానము పందనతైలము జొన్న 8-0-0 రెండును ప్యాకింగువగైరా ఖర్చులతో 6-0-0. 246౬ గంధర్వ ఫార్మసీ రాయవరం, గోదావరిజిల్లా.

గాంధీ జ్యోతిష్కులు 25౪8

జననకాలవివరము లేక ప్రశ్నవ్రాయుకాలమైనను తెలుపవలెను. భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు రూ 1-0-0 వై ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0 సం॥ ఫలము మానవారిగ వ్రాయ 2-0-0 ఆంగ్లప్రతిక: ఈ జ్యోతిష్కుల పాండిత్యమును మనఃపూర్వకముగ వినుతింతుమన్నాము.

ఆంజనేయస్వామి జ్యోతిషాలయము, తిరుత్తణి-చిత్తూరుజిల్లా.

S. U. Narayanachary & Co, Choukhamba-Benares

2650

మాదగ్గర అన్నిరకముల పట్టుబట్టులు, రుద్రాక్ష, బిడ్డలు ఆడదగిన సామానులు మొదలగునవి కోరినవారికి సరియైన ధరలకు వి. పి. మూలముగా పంపబడును. మంచి పట్టుబని యను 1కి రూ 7 నుంచి 10 వరకు రుద్రాక్ష 108 వుండేసరం 1-కి అణాలు 6 నుంచి రూ 10 లు. 82 పూసలువున్న కంటి 1-కి అణాలు 8 నుంచి రూ 10 లు గౌరీశంకరపూస 1-కి రూ 8½ నుంచి 25 వరకు 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 ముఖముకల పూస 1-కి రూ 2 నుంచి 30 లు పొత్తి పంచెలు 7, 8 మూర 1-కి రూ 7 నుంచి 11 లు పట్టు పంచెలు మూర 10, 12, 1-కి రూ 14 నుంచి 25 లు బెంగుసూరు రకం చీరలు జరిపనిచేయబడినవి. 12, 16, 18 మూర మంచరకం, రూ 35 నుండి రూ 150 వరకు. 12, 16 మూర బనారస్ చీర 1-కి రూ 25 నుంచి 150 లు చిన్న పిల్లలు ఆడతగిన ఇత్తడి సామానులు 82 ఉన్నటువంటి పెట్టె 1-కి రూ 1-8-0 మర్రారకం 2-కి అన్నిటికి మెరలి రూ 5-0-0 ఇంకా కావలసిన సామానులకు మా కేటలాగు ఉచితము. యన్. యు. నారాయణాచారి కంపెనీ, చవుకంబా-కాశీ.

అజీర్ణము, అందుచే గలుగు సరముల బలహీనత మొదలగు వాటికి అమోఘమైన నివారిణి

ఆయుర్వేద ఔషధమునందు గుణముగలదను విషయము, నాస్థవిషయమునందే పరీక్షించబడి, కలిగిన జయప్రదమైన ఫలితమునుండి, నాకు నమ్మిక కలిగినది. కొన్ని కారణములచే నేను ఆజీర్ణము, అందుచే గలిగిన సరముల బలహీనతచే బాధ పడుచుంటిని. ప్రస్తుతము మద్రాసు, కన్ ఫోములో, అల్పరైలాడ్డియందు కాపురమున్న పండిత స్వామి శ్రీనివాసఆయ్యంగారివద్ద చికిత్స ప్రారంభించితిని. స్వల్పకాలమునందే (అనగా 28 దినములలోనే) వారు నాకు కలిగించిన గుణము ఆమోఘముగానున్నది. 2117 ఆస్పారన్ గృహము ఎన్. కె. కృష్ణయ్యాచేంద్ర రాయపేట, మద్రాసు కుమారరాజా ఆఫ్ వెంకటగిరి. 26-2-26

అమృతాంజనము

చక్కనివర్జితో నహా సీసా-1-కి రుప్ 0-10-0; డజన్ 1-కి రుప్ 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

హనుమాన్ సము

లోకప్రసిద్ధమైనది. దీనికి సమానమైనది లేదు. చర్మవ్యాధులకు సంజీవివంటిది. ఎచ్చట నుదొరుకును.

యస్. రంగనాథంశెట్టి అండు బృందరు, నెం 12, బందరు వీధి, మద్రాసు.

1727

ఆకాశగము
గలుగదు!

వివాహము మొదలగు శుభకార్యసమయములందు, మమ్ములను మరువకుడు.

తృప్తికరముగా
నుండును!!!

} చిన్న వస్తువు మొదలు పెద్దదివరకు మావద్ద స్థాకులో నున్నది!! {

మావద్ద సాదా బంగారు ఉంగరములు, పువ్వురాగములు, కెంపులు పొదిగిన ఉంగరములు, తోడులు, మాటీలు, వంకీలు, బిడ్యూములకు కావలసిన మోపులు, పలురకముల చేతిగాజులు, గొలుసులు, బేసరీలు, ముక్కుపుడుకలు, నాగరలు, మల్లెమొగ్గలు, రోజాపువ్వులు, పెండ్లెంటులు, బహుమానపత్రములు మొదలగునవి సిద్ధముగా నున్నవి. సీమవెండికి, పవరంబంగారుకు, మేల్లైన పువ్వురాగములకు, కెంపులకు, పూచీ నిచ్చెదము. నగలవిషయములో ఏసహాయము కావలసిను చేసెదము.

1842

తృప్తికరముగా లేనిచో పైకము వాపసిచ్చెదము. ఒకదఫా మానమ్మకమును చూడగోరెదము.

1

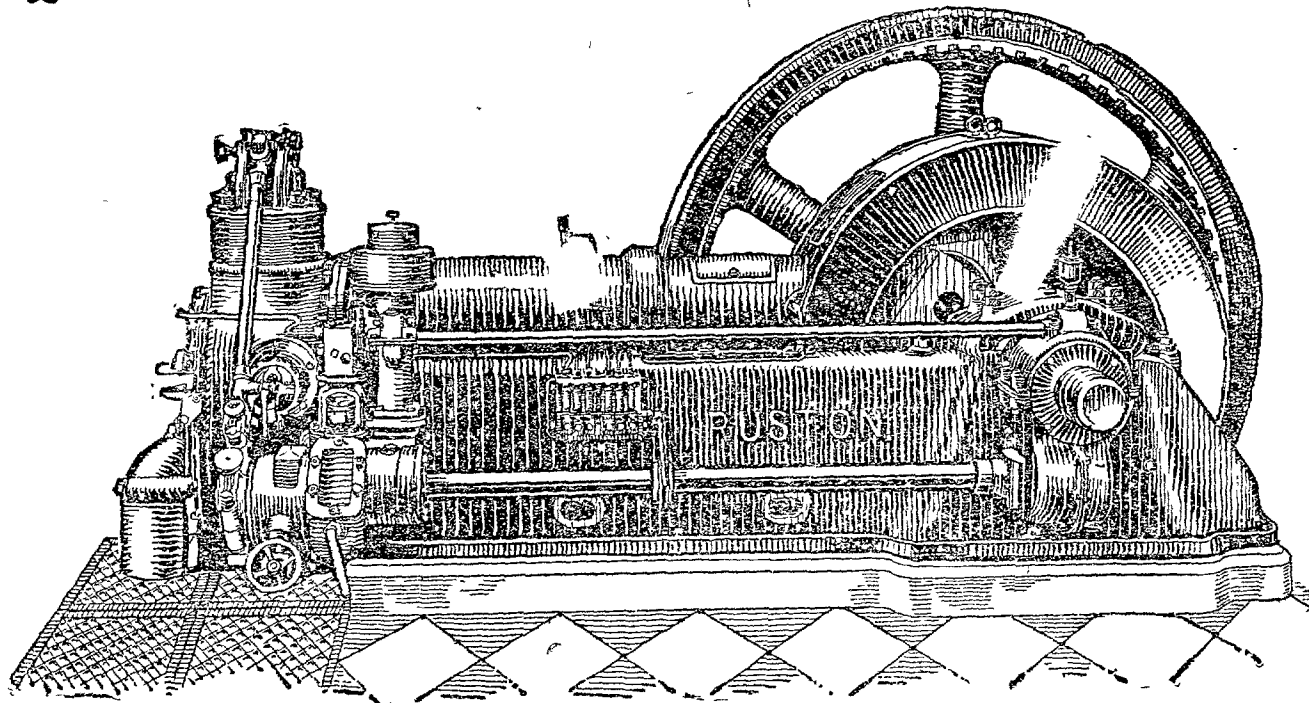
ఉమ్మడిరామయ్య శెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కట్టపెనీ, నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

ది రస్ట్ న్ క్రాడ్ ఆయిల్ ఏంజిను

ప్రస్తుతము బజారులో నున్న
ఆయిల్ ఏంజిను లన్ని టికంటెను
మిక్కిలి ఫోడిమిగలది.
తక్షణమే కదులును.
హాట్ బల్బు, ప్లవ్, మాగ్నెటో,
మున్నగునవి లేవు

పొయ్యికి మిక్కిలి నరసమైన
నూనె చాలును.
కొద్దినూనెతో పనిచేయును.
చతురత ఏమియు ఉండ
నవసరము లేదు.

నెం ఎ 4512 రు, చిత్రముగల మా క్యాటలాగును వ్రాయుడు (388)
మద్రాసులో ఫోల్ ఏజంటు, మాస్సి అండుకో, లిమిటెడ్, ఎంజనీర్లు, తపాల్ పెట్టె నెం 60, మద్రాసు.